NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 25 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ✪ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ✪ Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 46 (1449) 1977 REEDEL, 18. NOVEMBRIL — FRIDAY, NOVEMBER 18 XXVIII aastakäik

LÄTI SÕJAMEESTE JUHT DEPORTEERIMISOHUS

Süüdistusi kuhjatud üle 200 isiku kohta

USA immigratsiooniasutused on jatkuvalt tegevad „sõjakurjategijate" selgitamisega Balti rahvaste hulgast, vastavalt survele, mis on tulnud raudse eesriide tagant ja juutide grupilt, milline tegeleb nüüd küsimustega.

Aegajalt ilmub ameerika ajalehtedes sellekohaseid artikleid ja tundub, et propagandarünnakut on organiseeritud veel ka teiste vahenditega. Mitmeid läti rahvusest immigrante on ametlikult süüdistatud, et nad ei olevat sisserännul teada andnud (reportinud) oma kuritegudest juutide vastu Saksa okupatsiooni ajal. Pressis on aga ka märgitud, et nende suhtes ei mõisteta mitte siin kohut vaid kõne alla tulevat ainult nende süüdistuste alusel kui need on tõestatud isikute deporteerimine ja antud juhul tagasi Lääne-Saksamaale.

Üks hiljutisi artikleid märkis, et peale nende üksikute markantsete lätlaste olla immigratsiooniasutusis praegu uurimise all umbes kahesaja isiku vastu tõstetud süüdistused. Kuipalju neist on Balti rahvaste hulgast ja kuipalju teisi Ida-Euroopa päritoluga inimesi, ei ole täpsemalt teada. Olla tekkinud küsimusi, et kas näit. need lätlased olid koostöös sakslastega kui oma maa patrioodid või okupantide „kollaboraatorid".

Etniline ajakirjandus USA-s, etniliste gruppide juhid ja organisatsioonid on taolised süüdistused tõrjunud tagasi ja kinnitanud, et sellise ataskeerimise taga on N. Liit, vabritseerides valesüüdistusi ja muud selle juurde kuuluvat. Lätlasi kaitsevad advokaadid on kahelnud ka „tunnistajaiks" toodud isikute väärtuses ja asuses. Neist on paljud N. Liidust

(Järg lk. 2)

„VÕIDUPÜHA PÜHITSEMIST EI TOHI VARJUTADA"

Toronto Eesti Võitlejate Ühing pidas möödunud pühapäeval oma aasta-peakoosolekut, kus nõuti, et Võidupüha, kui ühele eesti rahva suurpäeva pühitsemisele tuleb osutada suuremat tähelepanu. Tunti suurt muret sellepärast, et eesti võitlusorganisatsioonid ja eestlaskond on jäänud leigeks kommunismivastase võitluse suhtes.

Osutati suuremat tähelepanu ühingu25-da aastapäevale eelseisval jaanuari kuul. Sel puhul antakse välja juubelialbum. Uute liikmete suhtes otsustati jääda seniste nõuete juurde. Kuigi esimees K. Tori ja juhatus altul keeldusid, valiti kõik ühel häälel ovatsioonidega tagasi. Aruanded võeti ühel häälel vastu ja tegevuskava ja eelarve kinnitati. Liikmemaksu tõsteti ühe dollari võrra ja selleks määrati 5 dollarit aastas.

Peakoosoleku avas ühingu esimees Kalju Tori tervitustega. Mälestati surma läbi möödunud aastal lahkunud tegevliiget B. Kaasikut ja toetajaliiget Leida Niinvee'd... Koosoleku juhatajateks valiti H. Teder ja E. Uduste ja protokollijaks A. Kala. Tegevusülevaate esitas K. Tori, millest selgus, et ühing on arendanud intensiivset tegevust. On saadetud õnnitlusi neile liikmetele, kel olid ümmargused tähtpäevad. Rida liikmeid on vääristatud teenetemärkidega. On viidud läbi kõik ühingu ulatuslikud üritused, nagu Vabadussõja alguse tähistamine, aastapäeva pidustused, aidatud kaasa E. V. aastapäeva pühitsemisele. Toimusid suvepäevad, on arendatud laskesporti ja toetatud invaliide ja mitmeid teisi.

B. Leeman esitas ajakirja „Võitleja" aruande, millest selgus, et ajakirjal on Torontost ligi 200 tellijat. Tellijate arv on suurenenud.

Võitlejate ühingu juhatus on kustutanud need liikmed, kes külastasid kodumaad,

kuid koosolek ei soovinud nende nimede avalikuks tegemist. Tegevusaruande suhtes võtsid sõna Ü. Jüri-

(Järg lk. 3)

KONTSERT * BÜROO

KONTSERT
INGEMAR KORJUS
bass-bariton
Jane Coop
klaveril
EESTI KUNSTIDE KESKUSE KUNSTINAITUS
OSVALD TIMMAS
Pühapäeval, 27. novembril
kell 7 õ.
St. Lawrence Centre
Town Hall,
Kunstinäituse avamine tund aega enne kontserti.
Pääsmed $7.00; õpilased $3.50 kohapeal.
Eelmüük kassas ja
Eesti Abistamiskomitees

„SUHTLEMISGRUPP" KÜLASTAS NEW YORKI

Suurem rõhk telgitagusel tööl

Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu (VEKSA) esimees Ülo Koit, samaalane esindaja okup. Lätist ja nendega kaasas olnud esinejate ansambel viibis USA Lääneranniku tulles äsja New Yorgi piirkonnas. Eestlaste osas seekord mingit laiemat avalikku üritust ei oldud organiseeritud nagu see oli läinud aastal umbes samal ajal ühe hotelli saalis kui esinesid Tiit Kuusik, tenor Krumm j.t. Meeleolulauli ja Heli Lääts-Saulile oli nüüd korraldatud reedesel õhtul kaks teineteisele järgnenud esinemist Manhattani n.n. saksa linnaosas 86. tänaval asuvas väikeses lokaalis „Little Finland".

Lauljannat tutvustas publikule siin ja Kanadas tuntud lauljatar Ell Tabur, kes ka ise selles lokaalis on aegajalt esinenud. Teiscks kõneles siis Ülo Koit, kes samuti tutvustas esinejat, kõneles Tallinna raadiosaatja tegevusest ja ütles seekordse väljatuleku selleks reisiks olevat „juhusliku või ootamatu ilmega". Heli Lääts-Saul laulis osa oma programmist mehaanilise muusika saatetaustal ja esitas mõned palad ekspromptselt rakendatud klaverisaatega Mati Otsmaalt, kes mõni aeg tagasi asus New Yorgi piirkonda elama Kaliforniast. Esimene programm anti kell 8 õhtul ja selle kordus kell 10. Kohalolnud kuulajaskond hindas esinejat puhtmuusikaliselt tema laululiigist ja mis oli eestikeelne üldiselt heatasemeliseks. Suurem kuulajaskond oli kohal hilisema ettekande ajal, umbes 45 isikut, palju enam see lokaal ka ei mahuta. Mingit laiemat reklaami, isegi mitte suuliselt ei tehtud. Publiku hulgas viibisid USA eesti vanade kommunistide häälekandja „Uus Ilma" inimeste grupp, ühe New Yorgi eesti kirjastuse ametkond, meie teatri-, kunsti- ja muusikainimesi, mõningaid noori ja veel asjast juhuslikult kuulnud ja huvi pärast kohale tulnuid.

Ü. Koit on aga kuuldavasti kasutanud oma New Yorgis viibimist mõningate kontaktide loomiseks „suhtlejate" ringkonnist ja kõne all olnud ka kodumaa külastamise, seal eriti nooremate korraldatavate seminaride j.m. taolise teemad. „Suhtlemis-asjade" ajamiseks ja propageerimiseks laiendatakse vastavat kaastööliste võrku. Samaaegselt olid New Yorgis ka okup. Läti tegelaste aktsioonid käigus. Neil oli suuremaks üritusecks ühe tuntud läti luuletaja esinemine, mis leidis aset New York University ruumes ja üsna laialt sooritatud eelreklaami abil oli toonud kokku sinna umbes kakssada lätlast.

Johanna Päts surnud

Pühapäeval, 13. novembri suri Torontos üks meie naisliikumise suurkujusid Johanna Päts. Kolmapäeval, 9. nov. tabas teda ajurabandus, millele järgnes surm Sunnybrook haiglas. Johanna Päts oleks saanud tuleval kuul 87. aastaseks.

Ta sündis 17. dets. 1890 Tallinnas kaupmees T. Weileri tütrena. Abiellus 1910. a. kunstnik Voldemar Pätsiga. Oli matemaatikaõpetajaks Tallinna Linna Kommertsgümnaasiumis ja kirjastas „Rahvaülikool" asjaajaja-direktor.

Vabadussõja ajal oli omaabi-organisatsiooni „Ühisabi" hoolekandetoimkonna juhataja ja rakendas siis oma võimed riigi- ja ühiskonna ülesehitustöös. Oli Tallinna Naisseltsi esimene juhataja ja Naisliidu juhatusliige, o/ü „Kodukäsitöö" juhatusliige. 1919. a. valiti Asutava Kogu liikmeks.

Pagulasena oli üks Balti Rahvaste Naiste Nõukogu asutajaid Saksamaal ja hiljem Balti Naiste Nõukogu ellukutsuja Kanadas, esimene president ja auliige. Aitas kaasa Eesti Abistamiskomitee tegevusele, oli seotud noortetööga, mille tunnustusena annetati talle skautide-gaidide Tammetäht I järk. Oli Eesti Pensionäride Klubi auliige. Kuulus ex officio Eestlaste Kesknõukogusse Kanadas.

Lähematest omakstest jäid leinama Kanadas kaks tütart perekondadega. Leinateenistus toimub reedel, 18. nov. kl. 6 õ. Vana-Andrese kirikus. ja ärasaatmine kirikust Mt. Pleasant krematooriumi laup. 19. nov. kl. 10 h.

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam

TARTU ÜLIKOOLI AASTAPÄEV
neljap., 24. nov. kell 8 õhtul

Peokõne:
MEIE RAHVUSLIKUST JA KOSMILISEST SAATUSEST
Prof. Ernst J. Öpik
Armagh Observatoorium ja Maryland Ülikool

Kiri ..... E. Öpik
Eleegiline ballaad .... E. Öpik
Asta Ballstadt — klaver
Valguse internatsionaal E. Öpik
Rosemarie Lindau, Lea Kõiv, Andres Tork, Andres Raudsepp

KOHVI

Akadeemiline Kodu
Tartu Instituut

TEADAANNE

Reedel, 18. nov. Eesti Majas toimub 2 ettekannet
„Ma lillesideme võtaks"
esimene ettekanne kl. 7.30 ja teine kl. 9

Eesti Maja väikeses saalis
25., 26. ja 27. novembril
ARVILLE PUSTRÖM-UUS
MAALIDE NÄITUS
Avatud: reedel, kl. 2—10 õ.
laup. ja pühap., kl. 10—10 õ.

ISESEISEV KONTSERT
ÕNNE LAIKVE, sopran
STUART HAMILTON, piano
Pühapäeval, 20. novembril, 1977, kell 2.30 p.l.
Congregation Hall, 175 St. Clair Ave. W., Toronto
Pääsmed: $5.00; õpilased ja pensionärid $3.50
Saadavad: E. Abistamiskomitees ja kohapeal.

EESTI ABISTAMISKOMITEE KANADAS
LOTERII JA JÕULUMÜÜK
toimub pühapäeval, 4. dets. s.a. Toronto Eesti Maja keskmises saalis, algusega kell 1 päeval.
Õnneratas ja Ameerika loosid.
Käsitööde müük alandatud hindadega.
★ Kohvilaud ★

ÄRGE UNUSTAGE
T.E.V.Ü. PIDULIKKU PEREKONNNA ÕHTUT
26. nov. kell 19.00 Eesti Majas

E.S.S. KALEV'i
UUEAASTA VASTUVÕTU BALL
31. dets. 1977 algusega kell 8 õhtul
Sherway Garden'i Ballisaalis
Mängib „KAJA" orkester
Prii baar ja õhtusöök
Hind $65.— paarilt. Helistada tel. 223-6141

PALUME TEIE LAHKET OSAVÕTTU
VÄLISMISJONI PÄEVAST
19. novembril 1977. a. Toronto Eesti Baptisti kirikus, 883 Broadview Ave. algusega kell 1 p.l.
Valguspildid misjonitööst New Guineas. Soolo laule Marika Krabi'lt
Mitmesuguste käsitööde (kodumaiste vatitekkide) realiseerimine.
TEELAUD.
T.E.B.K. Välismisjonitoimkond

T. E. AIANDUSKLUBI
Loeng M. Lepik'ult
„LÄHEME SEENELE"
neljapäeval, 24. nov. kell 8 õ.
Eesti Majas
KÕIK TERETULNUD!

EESTI RAHVUSTEATER
Laup., 26. nov., 1977 kell 7.30 p.m. Monarch Park Secondary School'i auditooriumis 1 Hanson St. (Coxwell & Danforth)
Lembit Kooritsa komöödia
KIUSATUS
ESIETTEKANNE
Lavastus: LYDIA VOHU Lavakujundus: ARTHUR MIHKELSOO
Kaastegevad: ERIKA VESKIMETS, LEIDA JÄRVI, ELNA LIBE, RITA SUI, ERNST VÄHI, JAAN LENTS.
Pääsmed eelmüügil: Abistamiskomitees Eesti Majas, tel. 461-1344, POKO's 767 Mt. Pleasant Rd., tel. 488-2078, Viktor Libe tel. 221-7754

„PARLAMENT EI FUNKTSIONEERI"

Oleme varem käsitanud valijaskonna ja avalikkuse tahtekaotuse kadumise küsimust Kanada administratsioonis. Võimu täielik nihkumine rahva käest valitsuste kätesse nii Ottawas, kui ka provintsides on käegakatsutav, sest elanikkonna vajadused ja avaliku hääle nõuandvad seisukohad on viimastel aastatel leidnud ignoreerimist. Keskvalitsusest kuni kogukonnavalitsusteni on jõutud niikaugele, et rahva poolt mandaadi saanud isikud käituvad nii, nagu oleks neil valijalt blankovolitus ükskõik milleks.

Nüüd on siis ka ametlik opositsioon föderaal parlamendis sellele nähtele andnud omapoolse defintsiooni Joe Clark'i sõnade läbi: „Föderaal parlament ei funktsioneeri!" Teiste sõnadega, rahvaesindus on kaotanud oma kontrolliva võimu valitsuse kasuks. Kui parlament on kaotanud oma kontrolliva võimu valitsuse kasuks. Kui parlament on kaotanud oma demokraatliku jõu, siis veel vähem on seda jõudu järgi jäänud rahvale. See mentaliteet on kandunud üle provintside ja kogukondade juurde ja nii ei funktsioneeri demokraatia paljuseletatud mõistes ka siin.

Küsimus on laiemalt üles võetud ka ajalehtede veergudel otsinguis korrektuuride leidmiseks. Leitakse, et võimulibisemine parlamendi käest valitsuse kätte on toimunud parteisüsteemi abil. Kui valitsusel on parlamendis enamus, siis viib valitsus läbi igasugused projektid alates riigieelarvest kuni uute seadusteni ilma, et tarvitseks karta hääletamisel vähemusse jäämist.

Nii on demokraatia Parlamendimäel muutunud tarbetuks tsirkuseks, kus tehakse küll palju sõnu, kuid saavutatakse vähe. Nii ongi opositsiooni hääl parlamendis muutunud hüüdjaks hääleks kõrbes, keda võib alati ignoreerida. Siis on ka opositsiooni ülesandest abistada valitsust tema otsustes, saanud vaid tarbetu obstruktsioon ka seal, kus seda tarvis ei ole. Kui jälgida parlamendi vaielusi, siis jääb mulje, et ka opositsioon teeb häält vaid selleks, et tema nimi järgmisteks valimisteks unustatud ei oleks.

Võimulibisemise vastu parlamendi käest on juba aastaid tagasi tõstnud häält kunagine opositsioonijuht J. Diefenbaker, mis näitab, et võimu kadumine parlamendi käest on olnud pikk protsess. Nüüd otsib J. Clark omapoolselt vahendeid, kuidas olukorda taastada demokraatia vajadustele. Konservatiivide kokkutulekul Quebecis Clark ütles: „Meie võime parlamenti reformeerida valitsuse kulutuste tugevama kontrolli kaudu selleks, et anda parlamendile tagasi tema endine jõud. Oma mõtetes J. Clark ei jõudnud aga küsimuseni, kuidas kontrollida valitsust, kui opositsioonil puudub selleks vajalik häälteenamus?

„Et saavutada opositsioonile vajalikku enamust parlamendis, selleks on tarvis ümber kujundada valimissüsteemi selliselt, et ükski partei ei saavutaks enamust". Näib nii, et mõne aasta eest toimunud valimisringkondade ümberkujundamine viis ainult kaugemale sellest eesmärgist. Kuid ka valimisrajoonide ümberkujundamine toimus valitsuse juhtimisel ja enamus on praegu ka parlamendiridades valitsusel ja nii ka uus ümberkorraldus valitsuse käes.

Rohkem kui valimissüsteem, näikse süüdi olevat parteidistsipliin, mille kohaselt iga parlamendiliige on kohustatud hääletama oma parteiliini pidi iseenda tulevikulootuste huvides. Ometi on teada, et ka valitsevas parteis endas on alati neid, kes oma hingepõhjas kõiki valitsuse ettepanekuid heaks kiita ei saa. Isiklike lootuste tõttu ei muudaks palju valitud liikmete ka parteidistsipliini alt vabastamine n.n. põhimõttelisel alusel.

Nii jääb üle veel kinnise hääletamise sisseseadmine ka parlamendis endas täpselt samuti, nagu on valimini valimiskastide juures. See moodus jookseks aga avaliku hääletuse ja parlamendi prestiizhi kariide otsa ja selle läbiviimine on sama hästi kui lootuseta. Võib olla tuleks kasuks ka Senati valitsuse poolt määratud koosseisu saavutamise avalike valimiste teel, nagu see teostub USA-s, kus see funktsioneerib.

Senati enamus koosnedes võimuloleva valitsuse nimetuste kaudu on antud kujul vaid valitsuse võimu tugevndajaks ja ei moodusta mingit vastukaalu valitsuse laiutamistele. Või olgu siis, kui valitsuses toimub valimiste näol erakonnamuudatus, kus Senati tahe opositsiooni poolel võib oluline olla. See asjaolu võrdub rohkem õnnemängule kui riiklikule ülesandele ja seepärast küsimuse tõsise vaatluse alla võtmine on põhjendatud.

J. Clark on küsimuse nüüd avalikult üles võtnud. Tuleb ära oodata tema mõtetes vaid teostusdetaile.

V.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 402 483-6308
725 Don Mills Rd. 429-4944
Don Mills, Ontario

AKTUAALSEL TEEMAL

KUHU LÄHEB HIINA

Tänapäeva maailma kolmandaks nn. magavaks suurvõimuks USA ja N. Liidu kõrval on kommunistlik Hiina, kes on pärast Mao ja peaminister Chou En-lai surma sisemiselt stabiliseerunud. Kõik märgid näitavad, et uued juhid eesotsas Hua Kuo-fengi ja peaministri abi Teng Hsiao-pingiga istuvad juba kindlalt sadulas. Meid huvitab Hiina küsimus eriti sellepärast, et kas ajal, kus taotakse Moskvas 60-da revolutsiooni aastapäeval sõjatrumme, on Hiinas midagi liikvel. Kuid vaatlejad märgivad, et praegu ei ole märke, et hiinlased taotleks paremaid vahekordi USA-ga. USA ja Hiina vahel on Taiwani küsimus ja selles asjas ei lase hiinlased endaga kaubelda. Pealegi ei usalda hiinlased N. Liitu ja tunnevad suurt muret Moskva sõjalise mõjuvõimu kasvamise pärast, millele hiinlaste arvates USA kaasa aitab. Kuid ei ole ka silmapiiril märke, et Hiina ja N. Liidu vahekorrad suurel määral lähemas tulevikus paraneks.

Ajal, kus N. Liit suure mürtsuga pühitses oma revolutsiooni 60-dat aastapäeva ja selle aastapäeva puhul märgiti avalikult, et N. Liit kavatseb ehitada edasi oma tohutut sõjamasinat, suuname pilgud Hiinasse, et kuulda, mis toimus seal. Kuhu tüürib Hiina oma uute juhtide tüüril olles? Õiget pilti müstilisest suurest Hiina kommunistlikust riigist on väismaalasel raske saada. Kuid piirdume mõningate tähelepanekute äratoomisega, sest Hiinamaal liigub uue juhtkonna ajal rohkesti välisdiplomaate, riigimehi, ärimehi ja isegi kultuuri ja teadusega tegelevaid asjamehi.

Need välismaalased jutustavatki, et seal, kus neil oli võimalik liikuda valitseb praegu Hiinas kord ja rahu. Pekingi suurtel väljakutel toimuvad ikka veel poliitilised demonstratsioonid, kus mõistetakse hukka nelja isiku kängi, eesotsas Mao lese Chiang Chingiga. Samas avaldatakse poolehoidu uuele juhtkonnale. Need demonstratsioonid meenutavad Hitleri võimupäevadel Saksamaal toimunud poliitilisi demonstratsioone. Teatavasti külastab Hiinat praegu rohkesti endisi Hitleri kindraleid ja võiboolla ka veel rahvussotsalistliku partei tuuse. Hitleri kindralid õpetavad Hiina Punaarmeele neid võtteid, kuidas venelastega paremini toime tulla. Ja parteimehed võiboolla püüavad Hiina kommunistlikule parteile õpetada seda, kuidas on otstarbekohane ühe partei diktatuuri arendada, et mitte Moskva kommunismi matkida. Enamik demonstrante on noored hiinlased, ilmselt alla 20-ne aasta. Nad kannavad oma provintsi väririkkaid rahvarõivaid.

Hiinlased ei tee sellest saladust, et praegune Hiina on veel mahajäänud arengumaa ja Hiinal tuleb teha veel suuri pingutusi, et N. Liidule ja USA-le järele jõuda. Hiina suuremaks raskuseks on selle riigi tohutud rahvamassid. Hiinlased on industrialiseerimisega ja tööprotsessi kiirendamisega väga ettevaatlikud, sest nende peamiseks probleemiks on hoolitseda selle eest, et kõigil hiinlastel oleks tööd ja leiba. Olukorrad selle tõttu arenevad Hiinas väga aeglaselt. Kuid märgitakse, et uue juhtkonna all on Hiina teinud märgatavat edu. Esmakordselt viimase kümne aasta jooksul said Hiina töölised esimese palgakõrgenduse. Moodsate masinate toomine Hiinasse ei lahenda hiinlaste arvates olukorda. Kuid nad ostavad ameeriklastelt moodsaid puurimismasinad, et oma õlitoodangut suurendada.

Kaubavahetus USA-ga on viimastel aastatel tublisti suurenenud ja ulatab üle poole miljardi dollari. On väljavaateid, et kaubavahetus läheb veelgi elavamaks. Hiina ei soovi USA krediite, kuna hiina kommunistide ideoloogia ei pea sobivaks võtta vastu kapitalistidelt laene ja toetusi. Kui veel mõni aasta tagasi käis Hiinas avalik kampaania ameeriklaste ja teiste läänerriikide vastu, siis ei ole seda nüüd enam märgata, sest praegune Hiina vajab välisturiste, kes toovad Hiinasse välisvaluutat, mida vajatakse moodsa tehnika muretsemiseks. Mao müüt on praeguses Hiinas väga elav ja talle on püstitatud suurepärane mälestusehitis Suure Hiina müüri äärde. Selle juures leidub alati nii hiinlastest, kui ka välismaalastest „palverändajaid".

Kuigi oma mitmendalt ebasoosingus olekust uuesti võimu juurde tulnud Teng on ainult peaministri abi, Kommunistliku partei keskkomitee esimees ja Kommunistliku partei abiesimees ja ametlikult võimult kõrgemas mees, arvatakse, et ta võimupiirid on praegu palju suuremad. Ta näib teotsevat nii, nagu ei vajaks ta oma otsustele enam kellegi teise kinnitust. Mao võimufunktsioonides on ju Hua. Näib, et uus juhtkond on oma vahekorrad armeega kuidagi korraldanud ja armee toetab valitsust.

Välisvaatlejad leiavad, et vaatamata sellele, et Hiina tunneb suurt muret N. Liidu sõjalise mõjuvõimu kasvamise pärast, ei ole märke, et praegused Hiina juhid taotleks paremaid vahekordi USA-ga. Hiinlastel ei näi olevat erilist kiirust USA-ga täielikku diplomaatilisse vahekorda astumiseks. Arvatakse, et see on paljas vormi küsimus. Praegu külastavad Hiinat USA poliitikud, ärimehed ja toimub nn. kultuuriline läbikäimine. USA-t esindab Hiinas diplomaatiline missioon, mida juhib Leonhard Woodcock. Tema saaks omale vaid saadiku või isegi suursaadiku tiitli. Vaatamata sellele avaldatakse valitsusele rasket survet täieliku diplomaatilise vahekorra jaluleseadmiseks. Seda takistab aga Taiwani küsimus. Hiinlased peavad Taiwani Hiina külge kuuluvaks, kus USA-l ega ühelgi välisriigil ei ole midagi tegemist. USA peaks oma vastastikuse abistamispakti Taiwaniga üles ütlema ja oma väed Formoosa saarelt ära tooma. See tähendaks aga jälle ühe oma liitlase reetmist.

Kuigi Hiinal ei ole täit diplomaatilist vahekorda USA-ga ja hiinlased on ameeriklastest pettunud ning peavad USA vene poliitikat naiivseks, ei ole märke, et Hiina selle tõttu läheneks praegu N. Liidule. Kokkuvõttes, ei hetkel ole Hiinast üllatusi oodata.

AJK

TARTU GOLLEGE 10 AASTANE

Kümme aastat tagasi, 8. novembril 1967. aastal sai Tartu College Ontario valitsuselt teate, et meie põhikiri, mille kinnitamine oli murettekitavalt pikale veninnud, oli lõpuks heaks kiidetud ja eeltööd meie plaanitsetud projekti osas võisid edasi minna.

Kümme aastat ei oleks nimetamisväärne aja pikkus, kui mitte muutunud tingimused ei oleks mõjutanud arusaamisi ja ei oleks kujutanud uue nimekirja valikeeliseid nagu see on viimase aastakümne jooksul juhtunud.

Tagasi vaadates ja mäletades seda optimismi ja julgust, mis lõi tagasi kõik kahtlusrünnakud ja kahtlejate rünnakud ja lõpuks tõestas, et julge pealehakkamine on, kui just mitte pool, siis vähemalt suur osa võidust; võiks küll peavangutamist ja imetlussõnu kasutada.

Tartu College'i idee ja saamislugu on täielikult 60-ndate aastate majandusliku optimismi produkt. Praegusaegseid mõõnavetes aerutamistingimustes oleksime küll mõne kivi otsa kinni jäänud.

Eeltööd nii Tartu College'i organisatsiooni kujundamiseks kui ka ehitusprojekti osas algasid juba mõni aasta enne 1967 aasta 8. novembrit, kuigi viimast kuupäeva peaksime pidama oma ametlikuks alguseks.

Tartu College'i esimene esimees ja praegune majavalitseja Ervin Mägi rõhutas omas ettekandes juba 1964 aasta Eesti Korporatsioonide Liidu 49-aastapäeva pühitsemisel akadeemilise kodu vajadust. Seda küsimust arutati korduvalt ja 15. novembril 1966. aastal selleks kolme korporatsiooni poolt kokku kutsutud koosolekul asuti juba põhialuste väljatöötamisele mõttega osta sobiv maja.

Samal ajal olin oma firma tööprogrammi raamides juba 1965. aastal teinud ostupakkumise Bloori-Madisoni maale ja astunud läbirääkimistesse T.T.C.-ga parkimisala üürimiseks.

Need kaks ettevalmistavat eeltööd ühtusid 67. aasta 6. juuli koosolekul Sakala majas, kuhu oli kokku kutsutud 9 akadeemilise organisatsiooni esindajad ja järgneval 17. oktoobri koosolekul, kus arutati lõplikku laiendatud kava. Minu esitatud kava projekti läbiviimiseks kiideti heaks ja koosolek nimetas kolm direktorit: E. Mägi, E. Waldin ja E. Tamnõld, kelle ülesandeks jäi organisatsiooni struktuurne väljaarendamine nii, et see oleks vastuvõetav Toronto Ülikoolile, Ontario Ülikoolivalitsusele ja keskvalitsuse laenuasutisele (C.M.H.C.) Tartu College asutajatena kirjutasid avaldusele alla Ants Elken, Vello Muikma, Johannes Pahapill, Tõnis Laar, Edmund Valdin, Kaius Meipoom, Ervin Mägi, Elmar Tampõld, Ergo Karuks, Juhan Toomes.

Järgnes ligi kolm aastat kibedat tööd ehitusprojekti läbiviimiseks. Nõuab erialalist arusaamist, et mõista milliseid pingutusi nõudis neljamiljonilise ehituse püstitamine mittekasutaotlevale organisatsioonile, kellel ei olnud algkapitali ega kellel ei olnud alguses võimalusi endale võtta mingisuguseid majandusliikke kohustusi ega vastutusi. Ka võlakohustustega lackunud summad paigutati usaldusarvele ja tulid kasutamisele ainult peale hüpoteeklaenude ja ehitusloa saamist.

Avaaktuse pidasime 19. septembril 1970. Siis elas Tartu College'i ülemistel kordadel juba 474 üürnikku. Peab esile tõstma, et majanduslikkudes kohustustes on Tartu College alati olnud korrektne. Kõik kohustused on alati õigeaegselt täidetud. See on eriti tähelepanuväärne, kuna meile samased paraleelettevõtmised on kõik sattunud raskustesse. Tartu College'i üürid on võistlevad. Maja on alati olnud kasutusel täiskoormusega, tõestades, et meie ettevõtlikkus oli Ka Kanada ühiskonnale hädavajalik, andes Toronto üliõpilasmajutamisprobleemi leevendamiseks tunduva osa.

Ka meie akadeemiline Kodu on nüüd täielikult isemajandav, kus organisatsioonide omategevuseks on ruumide kasutamine täielikult tasuta. Samuti on ruumid tasuta kasutada kõikideks Akadeemiliste Kodu ja Tartu Instituudi ettevõtmisteks. Kui kõikideks nendeks üritusteks oleks ruumid üüritud ka kõige tagasihoidlikuma hinnaga, tõuseksid üürikulud organisatsioonidele kümnetesse tuhandetesse dollaritesse aastas.

Samal ajal on Tartu College liikmetele nende 120. tuhandeliselt 7 protsendiliselt alglaenult kasumina välja maksnud 71,324.00 dollarit. Jaganud 7,750.— dollarit stipendiumiteks eesti üliõpilastele ja katnud Instituudi tagasihoidlikud asjaajamiskulud.

Sirvides vanu kaustikuid leiab sealt ka meeldetuletusi tühistest tülidest, tuuleveskitega vehklemisest. Tagantjärele targem olles, võib neid pidada loomulikkudeks ühiskondlikkudeks suhtlemisteks, nagu me võime näha ka teiste suuremate projektide läbiviimisel.

Peab jätma igaühe oma otsustada millise osatähtsuse omab Tartu College meie akadeemiliste organisatsioonide elus. Kõige tähtsam oleks jaatav vastus küsimusele: Kas Tartu College'i olemasolu on aidanud tuua noori akadeemilistesse organisatsioonidesse? Akadeemilistel intiimorganisatsioonidel on suur osa tähtsus oma liikmete hilisemas suhtlemises meie rahvusgrupiga. Nende organisatsioonide vilgas tegevus ja tõsiasi, et nende juhtimine on juba siinsündinud uue generatsiooni kätes, näitab nende organisatsioonide elujõulisuse jatkumise vajadust, kuna nendel on asendamata osa meie organiseeritud kokkupuute piiratud valikus.

Meie üliõpilasorganisatsioonide asutamisegadel ülesse seatud kõrged rahvusliku ideaalid leiavad nüüd tõsipraktilise rakenduse pagulaspäevade ja eestlisuse kohandatud tingimustes.

Kui Tartu College on suutnud selles töös abiks olla, siis need kõik, kes on kaasa töötanud, võivad õigustatult olla uhked meie kümnenda aastapäeva puhul.

Elmar Tampõld
Tartu College'i esimees

Esto Mutual Fund Ltd.
11. nov. aktsia hind $5.55
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

Läti sõjameeste . . .

(Algus esiküljel)

Iisraeli asunud juudid, kellede puhul advokaadid on tõstnud küsimuse, et kas nad ei tegutse nõukogude agentidena? Immigratsioonikohtunik A. DeGato on neil juhtudel küsimused läbilõiganud.

Mõned ameerika lehed kirjutavad, et juudivastasus (antisemitism) ei olevat saanud alguse Lätis mitte Saksa okupatsiooni ajal vaid seda olevat juba esinenud alates 1934. a. iseseisvas Lätis Karlis Ulmanise valitsuse ajal. Sakslaste tulekul olla Riias palju haakristlippe kerkinud hoonetele ja rahvas tervitanud saabunud sakslasi.

Keegi ajaloolane R. Hilberg oma raamatus „The Destruktion of the European Jews", mida tsiteeritakse, kirjutab muuhulgas, et „suurem osa Baltikumi juute saadi hukata seetõttu, et kohalik rahvas oli natsidega aktiivses koostöös (collaboration)", mis küll on väljamõeldis. Ka teine ajaloolane kedagi Gertrude Schneiderit, kes on saanud omale doktori teadusliku kraadi New Yorgi Ülikoolilt uurimuse eest Riia ghetto kohta, ja kes kinnitab, et lätlased olevat vihkanud juute. Ta on lisanud veel, et Läti omavalitsuse sõjaväeüksustel olnud korraldus kontrollida elanikkonda ja lahti saada ebasoovitavast elemendist — peamiselt juutidest ja kommunistidest. Praegu 73. a. vanune ja haige Vilis Hazners, kes eluneb Kanada piiri lähedal New Yorgi osariigis ja on deporteerimise ohus, olnud dr. Schneideri seletusel pro-natsi.

V. Hazners oli Läti armees kutseline ohvitser, 1940/41 varjas ennast põranda all ja pääses sakslaste tulekul. Määrati Läti Omakaitse peastaapi, vahepeal politseikomissariks ja sjis teenis ohvitserina Läti Leegionis, võttes ka osa idapoolse Läti puhastamisest nõukogude partisanidest. Pääsedes sõja lõpul läände, ta organiseeris vaba maailma läti sõjameeste liidu Daugavas Vanagi, on avaldanud püsivalt pressiartikleid Kremli okupatsiooni, venestamise j.m. vastava poliitika vastu, kusjuures ta oli ühtlasi ka USA-s tegutsenud ja valitsusringkondadelt toetatud Vaba Euroopa organisatsioonis Vaba Läti Komitee viimaseks esimeheks.

Nüüd süüdistatakse teda, et ta olla Lätis sõja päevil juute selekteerinud hukkamiseks, ühe „tunnistaja" seletusel neid pekstes ajanud Riia põlevasse sünagoogi j.m. V. Hazners eitab neid süüdistusi kui Moskva ja okupeeritud Riia kaudu lavastatud valet, et diskrimineerida vabas maailmas Läti iseseisvuse ja vabaduse eest võitlevaid lätlasi ja maksta kätte temale ta 40-aastase kommunismivastase tegevuse eest.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Killamängud

„Meie Elu" nr. 43, artiklis „Kas Vabaõhuetendus Killamängudele?", ei leita õiget vastust Killamängude nimele. See nimi ei pärine ajast, mil voorid mõisnike viinavaatidega sõitsid Peterburgi suunas. Et talumehed viina vaatidest võtsid on õige. Robert Kreemi vastus on kõige tõetruum, et killamängude nimi on vanemast ajast. Talumehed võtsid viina külma rohuks ja seal polnud tarvis raha tasuda. Külmaga on lonks viina nagu soe kasukas seljas. Ja soojaga on lonks viina nagu tükk jääd kurgus.

Elasin millalgi Harjumaal Padise kloostri varemete ligidal. Mitte kaugel asus Risti luteriusu vana kirik. Pühakoja naabruses oli üks liivane mägi mis põlluks ei sobinud. Lihtsalt, liiga kõrge ja kuiv. Seda mäge nimetati Killamäeks. Rahvasuus on edasi kantud järgmine lugu:

„Igal sügisel kui talupojad olid oma viljanormid mõisale tasunud ja raha eest müüdud vilja tasu saanud mindi Killamäele. Sinna olid selleks ajaks tulnud Tallinnast kaupmehed ja müüsid viina ja muid kaupu. Naised ostsid kõrgeid müütse. Mehed vahetasid hobuseid. Joodi viina ja korraldadi killamänge millest ongi tulnud nimi Killamägi. Mängu sekka kuulus kõie- ja sõrmevedu. Käe surumine ja jalavääänamine. Seal pilluti maha püstiasetatud poste ja tehti muid vigureid. Ratsutati. Vahetati ja müüdi hobuseid. Tantsiti ja lauldi. Lühidalt, killamängudel oli palju laulu ja tralli. Too algas ajast umbes juba kaua enne Jüriöö ülestõusu.

Eelkõige peab killamängudel olema palju rahvast. Noori ja vanu. Tolleaegne riietus. Mehed mängisid mängu, kus tuli hüppades minna teatud punktini ja tasu oli suur. Killamängud kestsid mitu päeva ja lõppesid purjus olekus suure kakeluse ja tüliga. Igal killamängul sai surma mõni mees. Too oli suur rahvapidu.

Ka Pirita kloostri juures toimusid Jüripäeval killamängud. Ent Tallinna raad keelas selle ära. Põhjusel, et klooster sai kaupmeestelt maksu. Raad tahtis selle aga omale saada. Killamängud on kõik huvitavamad etendused. Nood viige läbi. Ennekuulmata, et killamängud peeti viinavooris talvel lumisel teel.

M. Ervart

Mardipäev

L. E. P., kes kirjutab „Meie Elu" nr. 42 „Hiidlaste Nigulapäeva pidu"? tahab meie Mardipäeva nime ja nähtavasti ka kombed siduda püha Martiniga, kes sündis seal kus praegu asub Ungari, kes Rooma armees sai usklikuks, asutas mitu kloostrit ja suri 8. nov. 397 Franki piiskopina. Tema pühakupäev on 11. nov.

Meie mardisanditamise kombed on võetud üle peamiselt Halloweeni kommetest. Ja Halloweeni kombed, vanade rahvausundite uurimuste järgi, tõenäoliselt tulenevad teatud määral vana Rooma lõikuspidustustest, mida peeti puuvilja ja aianduse jumalanna Pamona auks aga eriti keltide usundist druidismist, enne nende maa ja ka Briti saarte romaniseerimist ja kristianiseerimist.

Keltide aasta lõppes 31. okt. ja siis peeti Samhain pidustusi suve lõpu ja surnute mälestuseks nii põllumajanduslike kui ka usuliste kommetega. Siis käisid nende surnud hingedega kaasas ka kõik need pahad tondid ühes luuaseljas sõitvate nõidadega ja mustade kassidega, kes püüdsid hävitada ja röövida suvist lõikuse saaki, tappa talu loomi ja isegi varastada lapsi.

Muide keltidelt on ka pärit praegune mistletoe all suudlemine, mis pidavat viima abiellumiseni kuna druidid kasutasid seda poolparasiitlikku taime ravimina suguvõimetuse ja ka mürgituste vastu.

Nende paganlike kommete paralüseerimiseks, Rooma kirik kuulutas 1. nov. „Vigil of Hallowmas" ehk „All Saint day", mis eesti kalendrites on Hingedepäev ja selle eelõhtu 31. okt. oli siis „Allhallow-even", ehk hiljem lihtsalt Hallowe'en (kõikide pühakute õhtu). Kuid tegelikult hiljem määratud Rooma kiriku hingede päev on 2. nov. — mitte 1. nov. nagu meil.

Eestlaste, kui enamuses luterlaste, Mardipäev on aga 10. nov., mida peetakse meie usuisa Martin Lutheri sünnipäevana ja sellel ei ole midagi tegemist paganlikest vanemaist sündinud Rooma sõduriga kes suri 8. nov. ja kelle katoliiklik pühakupäev on 11. nov.

10. nov. 1483 a. Eislebenis sündis usupuhastaja Martin Luther. Tema sündimise mälestamiseks mandri eestlased pühitsevad Mardipäeva ja selle päeva eelõhtul on siis ka hulkumas ja põgenemas need paganlike keltide nõiad oma mustade kassidega ja ka katoliiklikud tondid oma maapeal hulkuvate maskeeritud hingedega, — sest nad kõik kardavad usupuhastust.

Kui L. E. P. arvab, et eestlased pole kunagi olnud katolismist mõjutatud, siis oleks soovitav, et L. E. P. laseks ennast Martin Lutherlikust usupuhastusest õrnaltki mõjutada.

Paul Rohunurm

USA ja N. Liidu esindajad valmis lepinguid alla kirjutama

Washingtonist kuuldub, et USA ja N. Liit on jõudnud kokkuleppele kolme lepingu allakirjutamiseks. Need lepingud on aatomkatsetuste täielik keeld, arvatud kaasa mittesõjaliseks otstarbeks aatomienergia arendamine; lepe India ookeanis hoitavate relvade ja laevade suhtes; kolmandaks strateegiliste relvade, SALT kokkulepe.

Arvatakse, et N. Liidu president L. Brezhnev tuleb nende lepingute allakirjutamiseks kas siis USA-sse või kuhugile väljaspoole N. Liitu ja lepingute allakirjutamisega käib kaasas suur propaganda kampaania. L. Brezhnev loodab seoses selle sündmusega saada USA-st vähemalt 15 miljonit tonni nisu, mida ta vajab oma kodanike toitmiseks uue lõikuseni, kuna nõukogude kolhoosimajandus ei taha alluda Kremli plaanile ja seda isegi juubeli aastal. Eriti sõbralikult suhtuvad N. Liitu uus CIA direktor admiral Turner ja sõjaminister Brown. Viimane algas lektorite vahetamise kampaaniat Puna-armee ja USA sõjaväe vahel. USA üks kindral on oma loengu vene kamraadidele juba pidanud. Punast kindralit on oodata USA-sse. President J. Carter andis Ungari kommunistlikule valitsusele välja Ungari kuningakoja ajaloolised väärtused, nagu Stefani krooni kullast, mis toodi sõja algul USA-sse hoiule kuni kuningriigi taastamiseni.

„MEIE ELU" 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

„Võidupüha . . .

(Algus esiküljel)

ma, E. Rande jt. Rahalise aruande esitas laekur A. Tooming, mis võeti ühel häälel vastu.

Tegevuskava esitas abiesimees S. Preem, kes märkis, et tegevuskava sisaldab traditsioonilisi võitlejate üritusi. Lisaks tuleb eeloleval jaanuari 28-dal päeval tähistamisele ühingu 25-es aastapäev, mida pühitsetakse aktuse ja perekonna õhtuga. Sel puhul otsustati välja anda ühingu 25-da aastapäeva album, mille toimetusse kuuluvad S. Preem, A. Kala ja M. Randla. Peale selle on veel suurem toimetuse kolleegium. Albumi otsustati koondada pilte ja dokumente ühingu viljakast tegevusest, mille ajalehe väljalõigete kogu moodustab mitu paksu köidet.

S. Preem teatas, et ta võttis Viru maakonna esindajana osa R. Kreemi poolt organiseeritavate killamängude pidustuste ettevalmistamisest Devils Elbows 23-da juunil, see on Võidupüha tähtpäeval, kus suhtuti ebasõbralikult võitlejatesse ja Võidupüha pühitsemisse. Selgus, et kavatsusel olevad killamängud kavatsetakse korraldada Võidupüha ajal ja võitlejaid, kes on senini olnud Võidupüha pühitsejad ei ole sinna üldse kutsutud.

Võidupüha pühitsemise tähtsust rõhutasid K. Tori, M. Randla, H. Mandel, A. Nõmmik, Ü. Jürima, H. Teder, B. Leeman, A. Kala, H. Kore jt. Vastava komisjoni poolt töötati välja järgmine seisukoht: „T. E. Võitlejate ühingu korralisel aastapeakoosolekul 13. nov. 1977. a. võeti vastu järgmine seisukoht Võidupüha tähistamise suhtes.

Võidupüha on eesti rahvuslik suurpäev, mida tähistati igal aastal Võnnu lahingus saavutatud võidu tähistamiseks Landeswehri üle. Rahvusliku traditsiooni kohaselt pühitses seda päeva eesti rahvas omas tervikus Eesti Riigipea juhtimisel ka kõigis lahinguis langenute sõdalaste austamiseks ürgsest ajast alates. Vabade eestlastena pühitseme seda rahvuslikku suurpäeva endiste traditsioonide kohaselt meie tunnustatud E. V. (riigivõimu) esindaja juhtimisel. Ei ole mõeldav, ega lubatav, et Võidupüha tähistamist püütakse asendada mingisuguste teiste üritustega, mis varjutavad seda meie rahva tähtsamat rahvuslikku püha. Toronto Võitlejate Ühing, kui eesti maleva traditsioonide edasikandja on korraldanud Võidupüha ja jätkab seda rahvuslikku traditsiooni koos teiste organisatsioonidega".

Toodi ette, et tuleks liberaliseerida uute liikmete vastuvõtmisel seniseid rangeid eeskirju. Kuid koosolek leidis, et mingisugust liberaliseerimist ei ole võimalik ette võtta. H. Teder taotles nime muu'mist ja soovitas uueks nimeks „vabadusvõitlejate" ühing, kuid võttis oma ettepaneku tagasi ja seda küsimust arutatakse enne võitlejate liidu esinduskogus.

Endine esimees Kalju Tori ja endine juhatus valiti tagasi

koosseisus: S. Preem, M. Niinvee, E. Kirs, L. Vardjas, A. Alaver, J. Luik, A. Tooming, M. Veskimäe. Revisjonikomisjoni: A. Kala, M. Randla, O. Raidlo. Aukohtusse: A. Tomander, H. Kore, A. Kala, B. Leeman ja A. Mägiso. Esindajateks võitlejate liidu esinduskokku: I. Heinsoo, A. Kala, M. Niinvee, A. Sumberg, P. Auksi, H. Treial, V. Raiend, E. Uduste, A. Tomander ja A. Tooming. Ex officio kuuluvad juhatuse esimees K. Tori ja abiesimees esinduskokku.

Koosolekul algatatud küsimuste all oli murettekitavaks küsimuseks asjaolu, et

vastavad organisatsioonid on jäänud leigeks kommunismivastase võitluse suhtes.

E. Rande tõi ette, et Vene revolutsiooni 60-da aastapäeva puhul Ottawas ukrainlaste algatusel korraldatud demonstratsioonile kommunismi vastu oli läinud vaid üksikud eestlasi. Juhiti tähelepanu, et detsembri algul Balti Liidu poolt korraldatud kommunismivastasele üritusele Belgradi konverentsi toetamiseks tuleks võitlejatel organiseeritult välja tulla. Otsustati võitlejate juurde moodustada eriline klubi poliitiliste küsimuste lahendamiseks. M. Randla pani südamele, et auraamatusse tuleks saata vabadusvõitluses langenute nimesid. Asjalik ja üksmeelne koosoleks lõppes kell 5 õhtul eesti hümni laulmisega.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

Kiri Saksamaalt

SKANDAAL STAMMHEIMIS

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Saksamaa avalikkuses pole ikka veel vaibunud Stuttgart-Stammheimi vangimaja skandaali järelkajad.

Nagu teada, sooritasid seal 18. okt. enesetapmise kurikuulsad poliitgangsterid Andreas Baader, Jan Carl Raspe ja Gudrun Ensslin. Neljas gangster Irmgard Möller katsus endale pista leivanoaga südamesse ning lõigata käesooned läbi. Baader ja Raspe teostasid vabasurma kongidesse smugeldatud revolvritega. Gudrun Ensslin poos enda elektrikaabliga trellide küljes. Baader kavatses oma vabasurmaga luua legendi, nagu oleks ta mõrvatud. Ta surmas enda kuklalasuga. Baaderi relv oli peidetud grammofoni, Raspe oma põrandaliistu taha uuristatud õõnsusse. Peale relvade peidukohtade avastati kongidest 270 grammi ülibrisantset lõhkeainet ja iks väike transistorraadio, olgugi et pärast Saksa Tööandjate Liidu president Hanns-Martin Schleyeri pantangiks võtmist isoleeriti poliitangsterid välisilmast. Mis viisil relad, laskemoon ja lõhkeained kongilesse toimetati, seda uurivad veel metivõimud. On avaldatud põhjenatud kahtlust, et bandiidid relvasati nende valikadvokaatide poolt. Kõige kummalisem kogu selle loo juures on see, et valvurid ei kuulnud öises vangimajas kaht revolvripauku. Bandiitide vabasurm avastati alles hommikul kui hakati andma vangidele hommikueinet. Öösel nähtavasti ei vaadatud üldse kongidesse sisse.

Baader-Meinhofi bande gangsterid elasid Stammheimis nagu mingis puhkekodus. Igas kongis oli televisor, raadioaparaat, grammofon, kirjutusmasin ning hulgana raamatuid ja publikatsioone. Igal päeval tehti kongide üksed lahti, et seltsimehed saaksid omavahel juttu ajada, mida kasutati uute kuritegude sepitsemiseks. Oli isegi võimalus telefoneerimiseks teiste bandiitidega mujal vangimajades. - Poliitgangsteritele serveeritud menüüd ei saa endile lubada vaesemad vabad kodanikud. Peale selle tassisid omaksed ja sümpatisandid kokku hõrgutisi, mida võivad endile lubada ainult üliriktad. Valvurite vastu polnud neil ningit respekti. „Siga" ja „nats" olid kõige leebemateks väljendusteks, millega tituleeriti valvureid ja protsessi ajal ka kohtunikke.

Selle — saksa kriminaalajaloos ainulaadse — skandaali uurimine ei ole veel lõpetatud. Vahepeal on suspendeeritud vangimaja direktor ja julgeolekuvolinik. Baaden-Württembergi liidumaa kohtuminister Bender astus ametist tagasi. Seoses skandaaliga nõuti ka peaminister Filbingeri tagasiastumist. Viimane vabandas kogu skandaali naeruväärse väitega, et revolvrid ja lõhkeaine sattumine bandiitide kätte olevat tingitud viimast kõrgemast intelligentsusest võrreldes järelvalveametnikega. Ta andis selle seletusega kogu Baaden-Württembergi valitsusele vaesusetunnistuse, väideti opositsiooni poolt.

★

Kaitseminister Leber ja opositsiooni ekspert riigikaitse küsimustes dr. M. Wörner on avaldanud viimastel nädalatel tõsist muret väeteenistusest kõrvalehoidjate laviinina kasvava arvu tõttu. Nimelt jõustus 1. aug. seadus, mille kohaselt iga kutsealune võib ise otsustada, kas ta tahab teenida Bundeswehris või mitte. Piisab ainult kaitseringkonna komisjonile saadetavast postkaardist, et ennast sõjaväeteenistusest kõrvale hoida. Alates selle seaduse jõustumisest kuni 15. oktoobrini on seda kõrvaleviilimise võimalust kasutanud 18.201 kutsealust. Võrdlusena olgu märgitud, et kogu läinud aasta vältel keeldus väeteenistusest 40.000 meest, kes pidid vastava komisjoni eest oma keeldumist veenvalt põhjendama. Kuna sõjaväeteenistusest kõrvalehoidjad on suures enamuses kõrgema haridusega noormehed, on karta, et Bundeswehril tuleb puudus spetsialistidest komplitseeritud relvade ja seadeliste jaoks.

★

Kogusummas 2,5 miljardi marga eest kaupasid on tänavu varastatud iseteenindamisäridest. See summa vastab ümmarguselt 300.000 Volkswageni hinnale. Taoline jõukusest ja heaolu igavusest tingitud kriminaalsus ei ohusta üksnes majandust, vaid ka kogu ühiskonna moraali.

Selle tulemuse avaldas novembri algul moodustatud kuratoorium heaolukriminaalsuse uurimiseks ning selle vastu võitlemiseks. Mõtlemapanevaks asjaoluks on see, et 37 protsenti varastest on lapsed ja alaealised. Täisealiste pikanäpumeeste hulgas on sageli jõukaid ja nimekaid isikuid, kes harrastavad vargust spordi ja närvikõdina. Nii tabati äris varguselt ühe kõrgema riigiametniku abikaasa Bonnis ja üks professor. Ühes Müncheni kaubamajas tabati ühe aasta jooksul varastena 117 nunna, teatab kuratoorium. Selle teate dementeeris üks kõrgemaid kiriku aukandjaid Münchenis, ehkki ta ei pea statistikat oma tallekeste patutegude kohta. Vastavalt tavale ei avaldata ajalehtedes varaste nimesid, mis soodustab näppamisi. Isegi kaubamajade omanikud ei tohi panna tahvlile välja tabatud varaste nimesid, kuna see kahjustavat varaste „head nime".

★

Uuemaks atraktsiooniks seksihullustustuses publikule on poksivõistlused naiste vahel, kusjuures vastavad „daamid" võistlevad profipoksijate eeskujul paljaste ülakehadega. Hiljuti peeti üks selline võistlus Heidelbergi Stadthalles. Linnavalitsus püüdis ebamoraalset etendust takistada kohtu abil. Nii kohalik halduskui ka maakohus lükkasid linnavalitsuse avalduse kui põhjendamatu tagasi. Linnaisade sündsustunnet häirisid juba poksivõistluse kuulutused, milledel näidati rinnakaid naispoksijaid paljaste ülakehadega.

★

Kahesugust moraali kasutatakse radikaalsete rühmituste taltstamiseks. Münchenis vallandati teenistusest kuus Bundeswehri leitnanti, kes olid käesoleva aasta algul sooritanud joobnud olekus sümboolse juutide põletamise. Nad olid loopinud kasarmuõuel tulle papiribasid pealkirjadega „Jude" ning laulnud seejuures Horst Wesseli laulu, mis oli Hitleri ajal teiseks Saksa hümniks. Viie noore leitnandi vastu käib veel juurdlus. On arvata, et ka need lennutatakse Bundeswehrist välja. Kuna vastava eeskirja alusel ei tohi radikaalid olla riigiteenistuses, pole leitnantide vallandamine ülekohtune ega seadusevastane akt.

Aprillikuu algul mõrvatud Liidu vabariigi peaprokurör Bubackile koostasid Göttingeni üliõpilased mõnitava „järelhüüde", millele lugejakirjadest saadud andmeil kirjutasid alla ka 11 ülikooliprofessorit. Seltsimehed professorid peavad oma loenguid edasi ning nakatavad punatõvega aru poolest rohelisi tudengeid. Nimelt üks professor on suspendeeritud teenistusest, kuid saab kärbitud palgana edasi üle 5000 marga kuus. Uusnatside vastu reageeritakse ülitundlikult, kuid punaste vastu näidatakse ohtlikult naiivset tolerantsi.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

„Russen raus!" (Venelased välja!) karjusid umbes 1000 noorukit „DDR"-i 28 aastapäeva puhul Ida-Berliinis Alexanderplatsil. Politseinikud peksid demonstrandid kummiaiade ja veeheitjate abil laiali. Briti teadeteagentuur Reuteri teatel sai surma 3 ja vigastada 200 isikut. Lääne-Saksa TV-kaameramees Lutz Lehmann, kes on ametlikult akkrediteeritud Ida-Berliini, tahtis sündmust pildistada, kuid piirati ümber politseinike poolt. Kui Lehmann tahtis viia kaamera autosse, rebisid politseinikud temalt kaamera, mis purunes sillutisel. Ida-Saksa teadeteagentuur ADN avaldas sündmuse kohta teate 24 tundi hiljem ja moonutatud kujul. Ta salgas maha ka Reuteri teate surnute ja vigastatute kohta. Vastavalt bolshevike tavadele avaldati kogu tõde pea peale pöördult just nagu olnuks tegemist tavaliste tänavahulgustе löömingуga.

★

Ernesaksa meeskoor, kes andis septembrikuu teisel poolel 12-es Liiduvabariigi linnas kontserdid, sai kõikjal suure menu osaliseks. Lehitsedes saksa ajalehti, võib leida ainult ülikiitvaid arvustusi kolmelneljal veerul ja sageli koos koori pildiga. Nii kirjutab „Kölner Anzeiger" muu hulgas: „Sellist pretsiissust ei oma isegi Doni kasakatekoor, kelle hääletehnika on kõige lähedamalt võrreldav eesti koori omaga. Eesti keel, mille häälikute enamus suu eesruumis ja ninas, aitab loomulikult kaasa suurepärasele resonantsile. Sellist koori pole veel kuuldud. Vaevalt omab üks teine tuntud meeskoor sellise terasena heliseva heliväringu kui eesti koor. Isegi kõige mustemad bassid ei kõla ähmaselt tagaplaanil, vaid tulevad täies ulatuses kuuldavale."

„Mannheimer Morgen" kirjutab pealkirja all „Üks inimhäältega orel": „Vaevalt ja väga harva võib kuurda koori, kes reageerib nii distsiplineeritult dirigendi viipele ning nüansslikult kogu eeskava varjustab, nii nõiduslikult pianissimos heliseda laseb ja on võimeline nii võimsaks, mitte kunagi forsseeritud tõusuks."

„Neue Westfälische Zeitung": „Üks hiiglane saksa koori kõrval oli seevastu meeskoor Tallinnast. Poodiumil frakkides seisvate meeste hääled on võimsate voluumidega ja fastsineeriva väljendusvõimega. Nende kodumaa ruumilised ja ajaloolised mõõtmed näivad olevat sulanud häältesse. Siiski aga kõlakogumid vahelduvad helimaalingutega, mis kõrgkujuliselt differentseeritud ja varjustatult astendatud."

★

Saksa televisioonis näidati hiljuti 220 Kieli linna elaniku külaskäiku Tallinna. Kieli ja Tallinna vahel on juba pikemat aega sõbralikud sidemed. Tallinn sai olümpiamängude regati eksaktne organisatsioonikava. Teatavasti toimus 1972. a. olümpiaregatt Kielis.

Televisioonipildil näidati motiive Tallinna vanalinnast: Tornide Väljakut, Toompead, raekoda, paari kirikut ja liiklust Tallinna tänavail. Moodsate busside ja trammide vahel pühkis lihtsa kaseraagudest luuaga sõiduteed üks lihtsalt riietatud eideke. Edasi märgiti saates, et vastavalt nõukogude giidi seletusele maksvat kilo sealiha N. Eestis poolteist rubla ja tööline teenivat päevas 6—8 rubla. Külalised Kielist sõidutati ka Saku sovhoosi, kus 800 hektari suuruses riigimõisas töötab 600 moonakat.

★

Kujuka näite nõukogude suhtumisest inimõigustesse esitas Münchenis nõukogude minister ja TASS'i peadirektor Zamiatin. Pärast tema referaati teemal „Détentepoliitika aktuaalsed probleemid", ütles vene emigrant Wischnewski kõnelejale, et tema 12 vennast, vennapojast ja onust on langenud nõukogude rezhiimi ohvriks 8. Seepeale vastas minister diskussioonikorras, et mul on väga kahju, et teie ise polnud üheksas. Kui 120-pealine publik avaldas pahameelt vilistamisega, üteles Zamiatin: „Kas ma olen N. Liidu vastasel koosolekul? See mees on reetur, kes võitles N. Liidu vastu. Sellistе inimestega ma ei räägi."

Wishnewski võitles sõjas Wlassovi armees ning jäi pärast sõda Saksamaale.

★

Võrreldes teiste suurlinnadega kombeline Shvaabimaa pealinn Stuttgart „rikastus" neil päevil uue atraktsiooni võrra. Nimelt avati linnas moodne patuurgas, kus uudishimulikud härrad võivad läbi vaateavade imetleda eevakostüümis poseerivaid iludusi. Silmarõõm maksab mark minuti eest ning „peep show" publikul on üksikkabiinid. Avamispäeval rõõmustas lokaaliomanik rohkearvulise publiku üle.

-kk

PRO SPORT

NEW and USED SPORTING EQUIP.

SPORDIÄRI
MURDMAASUUSAD
MÄGISUUSAD
SUUSASIDEMED
SUUSASAAPAD

HINNAALANDUS ÄRI AVAMISE PUHUL

ÄRI AVAMINE 17. nov.

TOOMAS MUST, OMANIK

1696 AVENUE RD. (LAWRENCE'I JA 401 VAHEL) — TEL. 782-7701

Äri avatud — esmaspäevast kuni reedeni kl. 10 homm.—kl. 9 õ., laupäeviti kl. 9—6.

Demonstratsioon Vene saatkonna juures Ottawas

Pühapäeval, 6. nov. korraldasid ukrainlased oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva puhul protestidemonstratsiooni Ottawas Vene saatkonnahoone juures. Parlamendihoone ees kõneles kl. 3 senaator P. Yuzyk, kust rongkäik plakatitega siirdus Vene saatkonnahoone juurde kuhu jäädi kuni videvikuni.

Demonstrantide hulgas oli suurem grupp lätlasi ja ka mõned eestlased. Kanti plakateid „Vaba maailm — päästke balti rahvad", „Venelased välja Balti riikidest!" jt.

Eestlaste osavõttu protestidemonstratsioonist laiemas ulatuses ei organiseeritud.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Levesque seadusvastane aumärk

Kuigi suurest Prantsuse revolutsioonist (1789) möödub varsti juba 200 aastat ei ole revolutsioonilised vabadused veel praegu Prantsuse riigipoeste meelest vaibunud. Nii tuli Prantsuse president ja kindral De Gaulle Kanadasse külla ja hüüdis quebeclastele palju tolmu keerutanud „Viva Quebec Libra". Nüüd osutati separatismile tiirivale Quebeci peaministrile R. Levesquele suurt tähelepanu ja talle annetati siiski ainult II klassi Prantsuse auleegioni rist (Riigipeadele annetatakse I klassi rist.) Kuid Kanada, nagu ka kõikide riikide seadused nõuavad, et välisaumärkide vastuvõtmiseks ja kandmiseks peab olema Kanada valitsuse luba. Korra järele pidanuks see aumärk annetatama Kanada Pariisi saatkonna kaudu. Nüüd omab aga peaminister R. Levesque seadusvastase aumärgi. Asja ei paranda ka see, et R. Levesque märkis, et see aumärk ei kuulu temale, vaid Quebeci prantslastele, sest siis omab kogu provintsi rahvas auleegioni risti mitte auga, vaid autul viisil.

Stanbury loobus parlamendist

Robert Stanbury, York-Scarboro valimisjaoskonna liberaalide parteisse kuuluv MP teatas möödunud teisipäeval, et ta paneb parlamendiliikme kohustused maha. R. Stanbury kuulus kuni 1974. a. P. E. Trudeau valitsusse ministrina, kuid pärast uusi valimisi jäeti ta vastuolude pärast peaministriga valitsusest välja. Arvatakse, et tema kohta ei täideta enne, kui uute valimiste ajal. R. Stanbury suhtus sõbralikult Balti rahvastesse ja oli möödunud kevadel Balti küüditamiseaastapäeval peakõnelejaks. Kuid samal ajal oli ta ka Kanada valitsuse esindajaks Aafrikas toimunud konverentsil, kus otsustati teha kõik, mis võimalik, et viia Rodeesiat, Lõuna-Aafrikat ja Namibiat mustade geriljade võimu alla.

Kanadas oodata viit halba aastat

Kanada majandusnõukogu teatas, et nõukogu uurimiste järele on oodata Kanadas viit väga halba majandusaastat, kuid selle asutise ettepanek maksude alandamiseks ei leidnud majandusministri toetust. Kanada majandusnõukogu oma analüüsis märkis, et Kanadal majanduslikud raskused on tingitud kiiresti suurenevast inflatsioonist, tööpuudusе suurenemisest ja suurtest välisvõlgadest.

Majandusnõukogu soovitas 3-me miljardilist maksude vähendamist, et elustada majandust, kuid need sammud on valitsusele vastuvõtmatud.

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST OMA PANUSEGA EKN-ule KANADAS!

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00. 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00. 6 k. $14.50. 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Tennisvõistlused Torontos

Mitmekordse edasilükkamise järele avanes alles oktoobri kuus võimalus Eesti tennise meistrivõistlusi läbi viia, kuna kogu sügis osutus väga ebasobivaks halva ilma tõttu. Sellegi poolest oli osavõtt üllatavalt suur, kuigi palju häid mängijaid ei saanud osa võtta. On tõesti hea näha et ikka uusi ja uusi tennise mängijaid tärkab eesti sportlaste ridades. Naismängijate ridades näitas väga head taset meie noor mängija H. Reidak kes poolfinaalis kohtus T. Peters'iga kellega tal oli pinev võistlus ja lõpuks võitis teda 7:6, 7:6. Aga finaalis kohtus H. Reidak möödunud aasta meistri A. Vähi'ga kes näitas tõesti meistrivormi ja võitis teda 6:2, 6:1. Poolfinaalis A. Vähi kohtus L. Alanguga keda ta lõi 6:3, 6:1.

Meeste tiitli jagamine toimus kahe vana rivaali, Jaan Lentsi ja Jaan Kivisilla vahel, kus siiski viimane oma kindlama mängutaktikaga võitis 6:3, 6:4.

Mees-paarismängus kohtusid poolfinaalis J. Kivisild-A. Kõresaar ja R. Saarna-T. Holland, 6:0, 6:1, J. Lents-R. Konz lõid A. Peters-J. Toomest 6:3, 6:3 ja T. Heinari-V. Heinari 6:2, 3:6, 6:2 sellega jõudes finaali kus J. Kivisild-A. Kõresaar lõid J. Lentsi-R. Konzet 6:3, 3:6, 6:4.

Segapaarismängus J. Lents ja T. Peters mängisid A. Vähi ja E. Vähi vastu, võites neid 6:1, 6:7, 6:4.

Parimaks nooreks osutus R. Triefeldt, kes mängis meesteklassis V. Heinari vastu, kuigi ta kaotas, aga mitte ennem kui kolme seti järele. Mängude tagajärjed olid järgmised:

Esimene ring:

T. Heinar võitis T. Holland'i 6:1, 6:2, A. Peters võitis R. Saarna't 6:1, 4:6, 6:2, J. Lents lõi F. Veskit 6:0, 6:0, A. Kõresaar L. Reisood def. V. Heinar võitis R. Triefeldti.

Teine ring

T. Heinar sai edasi def., J. Lents lõi A. Petes'i 6:1, 6:2, A. Kõresaar lõi V. Heinari 6:3, 6:2, J. Kivisild võitis J. Toomest 6:1, 6:3.

Poolfinaalis: J. Lents lõi T. Heinari 6:2, 6:1 ja J. Kivisild võitis A. Kõresaar't 6:0, 6:1.

J. L.

„Kotkajärve '77" meenutusõhtu

Kõndides Kotkajärve lumistel nõlvakuil ja metsaradadel, on raske uskuda, et alles mõni kuu tagasi kihas siin vilgas elu lämmatavas kuumuses. Nüüd on suurlaager „Kotkajärve '77" läinud ajalukku ja järel on vaid kotitäis ilusaid mälestusi. Küll selles rassimises ja rühkimises nii mõnigi asjaolu tekitas ka pisut tuska, kui mitte, muud siis vähemalt kurnav kuumus tekitas närvipinget. Nüüd tundub see siin karmis ja puhtas talveõhus, uskumatuna, kuid ometi oli see nii. Meenutades noid laagripäevi, siis meeldivana tundub seik, et ebameeldivad mälestused ununevad alati esimestena ja püsima jäävad need, mis on ilusad ja rõõmsameelsed.

Nüüd, kus kõik toonased laagrielanikud on tagasi suurlinna käras ja rutiinis, hakkab suurlaager „Kotkajärve '77" juba vajuma unustusrüppe. Et ka mitte need ilusad mälestused suurlaagrist ei hakkaks tuhmuma, korraldab suurlaagri juhtkond koos noortemalevatega suurlaagri meenutusõhtu, mis leiab aset pühapäeval, 27. novembril 1977, algusega kell 6 p.l. Toronto Eesti Maja suures saalis, kus jagatakse laagrimälestusi filmide ja valguspiltide kaudu. Korraldatud on ka kohvilaud ja hiljem keerutatakse tantsu. Sissepääs on vaba ning kõik noored, noortevanemad ja -sõbrad on kutsutud. Suurlaagri juhtkond loodab aga tingimata näha suviseid laagrielanikke, et koos värskendada mälestusi neist ilusaist suvepäevadest.

Rahvatantsu tunnid

Rahvatantsu tunnid endistele tantsijatele ja rahvatantsu huvilistele toimuvad pühapäeviti kell 5:00 p.l. Eesti Majas. Esimene tund toimub pühap., 20. novembril, 1977 a. Informatsiooniks helistada: T. Voksepp, 698-5577.

TÄNUAVALDUS

Toronto E.E.L.K. Jakobi Koguduse naisring tänab kõiki, kes oma annetustega, tööpanusega või oma osavõtuga, aitasid kaasa koguduse bazaari õnnestumiseks.

Ingemar Korjuse kontserdi pääsmed

on nummerdatud. Sarjapääsmete omajad saavad oma pääsmed kontserdile kätte kohapeal kaardi ettenäitamisel. Lisapääsmed saadaval tel. 485-0141.

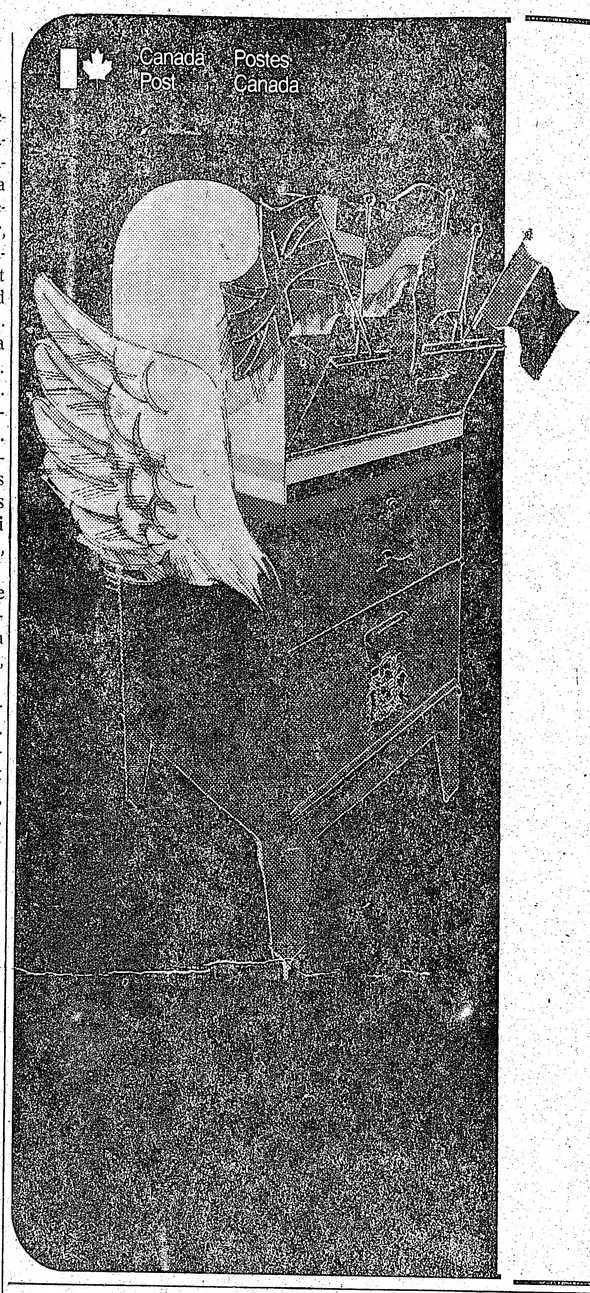

SEL AASTAL TEHKE KINDLAKS, ET JÕULUTERVITUSED SAABUKSID ÕIGEAEGSELT.

Ärge valmistage pettumusi oma sugulastele ja sõpradele välismaal. Kaarti saatmisega tuletate neid meelde, nad on teie mõtetes ja valmistate nendele suurt rõõmu jõuludeks.

Et kindel olla postitage jõulu post Kanadast allpool toodud kuupäevadel. Kirjutage aadressid ja juhtnöörid selgelt ja tehke kindlaks, et margistate õieti.

Spetsiaal ülemeremaade jõulu posti saatmise voldik on saadaval postkontorites. Küsige seda, et saada teada korrektset postitariifi ja muud informatsiooni. Ärge unustage kirjutamast oma aadressi ja postikoodi.

Ülemeremaadesse posti saatmise tähtpäevad on:

Sihtkoht	Kirjad Suletud kaartid	Trükitooted kaasaarvatud lahtised kaartid: Lennu post	Trükitooted kaasaarvatud lahtised kaartid: Harilik post	Pakid Lennu post
Inglismaa ja P. Iirimaa	13. dets.	13. dets.	24. nov.	8. dets.
Island	13. dets.	13. dets.	24. nov.	8. dets.
Euroopa	8. dets.	8. dets.		2. dets.
Argentiina ja Paraguay	8. dets.	8. dets.		1. dets.
Haiiti ja Antilli saared	2. dets.	2. dets.		25. nov.
Kuuba	2. dets.	2. dets.		25. nov.
Kesk- ja Lõuna-Ameerika ja Lääne-India saarestik	8. dets.	8. dets.		2. dets.
Aafrika	8. dets.	8. dets.		25. nov.
Aasia	8. dets.	8. dets.		25. nov.
Austraalia ja Uus-Meremaa	8. dets.	8. dets.		25. nov.

TÄHTIS:
Jõulukaartid sugulastele ja sõpradele Kanadas ja U.S. peavad olema **suletud** ja margistatud (10¢ kolmas klass).

Viimased kuupäevad jõulupostkaartide postitamiseks Kanadas on:
13. dets. (linnas)
(väljaspool linna) **17. dets.**

RAHVARÕIVASTE PÄEV TARTU COLLEGES

Pühap., kell 3:00 p.l. toimus Tartu College'is EKK poolt korraldatud rahvarõivaste päev. Samas oli ka mitmesuguseid muid alasid esindatud. Kell 2:00 p.l. algas A. Elkeni müüginäitus. Esemed olid kenad, kuid mitte eesitpärased. Enne kava algust oli võimalik pilku heita fotonäitusele, kus suuremõõtmelisi võtteid, nii must-valges kui ka värvides esitasid: Enn ja Vendy Alfred, M. Ernesaks, K. Vagiste, E. Eerme, H. Ottas, R. Ennist, L. Ennist, M. Mark, M. Kabal, U. Vompa, A. Suurallik, N. Sultson ja H. Viires-Sutt. Väljapandud tööde hulgas leidus mitmeidki väga hea tasemega töid.

Samas olid näitusel samade Balti kunstnikkude skulptuuride fotod, mida oli võimalus juba Scarboro Civic Centre's näha.

Kava alustas EKK esinaine Stella Kerson, kelle sõnavõtust selgus, et rahvarõivaste pildistamisega on alustatud möödunud aastal Laine Pant'i juhatusel, pildistajateks V. Muikma ja U. Vompa. Kasutatud olevat ka Ilmari Manninen'i Eesti Rahvarõivaste ajalugu ja mag. Helmi Kurrik'u Rahvarõivaste raamatut, ning senini on pildistatud 43 rahvarõivast, või rahvarõiva üksikosa. Kuid — kuidas küll tutvustaja võis preesi nimetada ainult argipäeva ehteks? Ning üldiselt on teada Eesti rahvarõiva nelja rühmitusse jagunemisel, et Pärnumaa kuulub Lääne-Eesti rühmitusse, millegipärast loeti Pärnumaad Lõuna-Eesti rühmitusse.

Sellele järgnesid diapositiivid, kusjuures seletuse oli helilindile kõnelenud Oudi Kalm. Siinjuures peab nimetama, et seekordne rahvarõivaste näitus ei ole mitte esimene. Esimene suur näitus korraldati juba 1971. a. Eesti Maja suures saalis, kusjuures 37 erinevat daami demonstreerisid 37-et erinevat rahvarõivast. Samuti on diapositiive näidatud ja kõneldud rahvarõivaste üldisest arengust 1973. a. ning 1976. a. Eesti rahvarõiva nelja rühmituse erinevustest koos diapositiividega Etnograafilise Ringi juhataja poolt Metsaülikoolis. Diapositiivid olid tehtud U. Vompa poolt.

Esitatud diapositiivid olid hea kvaliteediga. Ülikondades aga siinseal ebatäpsusi, mida eksperdid oleksid pidanud enne pildistamist märkama ja parandama. Ülikondade juures vale ehteid, tütarlastel tantsides naistemüts peas (Jüri pottmüts). Tegelikult vanade kommete kohaselt lõppes tütarlaste tantsimine abiellumisega, samuti ei kandnud tütarlapsed ehteid enne 16. aastaseks saamist, mil vanemad neid esmakordselt ehetega ehtisid, mis tähendas seda, et noormehed võisid kosjas käima hakata, tüdruk oli mehelemineku ealine.

Diapositiivil olev Viru-Jaagupi rätik oli kaclatagant kumera väljalõikega, tegelikult on see neljakandilise, kusjuures allajääv nurk on ilustamata.

Paneelis olid: Helje Valter, Eha Toomberg, Alice Kullango ja Marie Veskoja. Esimeseks kõnelejaks oli Eha Toomberg, kes nentis, et meie, eestlased võime uhked olla rahvarõivaste rohkusele ja mitmesisusele, kusjuures igal kihelkonnal olid oma rõivad.

Helje Valter'i referaat seelikutest oli lühike kuid asjalik. Tema seelikute tutvustamisest selgus, et seelikuid ei saa eriliselt liigitada kuna, pikku-, ristiioonelisi ja ruudulisi seelikuid leidub üle maa.

Alice Kullango kõneles peamiselt lasteriietest, soovitades ka lastele korralikkude riiete valmistamist.

Kõneleja juhtis tähelepanu laste liiga suurtele õlarättidele, mis varjavad kauni osa ülikonnast ja soovitas neid väiksemaks teha.

Marie Veskoja kõneles jalanõudest, pasteldest ja Muhu ilupättidest, millised tal ka näiteks kaasas olid.

Kindlasti oli paljudele uudiseks, et lastele tehti valged lambanahast, seestpoolt karvased pastlad. Pastlad jäid siiski argipäevasteks jalatsiteks peatselt, asemele astusid kingad.

Küsimuste osas oli rahva poolt ainult üks küsimus; milliseid kingi ülikonna juurde kanda, vastus; madalakontsaga musti või pruune.

Laudkonnavestlusele järgnes neli paari rahvatantsijaid, ning iga tantsu ja tantsu omapära tutvustas Toomas Metsala.

Peale rahvatantsu näitas Enn Alfred kahel ekraanil tema poolt tehtud diapositiive rahvatantsijatest, kuid nendel ei olnud rõhku antud eriliselt rahvarõivastele.

Vaatajaid-kuulajaid võis olla 125—150 ümber.

Üldiselt peab ütlema, meie rahvarõivastes on palju ilu ja omapära, mida oleme pärinud lihtsatelt ilma „kõrgetes" koolides käinud talunaistelt. See on suur rahvuslik pärandus, mis on väärt talletada, kuid katsume olla absoluutselt täpselt ülikondade koostamisel.

Õhtu oli väga õpetlik ja paljudele rõõmsaks üllatuseks esivanemate pärandist. Oli palju tööd tehtud. Õhtu läbiviimine oli Laine Panti hooleks, fotode osa V. Muikma korraldatud.

E. R.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

Toronto Eesti Maja väikeses saalis

MARGA WEILER'i

kudumistööde müüginäitus padjad, shallid, seinavaibad j.n.e.

19. ja 20. novembril. Avatud kl. 10—8 õhtul.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. (416) 466-1951
466-1502

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. • Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal. Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

„Lähme seenele!"

Toronto Eesti Aiandusklubi sisetegevus algas 27. oktoobril s.a. Toronto Eesti Majas. Esimesele kokkutulekule ütles avasõna esimees M. Lepik ja teemal „Aiasaaduste säilitamine" esines Hilja Jukkum.

Lektor leidis, et kogu suve oleme hoolega kasvatanud aedvilju ja nüüd tahame seda saaki kasutada talvekuudel toidukava mitmekesistamiseks. Järgnevas vaatles üksikasjades õunte ja maitseroheliste (piparmint jt.) kuivatamist, kurkide ja hapukapsaste hapendamist ja hoidiste valmistamisviise. Maitsevate hoidiste valmistamiseks peavad toorained olema värsked. Ontario valitsuselt on võimalik tellida trükiseid juhenditega hoidiste valmistamiseks. Kirjutada aadressil: Information Branch, Ministry of Agriculture and Food. Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1A5. Voldiku nimeks on „Home canning Ontario fruits and vegetables". See 38 leheküljeline trükis hõlmab kodust hoidiste valmistamist kuumas vees kuumutamisega, survekeetjaga jne. Samuti annab ka juhiseid kuidas hoidiseid valmistada. Viimases osas andis lektor ühusa pildi sügavkülmetamisest kui toitainete säilitamise viisist.

Loengule järgnenud küsimuste ja vastuste perioodist võttis arvukas kuulajaskond elavalt osa. M. Lepik oli toonud loengule huvitavaid pistikuid ja Leida Homits lilli, milledest eriti huvitav oli suureõieline jorjen. Selle oli Leida Homits ostnud rohkem kui kakskümmend aastat tagasi G. Keith'i aiaärist.

Järgmise klubi üritusena toimub 24. novembril M. Lepiku loeng teemal: „Lähme seenele". Kui on asjahuvilisi, toimub järgnevalt loengule seente huviringi asutamine.

EKS

Soome Vabariik 60 aastane

Sudbury's tähistatakse Soome Vabariigi 60. a. iseseisvuspäeva 4. detsembril kell 3 p.l. Sampo Hall'is 468 Antwerp. Juubeliaasta juhtlause on — Itsenäinen Suomi — Yhteinen Asiamme, mis on tõlgituna järgmine: Iseseisev Soome — ühine asi.

Teadlased ja ajaloouurijad on leidnud, et Eesti—Soome kultuur on vanimaid Euroopas minnes tagasi enne Kristuse sündi. Kui kuuleme siinsel maal ütelust, et küll on noor riik, ainult 60 aastat vana jne. mis näitab kui puudulikult anglo-saksid tunnevad ajalugu. Soomiastel oli omavalitsused linnades, alevites ja külades juba 1808 aastal. Täielikult raputati võõraste ahelad 60 aastat tagasi ja Soome tuli iseseisvaks 6. detsembril 1917. a.

Soome on maksnud kallist verehinda oma vabaduse ja iseseisvuse eest. Kogu maailm on imetlenud soomlaste kangelaslikke saavutusi oma iseseisvuse kaitsmisel. Samuti on nimetamisväärne Soome riigiisade poliitika pärast Teist Maailmasõda. On osatud juhtida riiki reaalselt antud olukordades nii, et Soome on püsinud iseseisvana tänase päevani.

Sõbrad, soome hõimud, tulge kõik 4. detsembril kell 3 p.l. Sampo Hall'i, ühiselt pühitsema Soome Vabariigi 60. aastapäeva, avaldama austust ja lugupidamist neile, kes andsid oma kõige kallima — oma elu — Isamaa, vabaduse ja iseseisvuse eest, avaldama lugupidamist Soome rahvale, nende juhtidele ja Soome kultuurile — juhtlausena — Itsenäinen Suomi — Yhteinen Asiamme.

Sulev Kallas

Kunstnik Arville Pusträm-Uus

esineb külaliskunstnikuna oma maalidega 25.—27. novembril Eesti Majas. Kunstnik on varem kahel korral edukalt esinenud Toronto (1970. ja 1973. a.). Oma kunstiõpinguid ta alustas kodumaal Kõrgemas Kunstikool Pallases ja jatkas Düsseldorfi Kunstiakadeemias ning USA-sse siirdudes tuntud John Hawelli ja Adolf Konradi ateljeedes. Töötab kunstiõpetajana USA koolides. Ta on 1966. aastast alates korraldanud perioodiliselt rida näitusi USA linnades ning Kanadas, Ottawas ja Montrealis ning ka Rootsis. Ta tööd on värviküllased ja mitmekesised. Meelsamini maalib ta rannamotiive, luiteid ja merd, olles neid vähesid, kes neid motiive käsitanud. Maalid on otse loodusest, mistõttu tööd on elavad.

Oma näitusel Torontos Eesti Majas kunstnik esitab poolsada maali, mitmesuguseid motiive ja varieeruvat tehnikat, mis kunstisõpru võiksid huvitada.

Skautmaleva juhtkond

Eesti Skautide Maleva Kanadas staap jagas möödunud AK-l valitud maleva staabil liikmete ametid ja tööülesanded alljärgnevalt:

skm Silver Kask — maleva juht, valitud otsestl AK-l; skm Ervin Aleve — maleva abijuht, skauttööala ja informatsioon; skm Valter Piigli — sekretär; skm Mart Pedel — majandusjuht; nskm Peeter Kallaste — õppeala juht; nskm Lia Pikkov — hundude tööala juht; nskm Erik Loorand — vanemskautide tööala juht; nskm Jaan Roos — spordijuht; skm Konsa Leemets — varahoidja; nskm Bruno Lindre — skaudiaida juhataja; skm Enn Kiilaspea — sidepidaja Kanada skautlusega; skm Leo Puurits — sidepidaja emiliste skautidega; skm Arni Käärid — eriülesannetega.

Eesti Skautmastrite Kogu Kanada Koondise juhatus (valitud AK-l skautmastrite koosolekul) koosneb koosseisus:

skm Ermi Soomet — esimees; skm Karl Sütis — abiesimees; skm Aleks Soom — abiesimees; skm Harold-Kivi — sekretär; skm Arnold Altosaar — abisekretär.

Maleva vanemaks on skm Ermi Soomet, kes on valitud määramata ajaks.

Eeloleval tegevusperioodil on käigus rühmajuhtide kooli kursuse lõpetamine, salgajuhtide ralli — ühepäevane kursus, salgavõistluse korraldamine, Noorte Aasta raames vastavad aktsioonid, „Koguja II" maailmalaagrisse minekuks ettevalmistuste tegemine, jne.

MAKSUSKANDAAL SOOMES

HELSINGI („Meie Elu" kirjasaatjalt) — Soome riigipäevad avaldasid usaldust häältevahekorraga 138—45 peaminister Kalevi Sorsa (sotsiaaldemokraat) praegusele rahvarinde valitsusele, kus on kaasas peale Sorsa enda erakonna veel kommunistid, keskerakond, rootsi rahvaerakond ja liberaalid.

Hääletus toimus seoses koonduserakonna (konservatiivide) poolt esitatud arupärimisega valitsuse majanduspoliitika kohta. Erinevaid ettepanekuid valitsuse majanduspoliitika hukkamõistmiseks tegid koonduserakond, põhiseaduslik rahvaerakond, kristlikud, maaerakond ja stalinistid. Lõpuks kommunistide stalinistlik grupp hääletas siiski valitsuse poolt.

Soomes on aga seoses majanduslike korruptsiooninähetega tekkinud ka osaline poliitiline usalduskriis. Peaminister Kalevi Sorsa teatas hiljuti oma erakonna juhatusele, et ta on valmis lahkuma nii peaministri kui ka sotsiaaldemokraatliku erakonna esimehe kohalt. Erakonna juhatus leidis siiski, et need sammud ei ole vajalikud.

Kõik sai alguse sellest, kui paljastati, et hea eduga töötanud ja ka välismaal hea nime saavutanud Salos, Edela-Soomes asuv raadio- ja televisioonitehas „Salora" oli jätnud riigi ja kogukonna makse maksmata umbes 4 miljonit marka (1 miljon dollarit). Selle tagajärjel lahkus ettevõtte asjaajaja direktor Jouko Nordell, kes võttis kogu süü endale. Hiljem selgus aga, et sellesse loossé oli segatud ettevõtte terve juhtkond, ja et makse oli jäetud maksmata võibolla mitmekümne miljoni marga eest. Asja uurimine on veel pooleli.

Kohe alguses peale selgus ka see, et „Salora" oli andnud mitmesugust meelehead ka mitmetele, eelkõige sotsiaaldemokraatlikele, poliitikutele. Muuseas oli ta sõidutanud oma lennukiga sotsiaaldemokraatliku kaubandus- ja tööstusministri Jermu Laine ning samasse erakonda kuuluva maksuvalitsuse peadirektori Mikko Laaksoneni Nigeeriasse ja Laaksoneni lõbureisile peale selle veel Islandisse.

Laaksonen leidis, et „vasturünnak on parim kaitse" ning ründas televisioonis eriti ettevõtjaid ja ajakirjandust ning süüdistas neid tagakiusamises.

Riigipäeval nõudsid opositsioonis olevate põhiseaduslaste ja maaerakonna esindajad peaminister Sorsa lahkumist. Selgus ka, et hiljuti asutatud uuest televisiooniala ettevõttes on osanikuks Salora ja revisjonikomisjoni liikmeks Laaksonen.

PALJASTAJA SUNNITI VAIMUHAIGLASSE

„Salora" loo uurimused algasid umbes kaks aastat tagasi. See isik, kes esimesena ettevõtte ebaseadusliku tegevuse ametivõimudele paljastas, viidi kolm korda sunniviiliselt vaimuhaiglasse. Sellega seoses paljastati ühe arsti äraostmine ühe „Salora" juhtiva tegelase poolt.

Siseministeeriumi poolt asutatud erigrupp uurib nüüd nii „Salora" kui ka Laaksoneni tegevust.

Soome avalik arvamine on mõne võrra ärritatud „Salora" loost ja sellega seoses paljastatud poliitikute eesõigustatud positsioonist. On võimalik, et kõik see mõne-võrra nõrgendab peaminister Sorsa ja sotsiaaldemokraatliku erakonna poolehoidu.

„Salora" loos võivad kohtu ette sattuda mitte ainult ettevõtte peaaktsionärid, vaid ka osa juhatusest ning võibolla ka revisjonikomisjoni liikmed.

Soome maksuvalitsus, mille peadirektoriks on eelpool mainitud Laaksonen, on paljastanud, et ainuüksi Edela-Soomes asuvas Turu ja Pori läänis on mitusada ettevõtet jätnud makse maksmata.

Austraalia kroonika

UUS AUSTRAALIA SAADIK MOSKVAS

Teatavasti kutsuti senine Austraalia saadik Moskvas James Plimsoll ära ja tema asemele määrati uueks saadikuks karjääridiplomaat Bourchier, kes valdab vene keelt ja on teeninud Austraalia saatkonnas Moskvas 1965—1968 a. saadiku abina.

Saadikute vahetus äratas väga vähe tähelepanu Austraalia ajakirjanduses, kuigi tegemist näib olevat paljutähendava sündmusega, mida tuleb järeldada välisminister A. Peacocki sellekohastest seletustest.

Nimelt teatas A. Peacock saadikute vahetuse puhul ajakirjanduses toodud teadete kohaselt järgmist:

„Töökoht Moskvas on suure tähtsusega. Nõukogude Liit on maailmavõim, mille seaduslikud huvid ulatuvad väljaspoole oma reegioni. Nõukogude Liidu hoiakud ja poliitika omavad märgatavat mõju maailma rahule ja stabiilsusele. Austraalia soovib jatkata positiivseid ja vastastikult kasulikke suhteid, mis on olemas kahe riigi vahel".

Siinjuures tekib küsimus, mis mõttes võis endine saadik James Plimsoll olla takistuseks heade vahekordade jatkamiseks Austraalia ja Nõukogude Liidu vahel?

Teatavasti tegi 1974 a. tolleaegne tööerakonna valitsuse välisminister Willesse korralduse J. Plimsollile külastada Balti riike, et sel sümbolsel viisil anda tunnustus nende inkorporeerimisele Nõukogude Liitu. Seda ta ka tegi ja see moodustas Balti riikide inkorporeerimise de jure tunnustuse.

Kui 1975 a. lõpul tuli võimule liberaalide valitsus, andis uus välisminister A. Peacock samale saadikule korralduse Balti riike enam mitte külastada. Seda korraldust tõlgendab Austraalia valitsus G. Whitlami poolt antud tunnustuse tagasivõtmisena, mida see aga tegelikult ei ole, kuna see ei annuleeri Pimsolli visiidi eelnevalt tulemusi, mis moodustavad de jure tunnustuse ja mida võiks likvideerida vaid sellekohase otsusega. Sellest poolest omab see korraldus õrritavat mõju Nõukogude valitsusele tunnustades kahe maa vahekordi. Ilmselt ei ole sisepoliitilistel põhjustel olnud soovitav seda korraldust tühistada. Kuid asjast võis ju nii ille saada, et saadik, kellele on tehtud korraldus Balti riike mitte külastada, kutsuti tagasi, ja uuele saadikule ei tehtud seda korraldust. Kui see nii on, siis sel viisil restaureeriti vaikselt olukord, mis oli enne liberaalide võimule tulekut.

„LE GRAND NU" EI OSTETA

Austraalia valitsus kavatses osta Canberra kunsti gallerii direktori ettepanekul Pariisist Georges Braque maali „Le Grand Nu" („Suur paljas"), mis valmis 1908 a. ja mida peetakse koos Picasso maaliga „Demoiselles D'Avignon" epohhi määravaks tööks, kuna mõlemad olid kubismi rajajaiks.

Hind, mille eest maal pidi ostetama, võrdus ühele miljonile kolmesaja viiekümnele tuhandele dollarile.

Kui valitsuse kavatsus teatavaks sai, tekkis suur pahandus, kuna ühelt poolt tegemist on kaunis inetu pildiga, teiselt poolt aga peeti ebakohaseks sellise suure summa kulutamist ühele pildile, nii tähtis kui see kunstiajaloo seisukohalt ka ei ole, majandusliku kriisi ajal.

Valitsus võttis avalikku arvamist teadmiseks ja loobus pildi ostmisest müüjate suureks meelehärmaks.

See pilt muuseas pidi olema teiseks astronoomilise hinnaga ostuks vastava kunstigallerii poolt. Esimeseks oli Jackson Pollocki maal „Blue Poles", mida G. Whitlami valitsus ostis ühe miljoni kolmesaja tuhande dollari eest.

Maali ostu järel selgus, et kunstnik olevat maalinud seda sel viisil et paterdas koos oma sõbraga joobnud olekus värvidesse kastetud jalgadega maas oleval linal, mille tulemusena saigi see värvipritsmetest koosnev kompositsioon valmis.

Seda pilti näidati ränga rahvastatud valve juuresolekul Austraalia osariikide pealinnades kuni ta viimaks leidis alalise asukoha Canberra kunstigalleriis, kus ajakirjanduse teateil ta värv hakkas kooruma.

ÕPPIMA TÖÖSTUSDEMOKRAATIAT JUGOSLAAVIAST

Lõuna-Austraalia osariigi valitsus saatis ametiühingu tegelasele F. Gnatenko riigi gulul Jugoslaaviasse, et tutvuda seal tööstusliku demokraatia põhialustega.

Teatavasti on osariigi sotsialistliku valitsuse sihiks saavutada tööliste aktiivset osavõttu tööstusliikkude ettevõtete juhtimisel, mida ta nimetab tööstuslikuks demokraatiaks.

Kuigi üldiselt on siin tegemist kõikjal esineva suunaga, võõrastust antud juhul tekitab see, et Rootsi või Lääne-Saksamaa asemel, kus selles suhtes on saavutatud tunnustusväärseid tulemusi, peeti kohaseks saata õppima tööstuslikku demokraatiat kommunistlikus riigis.

L. Trett

UUDIS-HELIPLAAT

R. Ufer „UNUSTUSTE TILK"

Hind $7.00 lisandub Ont. müügimaks 7% ja postiga tellides saatekulu.

Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Müügil mitmesugused kinkeesemed:

Skandinaavia-mustris linikud, padjad, linad, küünlajalad, hõbeehted, sõrmused, nahkalbumid, maalid, eesti motiiviga kaardid, Eesti seinakaardid j.n.e.

HELIPLAADID

LP #	71 (1) (laste) SÜGIS JA TALVE LAULUD	$3.00
LP #	72 (2) (laste) KEVAD JA SUVELAULUD	3.00
LP #	73 (3) (laste) JÕULULAULUD	3.00
LP #	74 (4) (laste) TILLUKE TIBUJALAKE	3.00
LP #	75 (5) (laste) ARMAS EMA	3.00
LP	#3402 VINDILISED VIISID (Kopvillem)	5.50
LP	#3403 N. Põld NAAN PÕLD LAULAB	6.50
LP	#3404 Järvi ja Kopvillem VIISE JA VINTE	5.50
LP	#3405 H. Verder KAS MÄLETAD	6.50
LP	#3406 H. Verder SÕDURILAULUD	5.50
LP	#3407 N. Põld JÕULULAULUD	6.50
LP	#3408 E. Loo KÜLASIMMAN	5.50
LP	#3409 N. Põld PÕHJAMAA LAPSED	6.50
LP	#3410 J. Villard KÜLALAULUD	5.50
LP	#3411 I. Patrason—N. Põld: ENCHANTING ESTONIA	5.50
LP	#3412 H. Liiv & E. Loo TANTSUTAKTIS	5.50
LP	#3413 N. Põld MUREMAA	6.50
LP	#3414 R. Andre ME TÕUSEME JÄLLE	5.50
LP	#3415 A. Raudsepp ON AEG ANTUD LAULDA	6.50
LP	#3416 H. Betlem JÕULULAULUD	6.50
LP	#3417 E. Loo RAHA PANEB RATTAD KÄIMA	5.50
LP	#3418 V. Tali & H. Sepp MEENUB AEG	6.50
LP	#0025 TALLINNA LAINEIL I	5.50
LP	#0026 TALLINNA LAINEIL II	5.50
LP	#1001 Heli neli TEEME POPPI	7.50
LP	#1002 L. Ostrat ARMULAULU VIISE	7.50
LP	#1003 Kaljo & Tarmo SÄDEMED	7.50
LP	#1005 LUTTERUS	7.50
LP	#1006 A. Rinne KUI MA OLIN VÄIKSEKENE	7.00
LP	#7001 KAJAKAS	5.00
LP	#7201 PEEGELDUSI	5.00
LP	#7202 TULE RÄNDAME MÄNDIDE VARJUS	6.50
LP	#6902 REET	6.50
LP	C. Animägi KUI MINA HAKKAN LAULEMAIE	6.50
LP	L. Corradi ARMASTAN	6.50
LP	L. Corradi IGATSUS LIILIA	6.50
LP	R. Ufer „...TULE TAGASI"	6.50
LP	#7016 Orkester ESTONIA	5.00
LP #	301 Estonian voice MEREMUINASJUTT	7.50
LP #	302 Estonian voice KALEVITE KANTS	7.50
LP #	23 J. Kuusk MU MEELEN KODUKOTUS	7.50
LP #	010 S. Purre MA NÄEN	6.50
LP #	305 VÕLUVAID VIISE VIISIMAALT	7.50
LP	H.A.M. Riivald PÜHAPÄEV	7.50
LP	H.A.M. Riivald JÕULUD	7.50
LP	H.A.M. Riivald LAULE KÕIGILE	7.50
	„HÄMARIK" — Kasett	8.00
LP	EBATRUUDUS	7.00
LP	SÜDASUVI	6.50
LP	LEPATRIINU	7.00
LP	A. Raudsepp LÕUNAMAALINN	7.50
LP	LAULUPIDU „ESTO"	6.75
LP	Dr. H. Tari „MIND ÄRA UNUSTA"	7.00
LP	R. Ufer „UNUSTUSTE TILK"	7.00

Esemete ja plaatide hindadele lisandub Ontario jaemüügimaks 7% Postiga tellides — 50 ¢ saatekulu plaadilt.

Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadviedw Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

PUNASE MEREVÄE TÕUS

Nõukogude Liit omab momendil suurima sõjalaevastiku maailmas ja ületab arvult demokraatlike maade sõjalaevastiku Vahemeres, India ookeanis ja Lõuna-Atlandil. Lisaks sellele tema omab maailma suurima kalalaevastiku, mis teostab röövpüüki kõigil maailma meredel. Kaubalaevastik on suuruselt teine ja õli transpordiks omab üle 500 tanklaeva. Meresõja eriteadlaste arvates N. Liit on suuteline kontrollima kõiki mereteid ja katkestama sõja korral NATO riikide varustamise Euroopas. Lääne maailm vaatab kinnisilmi sellele ohule ja paljudes maades nõutakse sõjaväe eelarve vähendamist, et rahvas saaks elada suuremas külluses.

Olukord on sama kui Kreekas, kui idast lähenes Persia armee ja maa oli killustatud omavaheliste pisitülide tõttu. Oli tarvis Themistoclese ülivõimast häält, et rahvast olukorra mõistmisele tuua ja valmistuda võitluseks elu ja surma peale. Tänapäeva Themistocleseks on Briti merejõudude juhataja (Admiral of the Fleet), Sir Peter, Hill-Norton, kelle algatusel ja õhutusel BBC (British Broadcasting Corporation) valmistas filmi punalaevastiku tõusu ja praeguse võimsuse kohta. Queen's York Rangers res.ohv. erilise panuse kaudu see film „Rise of the Red Navy" tuli näitamisele TV kanal 79 kaudu, mööndunud reedel.

Film algas vene keiser Peeter Suure minekuga Hollandisse ja Inglismaale, kust tagasitulles võttis kaasa suure arvu laeva ehitusmeistreid. Peeter Suur oli veendunud selles, et iga suurriik on omanud võimsa laevastiku ja Venemaa ei või saada suurvõimuks ilma suure laevastikku omamata. Aken Euroopasse oli rajatud Baltikumi vallutamisega ja St. Petersburgist (praegune Leningrad) sai esimene merekindlus mille varjus hakkas võrsuma vene laevastik. Lisaks vallutas Katarina Suur 1752. a. Mustamere põhjakalda ja seal pandi varsti alus Mustamere laevastikule.

Vene laevastik, kuigi kujunes arvult suureks, jäi võitlusvõimelt nõrgaks. Laevastik sai hävitavalt lüüa jaapanlaste käest 1904. Suzima lahingus. I. Maailmasõjas ta jäi tegevusetuks ja ainult ristleja Aurora sai kuulsaks tsaari võimu kukutamisele kaasaaitamise kaudu. II Maailmasõjas kordus sama. Konvoid Valgemere sadamaisse ei kaitsnud mitte vene vaid liitlaste saatelaevad.

Pärast II Maailmasõda alustas Stalin N. Liidu sõjalaevastiku ülesehitamist ja erilise hoo sai see Hrustshevi valitsuse ajal, kui admiral Sergei Kruzkov hakkas ehitama ja moderniseerima N. Liidu mereväge. Ehitama hakati suure tegevusraadiusega allveelaevu, ristlejaid, hävitajaid ja lahingulaevu. — Kõiki võitluseks ulgumerel ja kaugel oma baasidest. 1962. a. see laevastik tõi kaugraketid Kuubale. President Kennedy protesti ja blokaadi tõttu N. Liit tõmbus tagasi ja raketibaasid likvideeriti. 1965. a. algas N. Liidu laevastiku eriline tõus. Moodsad laevad hakkasid tulema rivisse igas liigis. Eriti märkimisväärsed on moodsad aatomallveelaevad, ristlejad, hävitajad ja lahingulaevad, mis kõik on varustatud moodsate rakettide, torpeedode ja eriliste juhtimise ning luureaparaatidega. Laevastiku koosseisu tuli ka esimene lennukite emalaev Kiev. Laevastikku teenib merevägi — kolm aastat sündteenistust ja enamikul tuleb sellele lisaks mereväkke jääda veel kolmeks aastaks, et uusi rivisse tulevaid laevu mehitada. Laevastiku toetamiseks ulgumerel on küladaselt varustuslaevu, õli-, luure- ja satelliitide tegevust jälgivaid laevu.

Mõned aastad tagasi N. Liidu sõjalaevad provotseerisid kokkupõrkeid NATO sõjalaevadega. Nüüd on nad sellest loobunud, kuid sageli liiguvad nendele laevadele tülitavas läheduses. N. Liidu sõjalaevastik on nüüd ülekaalus Vahemeres, India ookeanis ja Lõuna-Atlandil. Need laevastikud teevad sõprusvisiite eriti Aasia ja Aafrika riikide sadamaisse. Seal korraldatakse esinemisi ja spordivõistlusi ning „moraalse abi" kõrval varustatakse neid haiglate sisustuse ja arstimitega. Sobival juhul, võib arvata, need laevastikud on võimelised maale saatma dessante mõne pahempoolse riigipöörde toetamiseks. Sellise toetuse blokkeerimine ei tule enam kõne alla ja arvata võib, mis tagajärg saab olema protesteerimisel.

A. N.

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

Kiri Inglismaalt

KOLM JUUBILARI LONDONIS

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Septembrikuu oli Londonis kahele eesti organisatsioonile ja ühele, rahvusvaheliselt tuntud eesti kunstnikule juubelipäevadeks. — Käesoleva aasta aprillikuul möödus 20 aastat Eesti Maja Londonis tegevuse algusest ja Eesti Klubi asutamisest. Selle tähtpäeva pühitsemine leidis aset Eesti Majas 24. septembril.

Eesti Maja mõtte algatajaks oli dr. Endel Aruja, kes maja muretsemise vajaduse Londoni Eesti Seltsi juhatuse päevakorda võttis. Selle mõtte propageerimisele asus ta juba varsti kui eestlasi 1947. aastal suuremal arvul oli hakanud asuma Inglismaale. Küsimust hakati kaaluma Londoni Eesti Seltsis. Leiti, et E. Maja tuleb rajada laiemale alusele, mille moodustaksid olemasolevad org-id ühiselt. Seal koostati a) sihtasutis „Eesti Maja" põhialused ja b) asutava toimkonna, mida nimetatakse ajutiseks juhatuseks, moodustamine ja ülesanded. Need seisukohad saadeti kaalumiseks teistele organisatsioonidele. Põhialused vastavates peajoontes E. M. põhikirjale peale paari erinevuse. Nii on seal ette nähtud 10.000 osatähte £1 tükk, kusjuures nende pealt makstakse osanikele dividenti.

Teet Reigo, praegune Eesti Klubi (Londonis) sekretär on koostanud pikema ülevaate, juubilaridest „Eesti Hääles". Selles ta kirjutab ms.: 1949 a. moodustatud ajutise juhatuse liikmeist on praegu juhatuses Salme Pruuden ja samuti on praeguse juhatuse koosseisus Arnold Ojasoo, kes valiti 1952. a. peetud üldkoosolekul.

Maja Ühingu juhatuse esimeestena on toiminud isikud: Endel Aruja (1949—1952), Artur Lossman (1952—1959), Nigul Hindo (1959—1970), Salme Pruuden (1970—juuni 1973), Helmut Heinastu (juuni 1973—dets. 1976), Erika Pärnsalu alates jaan. 1977.

Maja Ühingu sekretäridena on toimniud järgmised isikud: Jaak Taul (1949—mai 1952), Leo Vane (mai 1952—okt. 1952), Salme Pruuden (okt. 1952—apr. 1953), Endel Aruja (apr. 1953—mai 1956), Kaupo Noormaa (mai 1956—mai 1959), Tiit Reigo (alates mai 1959).

Eesti Klubi juhatuse esimeestena on toiminud järgmised isikud: Artur Lossman (märts 1957—märts 1958), Ilmar Kaasik (märts 1959—mai 1962), Otto Rausberg (mai 1962—apr. 1963), Gert Helbemäe (apr. 1963—mai 1967), Paul Henning (mai 1967—mai 1968,) Ilmar Kaasik (mai 1968—jaan. 1970), Johannes Koort (jaan. 1970—juuni 1970), Helmut Heinastu (alates juuni 1970).

Sama aja kestel on Eesti Kulbi sekretäridena toiminud järgmised isikud: Salme Aareandi (märts 1957—april 1958), Jüri Räägo-(apr. 1958—sept. 1958), Sven Jakobson (sept. 1959—mai 1962), Tiit Reigo (alates mai 1962). Praeguse Maja Ühingu juhatuse koosseisu kuuluvad: Erika Pärnsalu (esinaine), Otto Rausberg (abiesimees), Tiit Reigo (sekretär), ametita liikmed Salme Pruuden, Artur Avelov, Oskar Kerson, Helmut Heinastu, August Lembra, Arnold Ojasoo.

Eesti Klubi juhatus koosneb järgmistest isikutestö Helmut Heinastu (esimees), Inge Barguss (abiesimees), Edgar Mann (laekur), Evi Jürimäe, Ants Sepp ja Tiit Reigo (sekretär).

☆

Kui kaks eelmist juubilari kuuluvad „majanduspolitiika" valdkonda, siis kolmas — Viida Juse „elava olendina" hõlmab meie siinset vaimueliiti. Kunstniku sünnipäeva puhul kirjutab Salme Pruuden, ühenduses juubelisünnipäevaga ms.: „Aastad lendavad ja juubilaride arv kasvab. Järjekordseks juubilariks on meile kõigile hästi tuntud kunstnik Viida Juse, kes 22-sel septembril pühitses oma 70-dat sünnipäeva. Snüdinud jõukas kodus oli tema lapsepõli rõõmus ja mureta. Lõpetanud Tartus Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi, astus ta Tartu ülikooli, jätkates samaaegselt õpinguid „Pallase" kõrgemas kunstikoolis, millega oli alustanud juba gümnaasiumipõlves. Kaks aastat hiljem pühendus ta täielikult kunstiõpinguile, mis teda peagi viisid Budapesti. Seal tutvus ta oma esimese mehega. Järgnes abiellumine ja elu korraldamine Eestis. Mees, elukutselt tekstiilinsener, ei olnud kunstist huvitatud. Küll aga õpetas ta naisele kangakudumist, mida see hiljem ise edasi arendas. Varsti oligi tal Tallinnas oma kudumise töökoda, kus töötas 25 naist. Järjekindlaks tellijaks oli Raudteede Peavalitsus, kellele ta kudus plüüsiribasid, millega tihendati vagunite aknaid tolmu vastu. Rohkesti tellimisi tuli ka teistelt riigiasutustelt. Ka oli „Estonia" Punane saal tekstiili osas tema sisustatud. Küllalt oli ka eratellimisi, eriti, kui ta esimesena Eesti shenelli tehnikas hakkas kuduma supelmantleid, mille järele oli suur nõudmine. Ta esines oma töödega rahvusvahelistel näitustel — 1938-ndal aastal Berliinis ja 1940-ndal Milanos.

Lisan vaid nii palju, et Itaalias tutvus Viida, oma praeguse mehe, Jugoslaavia lennuväe ohvitseri Bosko Jovanovic'iga, kellega rajas Londonis uue kodu. Mees õppis uue elukutse ja töötab raamatupidajana. Viida töötas alguses 15 aastat „Belle Ville" moeateljeele. Siis tuli jällegi pööre. 1969-ndal aastal leidis ta ühes rahvusvahelises kunsti-ajakirjas kuulutuse, milles kutsuti kunstnikke osa võtma Venezuela rahvuskangelase Bolivari (1783—1830) portree võistlusest. Juhtus, et Viida oli just lugenud Bolivari elulugu, mis oli temas tekitanud huvi Bolivari isiku vastu. Ta otsustas võistlusest osa võtta. Asus kohe itaalia keele ja sõnastiku abil lugema vastavat hispaaniakeelset kirjandust, et võimalikult ligidalt tutvuneda Bolivari isikuga, tema tolleaegse ümbruse ja ajajärguga. Alguses oli raske, aga hiljem läks lugemine juba üsna vabalt. Vaev tasus. Väheste Bolivarist olemasolevate piltide põhjal lõi ta kangelasest elusuuruse maali, millele määrati esimene auhind 77 osavõtja hulgast mitmelt maalt. Selleks oli küllaltki korralik rahasumma, millele lisandus kuldauraha ja kiitusekiri pergamendil. Ka tasuti Viidale edasi-tagasi lend Londonist Caracasimaail avamisele Bolivari-nimelise maja suures konverentside saalis, kus auhind pidulikult üle anti. Ka korraldati Caracasis Viida Juse tööde erinäitus, kus tehti rohkesti ostusid. Rahvusvahelistes kunstiajakirjades ilmus tema üle kirjutisi ja tööde värvilisi reproduktsioone."

ARTO

KIRI TALLINNAST

Kuhu kadus liha?

Kodumaal on liikumas mitmesuguseid teooriaid toiduainete aina süveneva puudumise kohta. Nendest enim levinud on arvamine strateegiliste tagavarade suurendamise kasvav vajadus, konservide ja sügavkülmetatud liha ja lihasaaduste varumine sõja puhuks.

Edasi on levinud kauldus toiduainete eriliseks koondamiseks Hiina piiri vastu rajatava raudtee ehitustöödele. Seda kuuldust on aga dementeeritud, kuna töid suurelt osalt teostavad vangilaagrites minimaalsete toidunormidega varustatud karistusvangid.

Kõige tõenäosemaks on siiski selgitus süsteemi nõrkusest tingitud halvasti koordineeritud toitlustamisviisi rakendamine Leningradi piirkonnas.

Kolmel aastal kordunud ikalduse tõttu oldi sunnitud tohutul hulgal karilcomi eelmistel aastatel tapma. Järelkasv ei teki aga asendava kiirusega, vahest käesoleva aasta lõpuks loodetakse enamvähem normaalne varustamise süsteem jälle käiku saada.

Muide, viimastel nädalatel on Tallinnas jälle kaupluste lettidele ilmunud vahepeal täiesti kadunud sealkui ka loomaliha. Eesti ENSV on ka ikaldusaastatel oma normid kaugelt ületanud ja kuulduste järele on isegi kanset tehtud Moskvast hankide lõba või nõusolekut toiduainete ülejäägide väljaveoks (või, nunad, kartul, liha, kala) Lääne-Euroopasse. Moskva on sellest kategoorfiliselt keeldunud ja on halastamatult suunanud kõik ülejäägid nendesse N. Liidu osadesse, kus nälg kõige suurem.

Küsitakse, et miks mujal nälgitakse? Seletuseks on esmajoones järgmised põhjused: üldiselt on vene talupoeg ja tööline juba loomupäraselt laisk ja üldiselt on ta alati kannatanud viletsate elutingimuste all. Või isegi päris nälginud. Lõpmatu Johakus riigivarandusega ümberkäimisel. Nii näiteks on sisse arvestatud juba 10% kadu vilja transporteerimisel, kuna veoautode kaubakaste ei saa küllalt tihedaks ehitada ja viljajoru jookseb transpordil teele maha.

Agrotehnika määrused ja korraldused on üleliiduliselt rakendatud samataoliselt, vaatamata klimaatilistele ja muudele tingimustele. Samuti on nii viljakoristamine kui ka heinalõikus alati hilinenud ja seda teostatakse vaatamata ilmastikulistele tingimustele. Normid on määratud ja neid ei korrigeerita olukorra kohaselt. („Välis Eesti")

Meie Noored

SÜGISPÄEVA MÕTTEID

Küll see aeg lendab ja päevad kaovad. Ma ei jõudnud õieti veel suve täielikult nautidagi, ei ujumisrekorde saavutadagi ega kavatsetud raamatuid lugeda, kui tuli uuesti kodu ja kooli vahel sammuma hakata. Andsin õpetajale lubaduse, et loen „Kevadet", „Suve" ja „Ruudulist röövlit". Olen nendest vaid viimase üsna lõpuni lugenud ja nüüd sügisel pingutan end, et teistega samuti lõpuni jõuda.

Olen ikka tahtnud väljas hulkuda ja nüüdki, kui punetavad vahtrad ja kolletavad kased ning rasketest sügispilvedest piserdub piisku, kutsub midagi mind välja. Ma ei tea, mis see on — kas igatsus ilusa hilissuve järele, lootus, mis nii hilja enam ei täitu. Kõnniksin vanaema aiavilja peenarde vahel, milliseid suvel aitasin tal korrastada. Mulle nii meeldisid vanaema tilli-, sibula- ja porgandipeenra lõhnad! Küll olid maitsvad värsked hernekaunad ja hamba all krudisevad kurgid .Nüüd asus nende peenarde kohal kurb mahajäätus, nukrus...

Kõndides üle avara välja leidsin paar kolletavat pruunikat üheksavägise lahtilöönud seemnekauna. Millised kaarjad ja kumerad vormid, tugev vars. Ma ei jätnud neid sinna. Kodus armastatakse ka kuivatatud lilli. Mul on kimp kuivatatud lillasid murulaugu õisi, kollaseid õlelille, kirevaks värvitud kasteheinu, paar lupiinioksa, lakitud miniatüürseid hundinuiu ja viimaste hulka sobitan need üheksavägise lahtised seemnekaunod. Edasi kõndides leidsin väljalt veel mitmeid erinevaid ja huvitavaid taimi. Tulin ideele, et neist kõigist saaks, minu käe läbi, päris huvitavad, kirjud kimbukesed. Mõnda neist lakiksin, mõnda värviksin, ostaksin sobivad vaasid, seaksin neid kaunilt sinna ja nii oleks mul mõned jõulukingid valmis. Tunnen huvi ka huvitavate värvide- ja kujudega kivide vastu, kuid sel päeval ei leidnud ma ainustki.

Mu mõte rändaski jõulukinkide juurde. Tean, et ema ja isa seisatavad tihti antikvariaatide akende taga ja vaatlevad vanaaegseid esemeid. Nägin hiljuti üht isevärki vana tinakannu ja vaskset anumat. Sellest tilukesest prahipoest toon need esemed oma taskuraha eest ära, nühin läikima, et nad säravad ja jällegi on jõulukingi mure murtud. Rõõm asus mu hinge. Alati on palju mõtlemist, mida kinkida ja tänavu leidsin ideed nagu iseenesest.

Sügispäevgi muutus heledamaks. Vilksatas päike pilvenurga tagant ja mu nurkus hajus. Jooksusammul tõttasin üle välja meie suvekodu aeda, kus vanaema tegeles hiliste krüsanteemide juures.

„Kus sa Tiiu-Reet, nii kaua viibisid?" tahtis vanaema teada. Näitasin talle oma „varandust", mille leidsin väljalt ja pajatasin, mida sellest kavatsen valmistada. Mu ideed leidsid tunnustust vanaemalt.

Vanaema seletas mulle, et ta istutab kevadlilli hilissuvel õitsvate lillede keskele, muld veel sula, praegu on veel võimalus istutada. Sibullilled olevat esimesed mis meie silmi järgmisel kevadel siin rõõmustavad.

„Vanaema, anna see istutamislabidas mulle, sa oled oma selga juba küllalt küürutanud, las ma tipin neid lillesibulaid nüüd edasi!"

Vanaema mõistis mu siirast soovi teda aidata ning ma tippisin mulda lumekellukesi, sinililli ja nartsisse. Kujutasin ette kuidas kevadel nende õienupud paisuvad ja kuidas meie suvekodu aed järgmisel kevadel värvikülluses särab. Siis olen jällegi rõõmus, et ise aitasin sellele ilule ja õitsemisele kaasa.

Kuulasin ja panin meelde vanaema seletusi kevadlillede kohta. Tean nüüd, millised neist tulevad maast lausa läbi lume, et sinililled õitsevad siis ,kui kaselehed hiirekõrvu lähevad, et tulbid vajavad head maad ja tulbiliike on sadu. Mu töö ja huvi lillede vastu rõõmustas vanaema. Minagi tundsin, et meie ühine huvi lillede ja looduse vastu lähendas meid. Lubasin koos vanaemaga muuseumi minna ja näitusi külastada, sest temaga on õige huvitav vestelda, ka nukral sügispäevalgi.

Hella Leivat

Poiss ja oja

OSKAR EHASTE

Tuleb poiss ojale
karjamaa lepikul.
Vaadeldes mõtiskleb,
otsekui ütleks tal:

— Kiirustad ojake
sa väledalt joosta.
Meeleldi tuleks ma
sinuga koos ka.

Jah, vaataksin kuhu
sa lähed ja kaod,
kui laiaks sa paisud,
kui kestavad sajud?

Ei mitte, et jooks sul
oleks liiga kiire,
kui sinu käändudel
näen, poleks kui piire.

Pöördud kord vasemal,
siis paremal kohe.
Väänled ja keerled
kui ilmatu lohe.

Vahel, kui sa peatud
aga soosse suurde,
siis ma ei pääsegi
enam sinu juurde.

Parem jookse üksi,
kaasa veereb laine.
Mind võlub meie mets —
sama karjamaine.

Isa sünnikodu

Isa räägib tihti meile omast kodust ,mis asus Hiiumaal. See kodu oli väike, aga seal oli siiski väga palju ilusat.

Eriti on isale jäänud meelde, ja sellest ta kõneleb kõige rohkem — see on ilus valge, puhas liiv seal mere ääres. Isakodu asus kaunis lähedal mererannale. Ta ütleb alati, et tegime väiksese jooksu ja olimegi vees.

Kui ma suureks kasvan, siis tahan minnä oma onudele külla. Võibolla on mul siis võimalus näha seda ilusat saart Läänemeres, seda kaunist Hiiumaad.

Glen Leis
Toronto E. S. Täienduskool

Meie pere ja mina

Meie peres on neli inimest: minu isa, ema, õde ja mina. Mul on ka koer, ta nimi on Bucky. Ta on viie aastane, must labrador-retriever.

Meie kõik räägime kodus eesti keelt. Mu ema tahab, et mina räägik sin oma sõpradega ka alati eesti keelt. Vahest, kui ütlen õele mõne sõna inglise keeles, saab mu ema väga kurjaks. Ma loen palju eestikeelseid raamatuid. Minule meeldib lugeda raamatuid spordist ja eriti hokist, neid loen ma inglise keeles, sest eesti keeles neid ei ole.

Mina mängin ka hokit M.T.H.L.-is, milline on Toronto kõige parem hoki liit. Mina mängin Toronto Red Wingide meeskonnas.

Õde on minust kaksteist aastat vanem. Õde ja ema töötavad Eesti Ühispangas. Isa töötab chituskompaniis. Meie elame Ida-Torontos, kus meile meeldib elada.

Mark Haarman, IV b kl.
Toronto E. S. Täienduskool

Minu Loki

Kui mu vanem vend tahtis koera osta ja koju tuua, oli ema selle vastu. Kui aga ema kutsikat nägi, muutis ta kohe oma otsust, sest kutsu oli nii ilus ja armas.

Ta oli läikiv must, ainult kaela all oli tal valge lips ja karv oli tal kenasti lokkis. Sellepärast sai talle nimeks Loki. Lokist kasvas meile tore sõber ja mängukaaslane. Vahest pidi ema temaga kahjuks siiski pahandama, sest Loki armastas närida kingi. Ma ei mõista, miks kingad noortele koertele nii maitsevad?

Nüüd on Loki 5 aastat vana ja enam ei hooli kingade närimisest. Ma katsun teda vahest selleks ahvatleda, tema vaid liputab mulle saba ega tee pahandust.

Loki on nii hea koer ja headel koertel on kõigil mitu nime: Meie Loki nimed on: Loki — Saba — Nukits.

Linda Kolli
Toronto E. S. Täienduskool

OLEN EESTLANE

Toronto E. S. Täienduskooli lõpetaja Ellen Valteri kõne lõpuaktusel

Lugupeetavad õpetajad, vanemad, kaasõpilased ja sõbrad! Ma olen ju alati teadnud, et olen eestlane. Rohkem kui teadmine on aga see iseäralik tunne, mida tundsin 1972. a. Eesti Päevade laulupeol, kui me koolide kooris marssisime laululavale. Olime siis esimeses klassis ja kõige väiksemad kogu kooris. See ongi õieti ainuke asi, mis mul esimesest kooliaastast on meeles. Tean, et paljude oma klassikaaslastega olin tuttav aga veelgi varem. Olen nendega koos olnud lasteaias, pühapäevakoolis ja Jõekääru suvekodus. Ei ole siis ime, et niisuguste vanade sõpradega koos tehakse ka vallatusi. Kuidas sa jätad tunnis sõbrale kommi viskamata, kui ta näeb, et sa ise sööd?! Kuidas sa jätab talle rääkimata mõnda nalja; milleks vahetunnis aega ei jatkunud?!

Kui kanada sõbrad ajasid peale, et mis sa sinna „Esto" kooli lähed, tule parem kinno, siis märkasin oma üllatuseks, et ma ei tahtnud nendega minna. See ei olnud vanemate sundimise pärast, et ma eesti kooli tulin.

Olen alati tahtnud õppida oma vanemate sünnimaad tundma, õppida midagi selle maa ajaloost ja saada selgeks ka eesti keele. Olen püüdnud õppida pööramist ja käänamist, kuigi mulle paistab, et pr. Komi seda hästi ei usu.

Nagu iga asi, nii väsitab ka koolis käimine. Mulle on ju räägitud, et tänavu käin kuuendas klassis ja loodetavasti on see viimane aasta eesti täienduskoolis. Ma ei mõelnud sellele siiski palju, kuni alles paar kuud tagasi. Siis sai mulle järsku selgeks ja usutavaks, et peale tänavust aastat ei ole enam vaja eesti kooli tulla. Ma hüppasin rõõmu pärast ja karjusin nii, et kodused kartsid mu mõistuse pärast.

Aegamööda harjusin selle mõttega ära ja siis vähehaaval hakkas tulema see teine tunne. Hakkas tulema niisugune tunne, et nagu kahju oleks. Ma tean, et ega mulle seda õhtut vabaks ei jäeta niikuinii. Tuleb minna ikka kuhugile harjutusele, kursusele või kusagile mujale. Seal ei ole aga kindlasti mitte Eesti Maja kohvikut, kust saab komme osta ega ole seal ka sõpru; kellega säab mürada. Ma ei ole seda mõtet küll veel lõpuni mõelnud, aga võibolla ma ei tahagi, et see jääks viimaseks aastaks. Mul on ju eesti täienduskeskkooli kujul ka teine võimalus veel koolis käia. Kas kaasõpilased samuti mõtlevad, seda näeme siis sügisel.

Nüüd tahaksin veel öelda mõned sõnad asjade kohta, mis teevad meile siin koolis õppimise raskeks. Me peame ju eesti raamatuid lugema ja nendest õppima. Ometi saan ma aru, et mõned asjad lihtsalt ei sobi õppimiseks. Lutsu „Kevades" kirjutatakse, kuidas Toots oma müristajaga aknaid katki laskis ja muid koerustükke tegi. Kui mõni koolilaps siin Eesti Maja aknad katki laseks, siis ma usun, et hr. Naaberile ei mõju see midagi, et me seda raamatust oleme õppinud, — ta oleks ikkagi pahane.

On aga ka teistsuguseid asju, mis meile noortele on rasked aru saada. Ühes õpikus oli öeldud, et talumees läks hobusega veskile. Mulle oli see kaua aega arusaamatu, miks ta ei läinud oma naisega või kellegi teise oma pere inimesega.

Niisuguseid jutte ja lauseid on väga palju, mis meile on rasked aru saada. Kui saaksime raamatuid, mis on kergemad lugeda ja mis on väga huvitavad, siis ei oleks vanematel ega õpetajatel vaja meid lugema sundida. Siis ostaksime neid ise omateenitud raha eest ja loeksime kas või salaja kanada kooliski. See oleks see õige „Esto power".

Siis ma tahaksin veel öelda, et mul on hea meel õpetajate pärast, et nad ikka tulevad meid õpetama. Nad on olnud väga toredad ja sõbralikud. Mõni nendest on aga siiski vahel pahandanud, aga see oli siis, kui me juba ise olime siin vanemate õpilaste käest „asju" õppinud. Ma tean, et meie õpetajad ei tule siia raha pärast, sest neil on seda juba ennegi, vaid nad tulevad siia meie pärast. Nad proovivad meist kasvatada nii häid eestlasi, kui aga vähegi saab. Nende kõige suurem tasu olekski see, kui nad näeksid, et kasvame tublideks eestlasteks.

Luban seda teile, armsad õpetajad, enese ja oma klassikaaslaste nimel, et püüame alati teha oma parima!

Mida ma õpin

Ma käin eesti koolis, kus õpin palju eestluse kohta. Õpin peaasjalikult emakeelt, kodumaatundmist ja laulmist. Kõige rohkem meeldib mulle laulutund, sest õpime tõesti toredaid eesti laule.

Ma olen ka eesti hundu, kus juhid tahaksid, et me alati eesti keelt räägiksime, aga poistel tuleb vahest ingliskeel hulka. Hundu koondustel me õpime sõlmi tegema, teeme sporti, käime laagris ja õpime palju huvitavaid asju.

Muidugi käin ma kanada koolis, kus olen viiendas klassis. Peale koolide õpin ma klaveri tundides klaverit mängima.

Aga kõige rohkem õpin ma omast kodust isalt, emalt või vanemalt.

Ronnie Saarna
Toronto E. S. Täienduskool

V. A. Kimberg-Kotkas

KRATT

Uudis levis kiiresti, et metsavahi poeg tulnud linnast ja kohe autoga. Autoga — imestati igas talus. Ei tea milline üks auto välja näha võiks...? Ja — kuidas see ikka võimalik on, et vanker sõidab ilma hobuseta...? Vaata ikka vaata, või metsavahi poeg on heal järjel, et kohe autoga...

Kaasiku talu poisid Juss ja Sass istusid rehe all ja kuulasid lugusid, mida sulane Jakob rääkis autodest. Tema oli ju linnast ja teadis sellistest asjadest põhjalikult. Jakopil oli üldse suur jututagavara, neid jätkus küll vihmasteks ilmadeks, küll pühapäevade õhtupoolikuks. Raputas nagu käisest ja neid tasus juba kuulata.

Jakob teadis ka kuidas kratti, või pisuhända tehakse. Juss ja Sass ei teadnud isegi mitte seda, kes see selline tegelane üldse oligi. Aga nüüd oli kindel plaan, kohe homme algavad nad teda kibekiirelt meisterdama.

See kratti lugu tuli just õigel ajal, sest nagu Jakop ütles, kandvat ta oma peremehe käsupeale kohe tervest suurest laiast maailmast muinasjutulisi varandusi kokku. Võimalik, et nüüd, kui kiiresti talitada, võis ka auto majja saada. Vaadaku siis veel külarahvas, küll nad varsti hakkavad ka rääkima, et näe need Kaasiku talu poisid kihutavad igapäev autoga külavahet ja põlluteid. Õelgu siis veel naabripoisid, et nad on vaid väikesed poisiklutid.

Kratti oli ju lihtne teha, nagu Jakob ütles, see esilagne keha tuli ju ainult õlgedest kokku seada. Päris kuju sai ta alles siis, kui neljapäeva õhtul ristteel nimetamissõrmest kolm tilka verd oli antud. Pärast seda tarvitses ainult käske jagada ja kratil ei olnud miski võimatu. Ainuke asi mida ka Jakob nimetas, selle põrgulisega tuli ettevaatlik olla, sest vahel võis juhtuda, et kui ta oli juba küllalt vara kokku kannud, hakkas vereandja hinge nõudma. Sest see kratt-pisuhänd oli tegelikult ikkagi vanakurja enda käsilane. See oli ka ainuke põhjus, miks inimesed just healmeelel neid tonte ei valmistanud. Keegi ei tahtnud kurjale oma hinge mahamüüa.

Juss ja Sass sellest palju ei hoolinud. Esialgu kavatsesid nad asja saladuses pidada, kui aga varandust küllalt saab ja kratt hinge hakkab nõudma, küll nad siis Jakobi ka appi kutsuvad. Ega ta ometi hullem ei ole kui nende vihane pull ja tema nad taltsutasid üsna viisakaks karjaloomaks.

Kratt saigi valmis, ilus ta just ei olnud ja siis tuli neljapäeva õhtu. Esimene suur julgus hakkas kahanema sest risttee oli metsa ääres ja kodutalu katus paistis sealt põldude tagant ainult õige natukene. Jakob ütles ,verd peab andma ainult südaööl ja kui pimedaks hakkas minema oli väga kõhe. Millal see südaöö just oli ja kodu oli nii kaugel.

„Kas nüüd ongi õige aeg?" sosistas Sass. Nad ei julgenud enam kõvasti rääkidagi, sest mine sa tea, see õletuust kratt oli ju nendega ja võis arusaada, et nad kardavad.

„Kindlasti", arvas Juss, „on juba päris pime, sa võiksid tõesti vereandmisega alustada."

„Mina...?" imestas Sass. „Arvan sina oled vanem ja sina annad." See oli ka esimene arusaamatus nende krati tegemise ajal. Aga Sass oli järelandlik, ta oli ju tublisti noorem ja küll Juss ta hädast välja aitab. Juss teadis ka kuidas verd antakse, naaskliga tuli auk sõrme torgata ja siis pigistada. Sass ulataski sõrme.

Aga just siis, samal momendil, kuuldus eemalt metsa vahel imeliku põrinat ja varsti paistsid sealt kaks hiilgavat silma, kohutavad nagu eht põrgu tuli. Ja see koletis lähenes hiigla kiirusega.

„Kratt", röögatasid poisid ja pistsid tulistjalu jooksu. Põlevad silmad aga aina lähenesid ja mürin kõvenes. Poolhingetult tormasid poisid teelt kraavi ja peidsid endid põõsa taha. See oli ka viimane aeg, nagu pöörane kihutas see põrguline, õnneks neid märkamatult ikka edasi ja kadus.

„See kindlasti oli nüüd vanakuri ise," ütlesid poisid kraavist tõustes. „Me ei jõudnudki veel verd anda ja juba ta tuligi elu järele. Varandust ei saanud üldes veel küsidagi. Aga olgu varandusega mis tahes, kratt on ikka kohutav, iial elus ei hakka meie teda enam tegema," tõotasid nad ja olid rõõmsad, et veel eluga pääsesid.

Poisid andsid jalgadele tuld ja koju jõudes seisis sulane Jakop kesk õuet: „Noh kas nägite nüüd metsavahi poja autot...? Näe kihutas just siit suure raginaga mööda. Nagu elus põrguline, tuled peal ja hirmsa kiiruga..."

„Metsavahi-poja autot... ja meie mõtlesime..," Ja siis nad ütlesid üksteisele, et sellest ei sobi nüüd enam küll kellelegi rääkida.

Vihma sajab

Väljas hoogsalt vihma sajab
tõhust takti tõmbab tuul.
Vihm kõik lapsed tuppa ajab
kuid naeratus neil püsib suul.

Kavatsetakse homseks ette:
kus keegi paterdada saab
minnes julgelt vihmavette,
pole tähtis, et vihm üle lääb'.

RANNATÜTAR

Sügis

Suve puhkusele järgnes sügis, siis peame jälle kooli minema. Seal on lapsed tagasi eelmisest aastast, kuid igal aastal tuleb uusi väikesi lapsi juurde ja suuremad lähevad teise kooli.

Ka mina alustasin uues koolis sellel sügisel. Seal on palju uut, igas klassis on oma eri õpetaja. Päev mõõdub seal palju kiiremini. Õhtul on aga palju rohkem kodutööd. Peale selle on mul ka eesti kooli töö teha.

Ilmad on sellel sügisel väga pahad, sest sajab tihti ja väljas on juba külm. Puudelt langevad lehed, need on ilusad värvilised ja mõni õhtu on kogu meie tänav üleni lehti täis.

Allan Meiusi, V b kl.
Toronto E. S. Täienduskool

Mardipäev

Mardipäeva õhtul panin omale piraadi riided selga. Isa tegi mulle mõõga ja mõõga tupe, mille ma kinnitasin rihmaga vööle.

Kui naabrid mind nägid, siis hakkasid nad mind väga kartma ja panid mu mardisandikotti palju komme. See oli lõbus ja tore mardiõhtu.

Peeter Roose, I b kl.
Toronto E. S. Täienduskool

Tont mardisandipäeval

Elas kord väike tüdruk, kelle nimi oli Heli. Kui mardisandipäev tuli, läks Heli välja jooksma. Ta nägi taevas üht valget asja liikumas, siis ta taipas, et see oli tont. Tal oli suur hirm, nii et ta ei saanud enam liikuda. Tont tuli Heli juurde ja viis tüdruku ühe puu kõrvale. Tont tõmbas maast ühe taime, kohe avanes puus uks. Tont tõmbas Heli puu sisse ning pani Heli ühte puutuppa luku taha, ise aga läks välja.

Helil oli üks väike armas lind. See lind otsis teda ja leidis, et ühe puu sees on uks. Kohe lendas ta Heli ema ja isa juurde seda uudist rääkima. Koos linnuga läksid Heli vanemad puu sisse, kuid Heli ruumi uks oli lukus. Ema aga leidis varsti õige võtme, keeras ukse lahti ja Heli tuli välja. Kõik olid jälle rõõmsad.

Pärast seda juhtumit ei läinud Heli enam mardisani päeval üksinda jooksma.

Liisa Kald, II b kl.
Toronto E. S. Täienduskool

HIIR

Läbi sügava une tungib alateadvusse mingi hääl. Silmpilkselt olen ärkvel ja jään kuulatama.

Seal — jälle kõlab krabin!

Tõstan aeglaselt pea padjalt, et paremini hääle asukohta kindlaks määrata. See näib tulevat paar jalga minust vasakul asuva nurga kohalt lae pealt.

Orav? Linnud? Aga ega ometi ei oravad ega linnud toimeta ringi öö-pimeduses!?

Võibolla hiir?...

See viimane mõte tekitab mulle ebamugavust. Millegipärast olen alati hiiri kartnud.

Rumalus, noomin ennast. Täiskasvanud inimene nüüd tunneb hiire ees hirmu! See võis ju ka ainult puuoks olla, mis tuule käes vastu maja kraapis.

Rahunenult heidan uuesti pikali. Kindluse mõttes siiski tõmban lina üle pea. Kunagi ei või teada...

Uni pole kerge tulema. Katsun mõtelda mingile meeldivale. Hakkan planeerima, kuidas laiendada oma kivitaimlat. Kõnnitee kõrvalt eemaldan krüsanteemid ja nende asemele istutan midagi madalat, nagu väikesed nelgid või kaljufloksid. Võibolla ehk panen —...

Vutt, vutt, vutt lähevad sammud pea kohal üle laenurga. Pole enam kahtlust — hiir mis hiir! Öövaikuses tundub minu ehmunud ajule, nagu kannaks ta puukingi. Mõttes arvestan, kui paks see lagi peaks olema. Kas hiir närib augu lakke? Ja kui ta närib augu lakke, kas ta siis ronib alla või hüppab? Ettekujutuses näen nelja kleenukest hallikarvast jalga lacaugust alla rippumas.

Müksan Papat (minu abikaasat) oma kõrval. Tema poolt voodist kuulub ainult rahulikku hingamist.

Olukord nõuab tegutsemist.

Tõusen voodist, leian poolkobamisi tee kööki ja toon sealt lua. Tagasi magamistupp jõudnult panen lambi põlema ja hakkan luuavarrega toa nurgas vastu lage põmmutama.

„Mis??!!" ehmub Papa voodis istukile ja jääb mulle üllatunult otsa vahtima. Näen vist tõesti kummaline välja — öösärgis, suured kollased rullid juustesse keeratud ja luud peos.

„Hiir," selgtan oma veidrat käitumist ja näitan lae poole.

Kolgin veel paar korda vastu lage. „Ära lage ära riku", hoiatab Papa.

See on kas väga vahva hiir või kõva kuulmisega, sest krabin üleval käib väikeste vaheaegadega edasi. On ka kuulda, kuidas ta vahetevahel hammastega insulatsiooni käristab.

Papale näib olukord nalja tegevat.

„Peaks kassi tooma," annab ta nõu.

Millise naabri juurest sa öösel kell kaks kassi laenama lähed? Meie hundikoera Schultzi pole mõtet appi kutsuda, see kohmakas kukub laest läbi. Kui õige ise teeks kassi häält...?

„Miauu-u-u" lasen kuuldavale pikalt ja hädiselt.

„Miau", vastab Papa jämeda häälega.

Hakkame viimistlema oma imitatsiooni kassidest, üksteise võidu miaugudes, kord kõrgelt, kord madalalt. Papast on näha, et ta kõvasti naeru tagasi hoiab. Minu silmis on olukord tõsine. Et magamistoa aken kardinate taga pärani lahti on, ei meenu meile kummalegi.

Tükk aega näugume kõva häälega, siis jääb üleval vaikseks. Hiir vist leiab olukorra naeruväärse olevat.

Kustutan tule ja kobin tagasi voodisse.

„Miau," teeb Papa veel kord padja seest.

Järgmisel hommikul, kui tassin prügikaste tee äärde prügimeestele ära vedamiseks, tuleb naabriproua minuga paar sõna juttu puhuma. Mõni aeg hiljem möödub kirjakandja ja ulatab mõlemale meie kirjad. Lehitsen omi hajameelselt ja mainin, et näe, küll see aasta möödub kiirelt ,juba jälle on tarvis koeramaksu maksta.

Selle peale kurjustab naabriproua, kel oma ka koer on, pahaselt: „Koeramaksu, alati koeramaksu! Kasside eest peaks ka maksu nõutam. Alles eile öösel oli siin kuskil läheduses jõuk hulguskasse kaklemas. No küll tegid kisa!"

Helle Reikman

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Helle Reikman. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, M4R 1T8 Ont.

Ingemar Korjus Town Hallis

Pühapäeval, 27. novembril annab bass-bariton Ingemar Korjus oma järjekordse kontserdi Torontos.

Tagasi edukalt kontsert- ja stuudiumimatkalt ameerika läänekaldal on Korjus olnud tihedas ja tulemusrikkas kunstilises tegevuses. Oma kauni häälega ja viimistletud ettekandega on Korjus avanud endale tee maailma kontsertlavadele. Värskelt väljakuulutatud „Opera in Concert" sari rakendab prominentselt ka Ingemar Korjust.

Korjuse kava ulatab klassikast kaasajani ja sisaldab loomulikult ka annuse eesti heliloomingut.

Möödunud suvel tegi Korjus kaasa oma esimese ulatuslikuma ooperirolli Mozarti ooperis „Figaro pulm". Korjusele endale uudse muusikalise väljendusvormina töötab ooperilava omale saada uue tugeva ja ka lavaliselt efektse talendi. Seda kinnitavad arvustused Korjuse esinemistest Derek Healey ooperi „Seabird Island'i" esiettekandelt Guelph'i Festivalil möödunud kevadel.

Oratooriumi-lauljana on Ingemar Korjus kindlustanud omale juba väärika koha kanada laulukunstnikkude peres, mis selles kapatsiteedis ulatab ka üle Atlandi Euroopasse.

Ingemar Korjuse laulu-õhtute kavad on alati olnud sisukad nii valikus kui esituses. On loomulik, et eelseisval kontserdil võime kõike seda taas nautida.

Saatjana eelseisval EKK Kontsertbüroo sarjas toimuval kontserdil tegutseb kanada tõusvaid tähti klaveri alal — Jane Coop.

Kontsert St. Lawrence Centre Town Hallis algab kell 7 õhtul.

Rahvuslik-etnograafiline õhtu

Reedel, 18. nov. kell 7:30 õ. toimub Torontos Eesti Maja suures saalis Eesti Etnograafilise Ringi traditsiooniliseks saanud igasügisene rahvuslik-etnograafiline õhtu.

Sellel aastal on see eriti tähelepandav, sest Vancouverlased dr. Laine ja Heino Loo esitavad kava: „Ma lillesideme võtaks"... mida esitati Läänerranniku Eesti Päevadel kahel korral täissaalile ja mis sai suure ovatsiooni osaliseks. Kava on visuaalne, sõnaline ja muusikaline.

Kava koostajateks on dr. Laine ja Heino Loo ja nende tütar Pille. Kava sisust kirjutab dr. Laine Loo järgmiselt:

„Nii nagu Marie Under kirjutab jõuluöö luuletuses tähesillast, mis ühendab kaugeloleva hõimuga, nii võime mõista Juhan Liiv'i sõnade lillesidet sellena, mis ühendab me hõimu meie esivanematega kes tundsid ja mõistsid meie aasade ja metsade taimi, ühendab meie oma noorusmaa lilleliste nurmedega. Samu lilli ja taimi, mis oli kodumaal on ka siinses looduses. Kandkem edasi pärivusi oma rikkalikust varasalvest, näidates neid oma lapsele elavas looduses.

Meie esivanemad kasutasid metsa ja nurme saadusi toiduks ja joogiks mitmekesiste teedena, kasutasid taimi kaunite lõngade värvimiseks ning putukatõrjeks. Taimi kasutati ravimiteks, ning metsarohtude tundmine külatarkade poolt oli aukartustäratav. Lilledele ja taimedele on vihjeid Kalevipojas ja rahvaluules, rääkimata meie hilisemaist luuletajaist ja kunstnikest. Teame kõik maikellukese ja kaselehe mustrit Haapsalu rätis, kuid kas mäletame, et kindakirjades oli uibulehe mustrit ning ristikukirja?

Kas mõistame, millistele lilledele meie esivanemad mõtlesid kui nad lõid imekauneid rahvarõiva käiste lillkirju?

Kui rikkalik on meie keel botaanika alal. Teame kõik, mis on hundipura või jänesekapsas, kuid kas oleme iial mõelnud, et „harulikkus" on kaunim mis on üheski keeles pandud sellele väikesele metsa all kasvavale võlurile (ladina keeles „Linnaea borealis", ingliskeeles „twinflower") Nimi „ussimari" iseenesest hoiatab, et see mari on väga mürgine, ning nimi „üheksavägine" vihjab sellele kui mitmepalgeline on selle ravimi kasutamisvõimalus. Ei ole mõtet kasutada elustada kõiki neid teadmisi tegelikuks kasutamiseks, ometi on põhjust tunda respekti ja uhkust selle osa vanavara üle, mis kipub vajuma unustuse hõlma.

Meie koduõuel kasvasid kased, sellepärast oleme ja jääme kase ristilasteks, nagu Asta Willmann kasutab seda väljendit Hundisõidus.

Pagulusės kasvanud ja siin oma hariduse saanud noor loodusteaduse doktor annab oma piltidega lühikese ülevaate taimede liigitamisest ning Põhja-Ameerika Läänerannikul kasvavate taimede looduslikkudest aladest näidates kus midagi kasvab. Viimase osana ta näitab taimi lähivõttes, näidates nende ilu muusika saatel, ning olgu see meile kinnituseks, et esiemade loodusarmastus ei ole kadunud, vaid kestab edasi meile järgnevas generatsioonis."

Laine Loo

Lugedes Laine Loo kirjeldust, oleme kõik ootusärevuses kaunis eeskava järele ning loodame, et Toronto ja lähima ümbruskonna eestlased ei lase seda ainukordset juhust mööda, tutvuda meie kauni vana rahvakunstiga, ning lisaks veel, Läänerranniku loodusega. Pileteid on saada eelmüügil, samuti etenduse õhtul uksel. Ettekannete algus kl. 7.30 ja kl. 9.

Eesti Etnograafiline Ring Kanadas

„KIHLUS"

Multikultuurse teatrifestivaali raames lavastas Riina Reinik Arvo Mägi komöödia „Kihlus". Nii näidendi kui osaliste populaarsus täitis publikust St. Lawrence Centre Town Hall'i, saatis esitatut kaasaelatud naerurõkatustega ja hindas esinejaid sületäite lilledega.

Arvo Mägi maalib näidendi karaktereid erapooletult satiirivarjunditega, ilma sügavamatesse toonidesse kaldumata. Need on nopitud tänapäevast kõigi oma vigade ja voorustega. Selletõttu tunduvadki tuttavaina nii lihtsakoeline, äri ja inimesi tundev ehitaja Peeter Paadimeister, kui ka ta elunautiv, kuid põhiliselt sirgeloomuline poeg Toivo; poja väljavalitu, moodselt moraalivaba ja tujutsev Asta ning viimase kunstihuve pretendeeriv ema, kes omab ujumisbasseiniga kunstigalerii, ja teised. Näidendi kulgedes paljastuvad nii osaliste kui ühiskonna nõrkused, kusjuures rõhk langeb eri-mõtteviisidest tingitud vastuolu-episoodide arendamisele ja konfliktide õnneliku lõpulahenduseni viimisele, kus igaüks pälvib oma saatuse. Arvo Mägi tunneb valitud ainevalda hästi ja paneb pealtvaatajadki uskuma oma tegelaste olemusjoonisse.

Rudolf Lipp lõi tuumaka karakterkuju dünaamilise ehitusmeistrina. Ta oli soravalt ladus, mahlakalt rahvapärane ja publikut hoogsalt kaasatõmbav, hoolimata üksikuist repliigi-eksitusist. Ta poeg Toivo oli kirjaniku poolt kujundatud kahvatuma karakteriga, kuid Harri Lillioja tõi ta isikupära usutavalt esile, leides sellele omase veenva tõlgenduse. Oudi Kalm, kes on andnud pika rea hästi tõlgendatud ja läbimõeldud dramaatilisi kehastusi, noore üliõpilase Asta osas zhestikuleeris, poseeris ja mängis üle — ega veennud oma osa ehtsuses. Ta figuur ja kostüümid sobisid osaga oivaliselt, kuid nähtavasti oli see karakter algusest peale ka kirjanikule raskeks pähkliks osutunud. Sellevastu oli ülimalt usutav Anne Tülli tasakaalukas osatõlgendus kontorist Elli lihtsas osas, kelle töötava naise vaikne enesekindlus oli sisuliselt hästi väljatöötatud.

Riina Reinik kunstigalerii omanik Silvia Veelmanina mängis antud rolli mugava rutiini ja viimistletud tehnikaga, mõnevõrra segatud diktsioonihäiretest. Ta võrratu zhanritunnetus ja eeskujulik lavaline vabadus lõid otsese kontakti vastasmängijate ja publikuga. August Tomband sekundeeris tõhusalt maakler Mats Rebasena ja esimest korda lavavalgust nägev Udo Leppik reporterina oli igati püüdlik, rahuldades oma vilumuse piirides.

Lavainspitsient ja valgustus-tehnik oli Meerike Teene, kuna soengute looming oli Allas Studiolt, täites rahuloldavalt neile asetatud nõuded. Lavakujundus ja kostüümid olid Tiina Lipu loodud ja imponeerisid stiili ning värvikusega, andes etenduse kordaminekule hinnatava toetuse.

Esinejaile kingiti lilli ja avaldati tänu kestvate aplausidega õnnestunud näidendi eest.

lt

☆

Täiendusena eelnevas numbris ilmunud teatriarvustusele on lisada, et pr. Andre luges ette Ontario peaminister William Davis'e tervituskirja. Peaminister Davis on olnud kogu aeg New Canadian Theatre aupatrooniks.

MOODUSTATI NOORTE AASTA KANADA KOMITEE

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas noorsootöö komisjoni esimehe E. Kiilaspea kokkukutsel toimus möödunud laupäeval Eesti Majas noorte organisatsioonide esindajate koosolek Noorte Aasta kavandamiseks ja Kanadas Noorte Aasta läbiviimise komitee loomiseks. Kokku oli tulnud 14 noorte esindajat, enamuses gaidide ja skautide organisatsioonidest, kes üksmeelselt otsustasid moodustada Noorte Aasta Kanada komitee ja asuda Noorte Aasta sisustamisele. Koosolekul tuli eriti kõne alla vajadus Noorte Kodu järgi Eesti Majas, mis Eesti Maja juurdeehitusega siiski ei ole lahendatud ja milleks loodud komiteele tehti ülesandeks uuesti samme astuda. Koosolekust võtsid osa ka EKN esimees U. Petersoo ja peasekretär E. Salurand.

Koosoleku juhatajaks valiti E. Kiilaspea ja protokollijaks Piret Komi. Sissejuhatava ettekande Noorte Aastast pidas E. Kiilaspea. Ta märkis, et Baltimore'i Eesti Päevadel otsustati korraldada Noorte Aasta ilma selle sisu lähemalt määritlemata. Organiseeritud noorte seisukohalt ei näi Noorte Aastaks olevat erilist vajadust, kuid probleemiks on noorte organisatsioonidest juba väljakasvanud noored.

Eeloleval Noorte Aastal tuleb tegeleda peamiselt nende noorte kadumisega eesti ühiskonnast ja rääkida mitte niipalju noortest, vaid noortest täiskasvanutest.

Küsimuses on, mida õieti soovitakse. Kas seda, et ainult mõningad üksikud, kes täielikult sobivad vanema generatsiooni (üle 50 a.) mõttemaailma, kaasatulekut või noorte suuremahulgalist järelkasvu. Kui arvestame noortega kui täisõiguslike osanikkudega eesti ühiskonnas, siis üks Noorte Aasta peamisi põhimõtteid peaks olema eesti täiskasvanute organisatsioonide arusaamade noortele vastuvõetavamaks kohandamine.

Praegused noored ei ole muidugi ka mitte inglid. Siinse maa mõjud on tugevalt tunda andnud. Puudub kohusetundlikkus ja tunda annab üldine laiskus. 25 aastat tagasi leidsid noored aega ülikoolis käis ja eesti ühiskonnast osa võtta. Nüüd väidetakse, et pole aega koolitöö tõttu. Olukorras on viga see, et püüdes oma noori kümne küünega hoida oma ühiskonnas, oleme nad ära hellitanud, ja seda väga negatiivsete tagajärgedega.

Nimetus „noor" peaks õieti ära kaotatama ja üle 21-aastaseid peaks võtma kui täisõiguslikke ühiskonna liikmeid, aga koos sellega kaasaskäiva vastutustundega. Räägime nendega kui võrdsetega, mitte kunagi keelates head nõu ja aidates leida tõtt.

Edasi E. Kiilaspea seadis kümnes punktis üles põhimõtteid, mis peaksid olema Noorte Aasta eesmärgiks. Neis märgitakse: Tuleb arvestada sellega, et siinses ühiskonnas üleskasvanud ja hariduse saanud noor mõtleb teisiti, kui kodumaal üleskasvanud. Siinse maa kasvatus ei sisenda ei häid kombeid ega kohusetunnet. Seda lünka peavad täitma eesti kodud ja organisatsioonid. Eesti organisatsioonid peavad tõsiselt mõtlema noorte järelkasvule. Noori peab oma juurde aktiivselt värbama, kuna vabatahtlikkuseks on nad liiga mugavad. On täiesti mõttetu seada nooremaid poliitiliselt kategooriatesse, kuna nende lõplikud tõekspidamised on veel kujunemata. Värbame igasse rahvuskultuuriga tegelevasse üritusse maksimaalselt noori, olles neile heatahtlikeks nõuandjaiks.

Peame meeles meie kõigi ühist sihti, mis on meie kodumaa vabastamine ja siinse eesti ühiskonna ea maksimaalne pikendamine.

Lõpuks märkis E. Kiilaspea, et suuremates eesti ühiskondades, nagu Torontos, on suur vajadus ühise peavarju, Noorte Kodu saamiseks, mis Eesti Maja juurdeehitusega ei ole kahjuks lahenenud.

E. Kiilaspea ettekandele järgnes elav laudkonna diskussioon. EKN esimees U. Petersoo lisas ettekandele, et Noorte Aasta peaks noortesse sisendama mõtet, mis tähendab olla eestlane. Endla Komi (Toronto E. Täienduskool) tõstis üles Noorte Kodu küsimuse — miks ei tulnud sellest midagi välja On vaja kokkutuleku võimalusi noortele, kes on lõpetanud täienduskeskkooli, kuigi neid algul vähe kokku tuleb.

Eesti Majas ettenähtud noorte ruumi kohta märkis E. Kiilaspea, et selle ruumi küsimus on raha taha jäänud kinni.

Eesti Maja soovib ruumi korrashoiu ja majamaksu arvel aastas $2.730, mida noortel ei ole välja panna. Ruum on nüüd Eesti Maja juhatuse korralduses ja seda ei saa nimetada enam noorte ruumiks.

Küsimuse kohta oli mitmeid sõnavõtte (E. Marten, J. Marley, M. Haarmann, U. Petersoo j.t.), leides, et tuleks uuesti Eesti Majaga läbi rääkida ja Noorte Kodu saamiseks lahendust otsida. E. Komi leidis, et vajaduse korral peaks Eesti Maja teiste kasutajate üüre tõstma ja noorte ruumi eest ei tuleks majamaksu osa nõuda. Küsimusele lahenduse leidmiseks sammude astumine jäi loodava komitee ülesandeks.

Elavad läbirääkimised toimusid ka Noorte Aasta kohta üldiselt. Oli ka mõningaid kahtlevaid hääli (K. Tarum, M. Haarmann), kas Noorte Aasta järgi on vajadust, kuna olevatel organisatsioonidel on tööd küllaldaselt. E. Kiilaspea selgitas, et

raskuspunkt tuleb panna eesti üritustele.

Kai Tarum soovitas noorte ajakirja väljaandmist noorte vahel kontakti pidamiseks. Sooviti ajakirjanduses noorte üritustele rohkem tähelepanu juhtimist ja et ajakirjandusele sellekohast informatsiooni saadetaks. E. Komi rõhutas, et erilist tähelepanu tuleb pöörata sellele, et saada kätte noori, kes pärast keskkooli eesti elust eemale jäävad.

Üksmeelselt otsustati moodustada Noorte Aasta komitee, kuhu valiti Piret Komi, Kai Tarum, Ingrid Tamm (Hamilton), E. Kiilaspea, E. Marten, U. Migur, Monica Haarmann ja Kati Lindre. Komitee võib ennast uute liikmetega täiendada.

Koosoleku lõpul teatas U. Migur, et „Leelo" kooril on likvideerimine päevakorral, kuna noored ei leia aega koori tegevusest osa võtta. Koosolekul soovitati „Leelol" teha pingutusi, et koori tegevust jätkata.

E. Kiilaspea tänas koosolekust osavõtnuid hea koostöö eest, kahetsedes, et kõik koosolekule kutsutud ei ole saanud koosolekust osa võtta. Kokkuvõttes Noorte Aasta ei ole probleemiks ja seda aastat on meile vaja.

VEETKE OMA PUHKUS PÄIKESEPAISTELISES FLORIDAS, POMPANO BEACHES

AQUA-MAR-MOTELLIS

Kuulsa International Waterway ääres.

☆ Motellis Deluxe korterid ja muud tänapäeva luksused. Üks blokk ookeani randa ja mõne minutiline jalutuskäik äridesse ja ööklubidesse.
☆ Motellis õhujahutus, keskküte ja ujumisbassein.
☆ RESERVEERIGE aegsasti endale soovikohane ruum. Ajakohased hinnad ja sõbralik teenimine.

555 N. Riverside Dr., Pompano Beach, Florida 33062, tel. 305-943-8800

Omanikud: OSS ja MAIRE RIISMA Torontost
Endised motell „Saltaire" om.

TEGEVUSROHKE PÜHAPÄEV PEETRI KIRIKUS

Pühapäev, 6. november, kujunes Peetri koguduses erakorraliselt tegevusrohkeks. Peale korralise jumalateenistuse toimus kiriku seltskondlikes ruumides käesoleva aasta näitemüük ning paar tundi hiljem kirikus Noortekoor Lootuse ning Vaimuliku orkestri ansamblite ja solistide sügiskontsert. Osavõtt kõigest kolmest oli rahvarohke.

Jumalateenistusele oli kogunenud rahvast lausa jõuluaegses rohkuses. Seekordses jutluses viis õpetaja O. Puhm kirikulised pühakirja põhjal rõõmu ja tusaga seotud eluprobleemide juurde ning rõhutas rõõmu olulist mõju nii usulises ja vaimseis eluavaldusis kui ka kehalise tervise seisukohalt, asetades kunstlike vahendite abil saavutatava rõõmutunde vastandina loomulikule ja tervele elurõõmule õigesse valgusse. Sellisena oli jutluse sisu tänapäeva noorpõlve, aga ka vanemate inimeste eluprobleeme käsitavana mitmeti elulähedane. Jumalateenistuse solistidena esinesid Elna Libe ja A. Liivoja.

Kohe pärast jumalateenistust valgusid kirikulised seltskondlikesse ruumidesse, kuhu näitemüügi toimkond oli välja pannud umbes 1500 eset, mis läbi müüdi lühikese ajaga. Kallihinnalisemate esemete väljaloosimine võttis enam aega, kuid ka need müüdi viimseni. Korraldajad arvasid näitemüügist saadava tulu kolme ja nelja tuhande vahele. Kohalolijail oli võimalik nautida ka Naisringi daamide kulinaarkunsti saavutisi ning nendegi eest saadav tulu võis olla nimetamisväärne.

Loterii toimkonna juhatajaks on R. Jõksi ning ta abilisiks oli rida koguduse nõukogu liikmeid, koguduse naisringi daame ja muid koguduse abivalmis liikmeid, kes innukas ja kõigiti sujuvas koostöös olid teinud näitemüügi õnnestumiseks vajalised eeltööd ja samuti teostasid näitemüügi tegeliku läbiviimise.

Õhtul kell 6 algas kirikus Noortekoor Lootuse ja Vaimuliku orkestri ansamblite ja solistide osavõtul kontsert. Ka kontserdist osavõtt oli tavalisest rahvarikkam. Noortekoori juhatasid Lembit Avesson kontserdi esimeses osas ja Rosemarie Lindau teises osas.

Kontserdi kavas esitas Noortekoor Lootus töid L. Avessoni, F. J. Haydn'i, L. van Beethoven'i, F. Schubert'i, I. Stravinski, J. S. Bach'i ja G. Stadler'i heliloomingust ning kontserdi ingliskeelses osas (R. Lindau juhatusel) O. Vesshi, H. L. Hassler'i ja Gastoldi töid. Ansamblitena esinesid harpsikordil Heidi Klaamas ja Sella Triglav (Haydn ja Beethoven), siis flöödil (R. Madalvee), viiulil (N.-M. Kerson) ja harpsikordil (I.-P. Korjus) esitasid G. Ph. Telemanni Andante ja Allegro, edasi viiulil (Linda Laur, Sarah Pihel, Stella Triglav) ja fagotil (Andres Negus) esitasid Haydn'i serenaadi ning flöötide kvintetina esinesid harpsikordi saatel Heidi Klaamas, Piret Kreem, Heidi Laikve, Epp Ots, Heidi Simonlatser ja Riina Varik. Ofertooriumiks mängis Nora-Mall Kerson viiulil K. Raidi Larghetto.

Kõik esitatud palad olid üsnagi nõudliku tasemega ning muusikaõhtu väga meeldiva kogumuljena viis kuulajaskond kaasa teadmise, et nii koorilaulu alal kui solistide poolel on järjesti enam peale kasvamas võimeline musikaalne noorpõlv, kelle poolt esitatus avaldus kohati juba imetletavat küpsust.

Kontserdi vaheajal pidas palvuse õpetaja O. Puhm tuues esile vaimuliku muusika tähtsuse usulises elus.

Kontserdi lõpul tänas koori juhatajaid, koori liikmeid ja ansamblitena ning solistidena esinenuid koguduse esimees K. A. Kadak ning soovis koorile ja kõigile esinenuile eelseisvaks kontsertmatkaks Ühendriikidesse õnne ja edu. Nimelt seisab kooril ja teistel esinejail ees muusikaline küllaminek New Yorgi, Long Islandile jm. Kooriga sõidab kaasa koguduse abiesimees Tiit Tralla.

TV-film eesti noorte tegevusest Kalifornias

Eestlannast TV lavastaja Marika Ruumet alustas 1. okt. TV filmi koostamist eesti noorte tegevusest sellel mandril. Ta videolindistas Põhja-Kalifornias külalistena viibinud Portlandi noori ja San Francisco rahvatantsijaid S. F. Segakoori sügispeol ligemale 250-ne pealtvaataja ees. Peosaali kõrvalruumis jätkus noorte intervjueerimine.

Noorel TV lavastajal seisab ees suur töö. Lähemal ajal ta tahab külastada San Francisco Eesti kooli ja võibolla isegi mõnd väikelast tema enda mängutoas.

Sõprade poolt tasuta laenatud ligemale veerand miljoni dollari väärtuses varustuse kohaletoomine on seotud ajaliselt sobivuse probleemidega. Marika aga arvab, et see kõik on võimalik läbi viia paari-kolme kuu jooksul.

Mainitud TV film ei piirdu vaid San Francisco piirkonna noorte tegevuse kirjeldamisega, ka mitte ainult Lääneranniku noorte mõtlemisega. See peab haarama kõikide eesti noorte tegevust välismaal.

Katmist vajavad eesti skautlusgaidlus, kirikunoorte tegevus, Metsaülikooli iga-aastased kokkutulekud, tütarlaste võimlemine ja sportlikud üritused.

Selleks kõigeks on vaja kaastöölisi paljudest keskustest, peamiselt Torontost ja New Yorgi piirkonnast.

TV lavastaja Marika Ruumet on väga nõudlik laekuvate kaastööde kvaliteedi suhtes, kuna kavandamisel olev film peab vastama kõikide TV jaamade nõuetele, et seda pakkuda kõikjal Kanadas ja USA-s, kus selle vastu huvi tuntakse.

Esialgsete kavade kohaselt tahab ta filmi esietendusi viia kokku E.V. 60-ne aastapäevaga 1978. a. veebruari kuul.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Toronto Eesti Segakoor kontsertmatkal Chicagos

Chicago Eesti Maja kutsel viibis Toronto Eesti Segakoor 5. ja 6. novembril kontsertmatkal Chicagos.

Bussi ja eraautodega jõuti Chicago Eesti Majasse laupäeva hommikul. Külalisi oli vastu võtmas Chicago Eesti Maja kultuurala esindaja pr. Kaldalu, Segakoori kauaaegne sõber Kalju Kaldalu, hr. Kookla ja perenaised maitseva hommikueinega. Imetleti Eesti Maja ilusat hoonet ja 8 aakrilist parki, suurte mändade ja kaskede alleega.

Ööbimine oli korraldatud soodustatud hindadega lähedalasuvas luksuslikus Marriott's Lincolnshire Resort hotellis. Majutamise korraldaja hr. Kaldalu vaatas isiklikult järele kuni viimane külaline oli korralikult paigutatud.

Lühikese puhkuse järele siirduti õhtul Chicago Eesti Majasse kontserdile. Kontserti 55 lauljaga juhatas koorijuht Uno Kook, järgmise kavaga: Ma tõstan silmad — A. Virkhaus. Otsin õnne — R. Ritsing, Me tuleme — S. Purre, Priiuse hommikul — K. Türnpu, Noktürn — T. Vettik, Männikus — W. Peterson-Berger, Kõrs—R. Toi, Meie Mihkel — J. Aavik, Lõpulugu — V. Lipand ja naiskoorilt Üle kodumäe — S. Purre.

Solistina esines kontserdil sopran Tamara Norheim 3 lauluga: Rändaja õhtulaul — J. Tall, Adele aaria operetist „Nahkhiir" — J. Strauss ja Vilja aaria operetist „Lõbus lesk" F. Lehar. Klaveril saatis koori ja solisti Regina Võhma.

Kontserdile järgnes samas tujuküllane ja rahvarohke ball. Kavalises osas esinesid T. E. Segakoor ja Tamara Norheim.

Tagasisõit segakooril algas pühapäeva hommikul. Eesti Maja noored ja nobedad perenaised pakkusid aga enne reisi algust rikkalikku hommikueinet vahuviinaga. Liigutuspisaratega silmis lahkuti vanadest ja uutest sõpradest kes olid tulnud koori saatma. Lauluga „Laul ilole meid kokku tõi" asuti bussi ja rõõmsas meeleolus kogu tee kestvusel lauldes jõuti õhtul kell 10.30 Toronto Eesti Maja juurde. Tänutundega südames lahkete kaasmaalaste vastuvõtu üle leiti, et see oli üks ilusamatest Segakoori kontsertmatkadest tõelisse eesti kodusse.

L. R.

Iluduse aseme! „mehine eestlane"

Äsja leidis Lakewoodi Eesti Majas aset viieteistkümnes spordiball, mille korraldajaks on teatavasti Eesti Spordiliit USA-s. Osavõtt oli suhteliselt elav ja meeleolu hea, ent traditsiooniline uue Miss Estonia USA-s valimine jäi seekord teostamata. Iludusvõistlusega seal on olnud juba mõnda aastat teatavaid raskusi, kus üheks põhjuseks on olnud kandidaatide vähesus. On soovitatud teostada seda võistlust mitte igal aastal vaid üle 2—3 aasta ja siis igati paremini. Millisele teele nüüd Spordiliit asub, on veel teadmata, ent sellealast reformi juba puht praktilistel põhjustel oodata on. Seekord valiti aga hoopis „Mr. Esto", mis palju elevust ja huumorit tekitas. Tiitli päris tuntud baritonilaulja H. Verderi 18 a. v. poeg Mati ja tema printsiks vaiiti muusikus dr. Taavo Virkhaus. Mati Verder oli muide edukas ka balli tantsuparketi võistlusel. Meeleolulauludega esines sobivalt Hele Leesment ja jalakeerutuse eest hoolitses Long Islandilt eesti noormeeste tantsuorkester Le Punt. Balli loteriile olid kinkinud oma loomingut maalingute näol Vello Hubel Torontost ja Heino Oro Ohiost.

Soomlased ehitavad taas Tallinnas

Viis aastat tagasi valmis soomlaste kätetööna Tallinnas moodne „Viru" hotell. Nüüd on hõimuvendadel teiselpool lahte ees jälle uus projekt. Rahvusvahelisel vähempakkumisel anti Tallinna uue reisjatehoone ehitamine firmale Oy Alfred A. Palmberg Ab.

Terminali ehitamine algab tuleval suvel ja valmis loodetakse see saada aasta lõpuks. Hoone tuleb põrandapinnaga 13 104 rm. ja selle kapatsiteediks on 500 reisijat tunnis. Ehitises on ooteruumid, tolli-, pank jne. Üldhind umbes 7 miljonit Soomemarka (1.75 milj. dollarit).

Soomlaste hea kvaliteediga töö on leidnud tunnustust Moskvas. Üheks eeskujuks on nende poolt teostatud Kosmos-projekt Vene-Karjalas. Kuna 1980. a. toimub Tallinna lahel Olümpiamängude purjetamisvõistlus, siis tahetakse arvukatele reisijatele pakkuda moodne „värav" Tallinnasse.

UNUSTAMATA ARMAST

ADOLF LAHE'T

sündinud 2. septembril 1911
surnud 6. novembril 1977

mälestab sügavas leinas

ABIKAASA

ARMAST

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad sügavas leinas

EDGAR HEINSOO
MARGOT HEINSOO
ILMAR HEINSOO

MEIE ARMAST EMA, VANA- JA VANAVANAEMA

ALIIDE ADAMSON'I

sünd. 27. 12. 1880 Loksal
surn. 7. 11. 1977 Tallinnas

mälestavad leinas

ARNO ja HILMA Montrealis
tütar OLGA ja tütretütar EVI perekonnaga Tallinnas

VAIKSELT LAHKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

JOHANNA PÄTS

sünd. 17. dets. 1890 Tallinnas
surn. 13. nov. 1977 Torontos

sügavas leinas

TÜTRED, VÄIMEES
LAPSELAPSED ja
LAPSE-LAPSELAPSED

Leinateenistus reedel, 18. nov. Vana-Andrese kirikus kell 6 õ.

Ärasaatmine kirikust Mt. Pleasant krematooriumi laupäeval, 19, nov. kell 10 hommikul.

SURMA LÄBI LAHKUNUD EX OFFICIO LIIGET

JOHANNA PÄTS'I

sündinud 17. detsembril 1890 Tallinnas,
surnud 13. novembril 1977 Torontos,

mälestab leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

ARMASTATUD ASUTAJAT JA AULIIGET

JOHANNA PÄTS'U

mälestab kurbuses

BALTI NAISTE NÕUKOGU

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI ASUTAJAT JA AULIIGET

JOHANNA PÄTS'I

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

LUGUPEETUD

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad leinas

RENATE SÕRRA
ADELE TOOM
MARIE ja AUGUST ERIKSON

MEIE KAUAAEGSET HEAD PEREKONNA SÕPRA

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad kurbuses

IRA ja CARL DEUTSCH
JACQUELIENE ja IVO LAMBI

LAHKUS IGAVIKU RADADELE KALLIS JA UNUSTAMATA

JOHANNA PÄTS

leinavad sügavas kurbuses

AINO ja ERIK MÄNNISTU
PEETER MÄNNISTU perekonnaga

KAUAAEGSET PEREKONNA SÕPRA

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad kurbuses

RITA ja AUGUST NÕMMIK
PEARO NÕMMIK perekonnaga
TÕNIS NÕMMIK perekonnaga

Lahkus meie armas hea sõber

ADOLF LAHE

Leinavad kurbuses

V. IGNATJEV
DAGMAR ja EERIK KOKKER
LAINE, FRED, RAOUL ja
ALLAN LANGVEE
REA ja JOHN LEMBERG
WANDA ja EERIK LEPP
AIDE MUNDI
OLLY ja AXEL MUUL
ILSE ja VOLIK V. NYBERG
DAGMAR, HELEN ja ANDRES VÕSU
EDUARD VÕSU

Skm Mart Pedel 50

Möödunud nädalal, täpsemalt 11. novembril pühitses Torontos oma lähemas sõprade ringis skaudijuht ning paljudel teistel ühiskondlikel aladel tuntud skm Mart Pedel oma 50. sünnipäeva.

Skautlikku tegevust alustas juubilar juba kodumaal ning nii nagu paljud teisedki eestimeelsed skaudijuhid, ühines ta kohe peale sõja lõppu eesti skautlusega Saksamaal ning jätkas seda ka mõned aastad hiljem Kanadasse saabudes. Mart Pedel on tihedalt seotud olnud Eesti Skautide Maleva Kanadas staabi tööga, maleva majandusjuhina, millise ametkoha täitmisel on tema allkiri olnud skautide maleva iga-aastastel õnnetaalritel juba paljude aastate jooksul. Samuti on ta olnud Toronto Kalevi lipkonna vanaskautide Leegionäride pere liikmeskonnas. Juubilari tuntakse tema sõprade ringis kui tugevat eestimeelset isiksust, kes on alati valmis eesti rahvuslikku vaimu hoidma, edasi kandma ning vajaduse korral ka selle kaitseks ja hüvanguks välja astuma. Mart Pedel'i teeneid eesti skautluses on hinnatud temale skaudijuhi teenetemärgi Põhjatäht III järgu annetamisega 1969. aastal ning 1972 edutati ta pärast edukat väitekirja kaitsemist skautmasteriks.

Elukutselt on Mart Pedel chartered accountant ning töötab juhtival kohal Northern and Central Gas Corporation'is. Igapäevase töö kõrval on ta leidnud ka aega oma kutsealaste teadmiste ja õiguste rakendamiseks eesti organisatsioonides, olles seadusliikuks väilsrevidendiks Toronto Eesti Maja ja Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi juures, tehes seda tööd oma vabast ajast, heast tahtest ning ilma isikliku tasuta.

Akadeemiliselt kuulub juubilar Korp! Reveliasse ja on ka selles organisatsioonis mitmetel aastatel olnud senioriks (esimeheks) ning täitnud teisi ülesandeid nii Revelia kui ka Eesti Korporatsioonide Liidu juhatustes. Mardi ja ta abikaasa Aino harmoonilist abielu on õnnistatud kaksiktütarde Anne ja Tiinaga.

Mart Pedel'it õnnitlevad tema ümmarguse juubelipäeva puhul paljud sõbrad ja aatekaaslased nii skautlike, akadeemiliste kui ka mitmete teiste organisatsioonide ridades. See tubli eesti rahvuslik vaim ja meelsus, ettevõtlikkus ning sõbralikkus, mis on senini valitsenud juubilari isiklikus elus, kodus ja sõprade ringis ning mida kõike on raske sõnadega hinnata, kandku teda edasi ka tuleviku radadel ning olgu jätkuvalt tiivustajaks ning sütitajaks veel paljude aastate jooksul.

C. M.

„MEIE ELU"
lugetad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Boris Tesnov 65 aastane

Möödunud suvel Vancauveris toimunud Lääneranniku Eesti Päevade peakorraldaja ja EOLL-i esimees Boris Tesnov on jõudnud pensioniikka. Ta on sündinud 16. nov. 1912 a. Pärnus ja ta elukäigus peegeldub paljude eestlaste visa ja lakkamatu püüd jatkata poolelijäänud hariduskäiku, mis katkestatud sõja ja põgenikeaastate tõttu. Alghariduse sai ta Pärnus kuid gümnaasiumi eksamid õiendas ta eksternina peale kaitseväeteenistust 1936 a. Tallinna Kolledzhi juures. Olles asunud tööle Eesti Metsatööstuse Pärnu Eksportkeskusesse immatrikuleerub ta 1937 a. Tartu Ülikooli õigusteaduskonda. Õpingud aga katkesid sõja tõttu ja Boris Tesnov jõudnud põgenike vooluga 1944 a. sügisel Rootsi, alustas õpinguid hoopis inseneriteaduse alal Göteborgi Tehnika Instituudi juures. Lõpetanud selle kursuse 1949 ja olles Göteborgi linnavalitsuse teenistuses alustas ta õpinguid töö kõrval sama linna Chalmersi Tehnika Ülikoolis. Kuid Rootsi ei jää Boris Tesnovile jäädavamaks peatuskohaks, 1954 a. on juba koos abikaasaga Vancouveris ja töötades kohaliku linnavalitsuse juures asub samaaegselt sooritama täiendavaid eksameid, mis nõuetavad Inseneride Kutseühingusse pääsemiseks. 1964 aastal on ka need ja teesis sooritatud ning värske diplomi omanik jõudnud sihile. 27 aastapikkune rännutee kõrgema hariduse taotlemiseks on lõppenud.

Kui 1975 aastal Vancouver otsis isikut kes võtaks vastu Eesti Organisatsioonide Liit Lääneranniku (EOLL) esimehe koha ja viiks ühtlasi läbi Eesti Päevad 1977 a., siis oli Boris Tesnov see kes selle ameti kui väljakutse võitluseks vastu võttis, et trotsida ja võita takistusi ja raskusi eesmärgi saavutamiseks. Peale edukaid Eesti Päevi möödunud suvel ei ole ta veel vaba EOLL-ist. Tal on veel 2 aastat täita ülesandeid kui EOLL-i vanematekogu esimees. Eesti ühiskonnas Vancouveris on Boris Tesnov juba varemalt kaasa löönud. Nii oli ta 1968—1973 Vancouveri Peetri Koguduse majandussekretär. Ta on olnud pikki aastaid lauluvend omaaegses kohalikus meeskooris ja Vancouveri Eesti Segakooris, viimases ka esimehena.

Boris Tesnov kuulub akadeemiliselt korp! Fraternitas Tartuensisesse ja on korduvalt esinenud kõnedega akadeemilistel koosviibimistel ja teinud seda ka eriti pärnakate mitmesugustel tähtpäevadel ja sündmustel.

Ed. Kalkun

Läätsed tähistasid langenute mälestuspäeva

Läti Liit Kanadas võttis osa 11. novembril Toronto vana Raekoja ees toimunud I ja II maailmasõjas langenute mälestustalitusest, pannes mälestussambale läti rahvusvärvides lindiga pärja vabaduse eest langenute mälestuseks. Pärast mälestustalitust korraldas Läti Liidu juhatus vastuvõtu Sheraton hotellis. Vastuvõtust võttis osa ka Läti aukonsul dr. E. Upenieks, Leedu ühiskonna esimees J. Simanavicius ja Eestlaste Kesknõukogu Kanadas abiesimees L. Leivat ja peasekretär E. Salurand.

Armast sõprusliiget

JOHANNA PÄTS'I

mälestab

KORP! FRATERNITAS ARTIS

Armast vilistlast

ADOLF LAHE'T

mälestab leinas

EÜS PÕHJALA

Kurbuses mälestame head sõpra

ALFONS BERG'I

ja avaldame kaastunnet abikaasale ja pojale

ENDEL ja ERNA perekonnaga

Lahkunud auliiget

JOHANNA PÄTS'I

leinab

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS

Armast sõpra

ADOLF LAHE'T

mälestavad leinas

DAGMAR ja KARL NORAK
ENN ja EPP

Armast endist õpetajat, lugupeetud Eesti naistegelast

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad leinas

TALLINNA LINNA TÜTARLASTE
KOMMERTSGÜMNAASIUMI VILISTLASED

Vaikses leinas mälestame armast

JOHANNA PÄTS'I

HELMI ja ANTS HALJASMAA

Asutava Kogu liiget

JOHANNA PÄTS'I

mälestavad leinas

M. HANSEN abikaasaga
K. KURG abikaasaga
J. MÜLLER
E. RIISNA abikaasaga

Armast sugulast

JOHANNA PÄTS'U

mälestavad leinas

STELLA WEILER
ASTA PAKASAAR
LEA ja WALTER SILVERTON
MARGA WEILER

Väga lugupeetud ja armast

JOHANNA PÄTS'I

mälestab kurbuses

IDA ARENEEM

Kallist sõpra

ALFONS BERG'I

mälestavad kurbuses

JOHANNES LINAMÄE abikaasaga
SAMUEL MEIEL abikaasaga

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.

Õp. Andres Taul

17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6

Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

KOGUDUSE LOTERII. Pühap., 20. nov. algusega kl. 2 p.l. Annetus esemed palutakse ära anda koguduse kantseleisse hiljemalt 17. novembriks.

Pühapäeval, 20. novembril kell 3 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS Etiphany Luteri kirikus 20 Old Kingston Road „Eesti Kodu" ja ümbruskonna eestlased kutsutud. Teenib õpetaja A. Taul, orelil Jaak Kivik. Ärmulaud. Laululehed.

Pühapäeval, 27. novembril kell 2 p.l. Hans Walter Johansoni ordinatsiooni jumalateenistus. Ordineerivad dr. Otto Reble, piiskop Karl Raudsepp. Jutlustab õpetaja William Huras, assesteerivad õp. A. Taul ja J. Calitis. Muusikalises osas solist Avo Kittask, Musica Divina, juhatab Lembit Avesson. Jumalateenistus toimub inglise keeles.

Pühapäeval, 27. nov. esimene Kristuse tulemise püha jumalateenistus kell 4 p.l. Jutlustab õp. Hans Walter Johanson. Tervitus piiskop Karl Raudsepp. Solist Avo Kittask. Orelil Jaak Kivik.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941.4309

RR 5, Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 20. nov. kell 3 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. Johannes Järvalt'i juhatusel. Lahkunute mälestamine. Laululehed.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto.

Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich

112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 20. novembril kell 1.30. Armulaud kaetud. Lahkunute mälestamisest teatada ja armulauale kirjutada enne jumalateenistust.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.

Õp. T. Nõmmik

501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2

Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 20. nov. kell 5 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga ja pühapäevakool. Solist Elma Miller.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.

Jutlustaja E. Saraoja

Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 20. novembril kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Jutlustavad J. Sepp ja A. Ehasoo.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.

Jutl. Kaljo Raid.

10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 20. nov. kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 hommikul SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS. Kõneleb R. Kaups. Solist A. Kaups.

Kell 6 õ. SEGAKOORI LAULUÕHTU.

Hamiltonis 20. nov kell 3 päeval YMCA saalis JUMALATEENISTUS. Kõneleb A. Luup. Vaimulik muusika.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,

45 Davenport Rd.

Jutlustaja H. RÜDMIK

P.O. Box 234, Toronto 18.

Tel. 233-5390.

Laupäeval, 19. nov. kell 7 õ. KODUMAA ÕHTU valguspildid ja heliülesvõtted kodumaalt. Kõneleb G. Pitka.

Pühapäeval, 20. nov. kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Lauluettekanded. Jutlustavad: dr. M. Leesment ja H. Rüdmik.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED

iga pühapäeva hommikul kella 9.30 —10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 20. novembril: „Pidage aega kalliks!"

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Pubm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

SURNUTE MÄLESTUSPÜHA jumalateenistused **armulauaga** pühapäeval, 20. novembril: esimene kell 11 hommikul, laulab Cantate Domino Charles Kipperi juhatusel; teine kell 6 õhtul, laulab Helmi Betlem.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

I KRISTUSE TULEMISE PÜHA jumalateenistus pühapäeval, 27. novembril kell 11 hommikul. Solist Lydia Kööp. Pärast jumalateenistust TÄISKOGU KOOSOLEK, millest kõik leeritatud koguduseliikmed on osa võtma kutsutud. Nõukogu valimine.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

„MEIE ELU" esindaja Montrealis on

PAUL KENTS

12064 Lavigne, Montreal P.Q.
H4J 1Y2
Tel. 334-4242

Eesti arst valvekorras

19. ja 20. novembril
Dr. R. Vanaselja 921-7777
26. ja 27. novembril
Dr. R. Pahapill 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED

ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777

24-tundi telefonivalve

Tõnu Toome

B.A.Sc., LL.B.

ADVOKAAT — NOTAR

Garvey, Ferriss
Suite 3170, South Tower
P.O. Box 56, Royal Bank Plaza
Toronto, Ont. M5J 2J2
Telefon 416-865-0222

KORTERID

Üürile anda

MÖBLEERITUD TUBA ja KÖÖK

sobiv daamile. Hea liiklus ja ärid läheduses. Helistada hommikuti kuni kell 11 ehk õhtuti tel. 654-5177.

„Eesti Kodu"

1. MAGAMISTOAGA KORTER

välja üürida. Kirjad s.l.t. „Korter" või tel. 694-6014 kell 9—11 p.l.

OPTIKUD

J. RATAS

Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID

parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD

Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

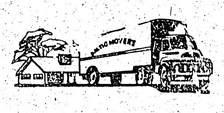

Veod Metro piirides

BALTIC MOVERS

30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS

J. KRULL

Tel. 493-1485, helistada õhtul.

ARSTID

Leo Kann, D.C.

CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

Murray E. Newbigging

MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU SKANDINAAVIA KINKEESEMEID: LINIKUID, SOHVAPATJU, PLASTIK-PÕRANDARIIDEID, SAUNASEEPE ja TARBEID KERAAMIKA-VAASE HELIPLAATE RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO	
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	**376 College St.**
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	**484 Queen St. W.**
Balint Book Store	**246 Spadina Ave.**
„Meie Elu" talitus	**858 Broadview Ave.**
Broadview Delicatessen	**141 Danforth Ave.**
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	**168 S. Algoma St.**
SUDBURY	
Wolfe's Bookstore	**133—135 Durham St. E.**

MARET AUN

sünd. 1955 a. Torontos. Lõpetas augustis Guelphi ülikooli 4 aastase „Honours Bachelor of Arts" kraadiga prantsuse ja saksa keelte alal. Töötab ülikooli „Meedia Services" keelte alal. Kavatseb edasi õppida „M.A." kraadi saamiseks.

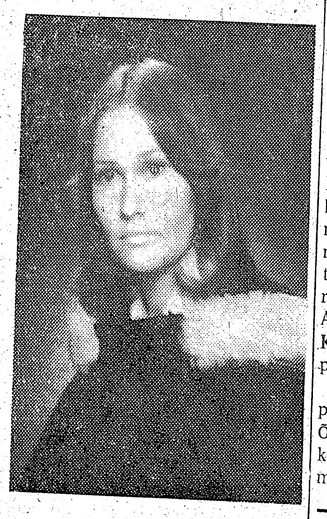

CARMEN KERNA

lõpetas Toronto Ülikooli saavutades Honours B.A. kraadi prantsuskeele alal. Sündinud 1955 a. Torontos. Kavatseb edasi õppida Faculty of Educationis. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

LENA EVE KÕIV

sündinud 1953 a. Torontos. Lõpetas 1975 a. Toronto ülikooli B.Sc. kraadiga. Käesoleva aasta kevadel saavutas MBA kraadi Queens Ülikoolis (Kingstonis). Asus tööle Montreali. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

ELMA MILLER

sündinud 1954 a. Torontos. Keskhariduse saanud Midland Avenue Collegiate'is, lõpetades muusika auhinna ja stipendiumiga. Lõpetas 1977 a. kevadel Toronto Ülikooli Bachelor of Music kraadiga kompositsiooni alal. Saavutas William Erving Fairdough Scholarshipi edasi õppimiseks USA's ehk Euroopas. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

HAMILTONI EESTI SELTSI SEGAKOOR PIDAS PEAKOOSOLEKUT

H. E. S. Segakoori korraline peakoosolek peeti 17. oktoobril, kus arutati koori tegevust möödunud hooajal, seati sihtjooni ja tehti plaane tuleviku jaoks. Nagu selgus tegevusaruannetest, on kooril olnud muresid lauljate juurdekasvuga, eriti meeshäälte osas, kuna koor on kaotanud mitmed lauluvennad surma läbi. See mure on aga lahenenud õnnelikult, kuna mitmed noored, kui ka paar endist on ühinenud kooriga. Naishäälte osas pole muretseda tarvis, kuna „Helletajad" on selles osas suureks abiks. Seetõttu võib koor lootusrikkalt tulevikule vastu minna.

Eelmise tegevusperioodi tegevusaruande esitas koorivanem Saima Lepson, kassa ja revisjoni komisjoni aruanded luges ette koori laekur Osvald Õunapuu. „Helletajate" tegevusaruande esitas koorijuht Olaf Kopvillem. Kõik aruanded võeti vastu ühel häälel.

Koori juhatuse tegevusest andis ülevaate koori esimees Vilma Landers, ühtlasi esitades eeloleva hooaja tegevuskava.

Kooril on ees pingerikas hooaeg. Traditsioonilise kevadballi kõrval, mis toimub 8. aprillil 1978. a., on H.E.S. Segakooril ees „Luule ja Laulude Õhtu" 21. jaanuaril 1978. a., Hamiltoni Spectatori uues auditooriumis. Koori omavaheline jõuluõhtu toimub 19. detsembril. Veel on kooril ees esinemisi kirikus, Vabariigi Aastapäeval j.n.e. Tuleval suvel on Koor scotud ka Seedrioru Suviharja pidustustega.

Koori eelarve eelolevaks tegevusperioodiks, kandis ette laekur O. Õunapuu, kes on koori majandust kindlakäeliselt juhtinud juba mitmeid aastaid.

Koori juhatus valiti kuueliikmeline. Kaheksast esitatud kandidaatist osutusid valituks Vilma Landers (endine), Osvald Õunapuu (endine), Saima Lepson (endine), Valve Tali (endine), Hanno Bohl (endine), ja Toomas Eichenbaum (uus), kandidaatideks jäid Max Suit ja Peeter Lepson. Revisjoni komisjoni valiti E. Kink ja Mari Karp, kanditaadid Ferdinand Koger ja Hillar Amolins. Koorijuhiks valiti tagasi Olaf Kopvillem.

Läbirääkimiste osas vahetati mõtteid, kuidas viia läbi omavaheline jõuluõhtu. „Luule ja laulud õhtu" päämeid otsustati hakata varakult levitama eelmüügi korras. Puudutati ka veel teisi koori siseellu puutuvaid pisiküsimusi.

Lõpuks koori esimees V. Landers tänas koori endise juhatuse nimel ülesnäidatud usalduse eest eelmisel hooajal ja ütles tänu koorijuht O. Kopvillem'ile tehtud töö eest. Tänusõnu öeldi ka koori solistidele — Valve Tali, Hilda Seppa ja Ivar Rammo, aasta jooksul koorile osutatud abi eest. Avaldati tunnustust M. Karbile, kes hoolitseb selle eest, et lauluharjutuste vaheajal oleks alati valmis tass kuuma kohvi.

Koori sooviks on, et kooriga ühineks veel uusi lauljaid. Harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 20.00—22.00 kiriku allruumes, Victoria Ave. South.

☆

Uus juhatus jagas ametid järgmiselt: esimees Vilma Landers, abiesimees Toomas Eichenbaum (värske McMasteri ülikooli lõpetanud insener, kes laulnud kooris juba paar aastat), sekretär Valve Tali, abisekretär Hanno Bohl, laekur Osvald Õunapuu ja koorivanem Saima Lepson.

Kanada esindaja vihastas venelasi

Kanada esindaja Belgradi konverentsil Chris Anstis küsis Belgradi konverentsil, miks N. Liit ei austa Helsingi konverentsi otsusi ja keeldub andmast oma kodanikele inimõigusi, sõna ja mõttevabadust, mispärast N. Liidus lokkab põrandaalune dissidentide kirjandus, mille peale miilits alaliselt peab jahti? See küsimine vihastas N. Liidu delegatsiooni liikmeid. Üks nest Jüri Loganov, märkis, et N. Liidus on lubatud ainult ametlikul liinil kultuuriline tegevus. Kuid teine delegatsiooni liige Sergei Kondrashov märkis, et Kanada esindaja C. Anstisi avaldus on enneküulmatu ja see rikub detente vahekordi. Ta ütles, et töölised vabrikutes ja kolhoosnikud kolhoosides mõistavad hukka dissidentide kirjandust ja tegevust. Kuid C. Anstisi seisukohti kaitsesid hiljem Briti, Belgia ja Hollandi esindajad.

Plahvatus Koreas

Koreas, pealinna Seouli lähistel toimus kohutav plahvatus, sest terve raudteerong dünamiiti lendas õhku. 52 inimest sai surma ja üle tuhande inimese said raskesti haavata. Plahvatus tekkis sellest, et üks rongivalvur tegi purjuspeaga tule rongi, millest dünamiit süttis. Plahvatuse mõjul hävis ligi 10.000 chitust ja õnnetuskohale tekkis tohutu sügav auk.

Pealekaebajad kaevati Rootsi kohtusse

STOKHOLM (EPL) — „Eskilstuna Kurirenis" on silmapaistval kohal ära toodud sensatsiooniline uudis: Rootsis elav jugoslaavlane on kodumaal käies kinni võetud ja „Jugoslaavia riigi laimamise" eest pandud kaheks aastaks vangi (ta on olnud vangis 17 kuud). Rootsi tagasi jõudes on ta esitanud advokaadi vahendusel kaebuse nelja kaasmaalase vastu, süüdistades neid pealekaebamises.

Ajaleht toob ära vangistatud jugoslaavlase kirjelduse oma vangla miljööst ja tingimustest: „Rotid ja täid vanglakongis. Viis kuni kaheksa meest samas kongis, kohutav hais. Palavus suvel, jääkülmus talvel."

Protsess on äratanud suurt tähelepanu Rootsi jugoslaavlaste hulgas, kes on poliitiliselt jagunenud mitmesse gruppi — niihästi rahvuse (kroaadid, sloveenid, serblased jne) kui poliitiliste vaadete järgi. Titoga opositsioonis olevad jugoslaavlased (kelle hulka kuulub ilmselt kaebaja) süüdistavad Jugoslaavia poliitilist politseid, et see omab agente Rootsis, kes teatavad oma kaasmaalaste käitumisest kodumaale.

Juriidiliselt on protsess väga keeruline, kuna tegemist on kahes riigis toimunud sündmustega. Peale selle on see, nagu Eskilstuna-Kuriren mainib, „poliitiliselt laetud".

Eesti ujumisspordist

Hiljuti toimusid Torontos tüdrukute Keskkoolide ujumisfinaalid, kus Jarvis Coll. Inst. õpilane Piret Kreem (17 a.) saavutas 2 kulda ja ühe hõbemedali, tulles esimeseks 100 jardi rinnuli, aeg 1:18.0, teiseks 200 j. eristiilides ajaga 2:35.0 ja kooli eristiilides naiskonnaga esimeseks, ujudes rinnuli. Võistles ligi 15 keskkooli, nende hulgas ka mõned eestlased. Ontario finaalid leiavad aset kevadel, vist Thunder Bays. Praegu on treeningus poiste meeskonnad.

Klubide vahelistel võistlustes on edukalt võistelnud Hillar ja Merike Lainevool'ud, Valia Reinsalu, Kalev Entmaa, Peter Paunic j.t. Ülikoolide vahel võistlevad Raimond Entmaa (Windsor), Martin Tiidus (York) j.t. Kõik need ujujad ja veel teisi on lubanud osa võtta Balti ujumisvõistlustest Clevelandis, 4. dets., mis on XX-dal Põhja-Am. Balti ujumisvõistlused, korraldatud alates 1958 igal aastal, vaheldumisi kolme rahvuse vahel. Asukohad on olnud võistlustel Chicago, Lakewood, Cleveland, Jõekääru ja Toronto, ning ujujate hulgas on olnud olümpiaujuja Toomas Arusoo, Toomas Troost, Raim. Entmaa ja palju teisi. Balti võistlused on kujunenud traditsiooniks, ning väsimatu P.-Am. Balti Spordiliidu esimees on aastaid olnud leedulane A. Bielskus. Kanada eestlastest kuuluvad sinna pr. Kreem, hr. Jaaguste ja hr. Lents.

26. nov. toimub Torontos Balti Spordiliidu aastakoosolek, millest palutakse kõiki spordihuvilisi osa võtta. Arutusele tulevad järgneva aasta spordialade ajad ja asukohad.

Eesti kana munes muna üheksa rebuga

STOKHOLM — Inglise leht „The Daily Telegraph" tõi oma Moskva korrespondendi kaudu „Sovjetskaja Estonias" ilmunud sõnumi, et ühes Eesti linnas munes kana muna, mis kaalus 420 grammi, oli 14 cm kõrge ja 6,8 cm lai. Sees oli üheksa rebu.

Mitte kaua aega tagasi äratas maailmas tähelepanu teade, et Eestis oli leitud hiigelseen.

Somaalimaa ajab venelased välja

Kaua-aegne N. Liidu nagu kroonikolonii Somaalimaa ütles üles senise sõpruslepingu Moskvaga ja andis korralduse, et vene tehnikud ja nõunikud peavad Somaalimaalt viibimata lahkuma. Diplomaatilised vahekorrad Kuubaga katkestati. Mogadishu raadio märkis, et ka N. Liiduga diplomaatiliste vahekordade katkestamine on päevakorras. Vahekorrad Kuubaga on katkestatud, sest 15.000 kuubalast sõdivad Abessiinia ja Somaalimaa vahel asuvas Ogdeni kõrbes ja Kuuba suhtub Somaali presidenti vaenulikult. Kuuba saatkonna personal peab lahkuma 48 tunni jooksul. Venelased omavad Somaalimaal Berberas sõjasadama ja palju N. Liidu allveelaevu opereerivad Somaalimaalt India ookeanis. Ka vene lennuväljad Somaaliterri tooriumil suletakse.

Venelased mõjutavad Ameerika mandri ilmastikku

Möödunud pühapäevases „Sun'is" kirjutati, et viimasel ajal sellel mandril esinenud tormid, suured vihmasajud ja põuailmad on tingitud venelaste eksperimentidest, et ilmastikku muuta ja mõjutada elektriliste lainete ja elektrooniliste voolude abil. Väidetakse, et eriti võimsad raadio saatejaamad, nagu neid on mitmel pool, muuseas ka endises Läti pealinnas Riias mõjutavad ilmastikku.

Moskva korraldab ülemaailmse konverentsi

N. Liit sai õnnestunud 60-da revolutsiooni juubelipidustuste uut hoogu ja kavatseb nn. eurokommunistide vastu ettevõtta trastilisi samme, et neid sundida alluma Moskva juhtimisele. Selleks otsustati juubeli ajal, et korraldatakse ülemaailmne kommunistide parteide konverents Moskva algatusel.

Abessiinias suured puhastused

Abessiinia Moskvameelses kommunistlikus juhtkonnas toimuvad suured puhastused ja valitsevas sõjaväelises huntas on suuri muudatusi. Räägitakse isegi ühe juhtiva kolonelli hukkamisest, kes oli number teine mees Abessiinias.

CIA koondab

Uus USA Keskvälisluureasutise, CIA direktor admiral Turner korraldas oma luureorganisatsioonis suure puhastuse. Ta vallandas ühekorraga kokku 200 CIA sala-agenti üle maailma. Kuna see toimus 31. oktoobril, siis nimetatakse seda „Halloweeni mõrvateoks". See on põhjustanud massiliste nõudmiste esitamise kohtu kaudu uue CIA direktori vastu.

NALJAD

Pärast viiendat abieluaastat läheb abielupaar Vuhvastel televiisor rikki. Ütleb mees:

„Anna mulle üks raamat!"

„Sa issanda vits!" imestab naine. „Sa oskad ka lugeda."

☆

Allüürnik korteriperenaisele:

„Mu viimane perenaine nuttis kui välja kolisin."

„Minu juures seda ette ei tule," sähvab perenaine. „Maksate kohe kahe kuu üüri ette."

☆

„Milles avaldub usuvabadus N. Liidus?"

„Kusagil maailmas ei toodeta nii palju Stalini oreleid kui Venemaal."

☆

Hull kirjutab kirja. Talitaja küsib: „Kellele sa kirjutad?"

„Iseendale."

„Mida sa kirjutad?"

„Kust mina seda tean. Saan kirja alles ülehomme kätte."

MEILT OSTATE SOODSAMALT SKANDINAAVIA:
Elu-, söögi- ja magamistoa mööblit.
Modern esemeid teie tubade kaunistamiseks j.n.e.
Kontrollige meie hindu enne kui ostate.
Hinnad soodsad. Isiklik ja usalduslik teenindus.

house of denmark

Äri avatud: esmasp., teisip., kesknädalal 10—6, neljap., reedel 10—9 ja laup. 10—6.

1942 Avenue Rd. **Tel. 787-5767**
(HWY 401 2 bl. lõunasse)

Teid teenib sisedekoraator WILLY DAENZER.

E. Naberi veste

EESTI ESINDAJA

Proua Eufrosinel oli vaja uut pead. See praegune polnud küll vanem kui üks nädal, aga — oh Jumal! — segamini ja sassis nagu heinasaad pärast armastajate kohtumist. Niisuguse peaga ei saa minna kuhugi, välja arvatud sinna, kus tehakse uusi päid, s.o. juuksuri juurde.

Aga selleks tuli juuksur kinni panna, sest juuksur, kes pole kinni pandud, ei tee sulle pead. Seepärast asus proua Eufrosine telefoni kallale ägedusega, nagu oleks teatada tite-uudiseid.

„Hiir is missis Reidzhälä — missis Reidzhälä: aar, ei dzei, ei, el, ei — ju underständ? Jess, jess — ai äm! Mei ai spiik tu miss Lilian — Lilian! — Jess!" Sest Lilian tegi kõige ilusamad pead proua Eufrosine arvates.

Ja seekord oli vaja, et pea oleks ilus nagu õigeusu kiriku kullatud nupp. Sest ees seisis minek ballile, rahvusvahelisele ballile, kust võtsid peale eestlaste osa ka leedulased ja lätlased. Ja viimastest eriti peab iga rahvuslik eestlane end vaksa võrra kõrgemaks nagu elektripost väravaposti kõrval.

Muidugi polnud kõik ettevalmistused ainult proua Eufrosine poolel, kelle uus kleit rippus magamistoa uksel nagu mõne uue rahvuse rahvuslik lipp ja härra Rajala pidi iga kord magamistuppa minnes ehk sealt tulles selle lipu alt läbi ronima.

Härra Rajala otsis nimelt juba terve viimase nädala taga oma mansetinööpe kõigist võimalikest ja võimatutest kohtadest, kuni need leiti täiesti võimalikust kohast — särgi küljest! Sellega selgus ühtlasi, et särk oli pessu viimata. Krae oli lõõnud pikast seismisest kolletama nagu sügisene metsaserv. Kui sellest veast pesumaja lahkel kaasaabil üle saadi, tuli uus häda: lips nägi välja nagu vana kassi vurrud talvehärmatises.

Kuna seesugune polnud ammugi enam moes, tuli minna kaubamaja uue lipsu järgi, mis näeks välja nagu kaks kokkupandud lumelabidat, sest nõnda teatavasti on mood. „Toksiido" revääridelt tulid kuivatuspaberi ja triikmasina abil välja triikida mõned rasvaplekid ja pükse tuli tagant õmblusest välja lasta.

Proua Eufrosine pükstega oli lugu sootu vastupidine, neid tuli ennem kokku tõmmata, et oleks nagu vitste ajamine õlleankrule, et lauad laiali ei kargaks. Mis puutub tualettlaual uhkustavasse topside ja pudelite virna, siis tuleb siinkohal meenutada suure naljamehe Gori ütlust, et naine on kui paat: mida vanemaks ta läheb seda enam nõuab kittimist ja värvimist.

Aga seda peab nentima, et kui härrased Rajalad kord valmis said, siis olid nad igati tippen-toppen nagu noorpaar pulmakoogil, kusjuures kook oli söödud juba oma paarkümmend aastat tagasi.

See uus noorpaar asus nüüd väärikalt teele pulm — see on ballimaja poole. Ostsid senior-kodanike poolehinnalise piletí ja asetasid end viisakalt istuma „sabveisse" nagu hambaarsti ootetuppa. Nii oli seal teisigi viisakaid inimesi. Mõned olid ka viisakad inimesed, aga olid nähtavasti minemas mitte ballile vaid muu asja peale — kes sauna, et end pesta, kes habemelõikaja juurde. Mõned nähtavasti olid käinud okastraataedu ehitamas, kus okkad olid katki rebinud püksisääred ja augu takumiku peale.

Eriti paistis silma üks meesterahvas (vist) järgmisest sugupõlvest. Tema kahtlase välimusega „tiishörtile" oli visatud nahamoodu jope, rind eest laiali lahti ja jäme kett kaela ümber üle karvase rinna, mis nägi välja nagu Ristija Johannese pea.

Korduroi püksipõlved tungisid ette nagu haluiiniaja pumkinid ja tuhvlid jalas olid möödunud dekaadil olnud valged.

„Küll käib see ameerika noorus alla," lausus proua Eufrosine, kui rong peatus järgneva vahejaama kohal, sest muidu poleks teda kuulda olnud üle rongi mürina.

„Ega tea midagi," kostis härra Rajala, „võib olla on ülikooli professor. Nägin kord seesuguseid, kui kämpuse peal sikutasid ülesse punaseid lippe."

Ballisaali uksel oli trügimist küllalt, aga kõik arenes viisakalt. Igaüks sai rinda oma rahvusvärvides lindikese ja astus saali, valgustatud avalikkuse ette nagu vabariigi valitsus paraadile.

Ball näis tulevat missugune, balti rahvast kõik kohad täis — kõik kenad kui inglid jõulupuu otsas. Pidi tunnistama, et selles suhtes pakkusid meie armsad naabrid tõsist konkurentsi, nagu vanasti jalgpalli maavõistlustel.

Orkestri lähedal oli üks laud reserveeritud rahvuste ametlike esindajate jaoks. Sinna neid ka kogus ja istus ümber laua. Siis kõlistas keegi noaga vastu taldrekut ja teatas, et esimesena on sõna eestlaste esindajal.

Härra Rajala ajas rinna ette ja vaatas: laua tagant tõusis sama korduroipükstes jakiga meesterahvas ja asus kõnelema — küllap ehk oligi professor!

Härra Rajala rind vajus kokku. (Mis proua mõõtmetes oli võimata!) Ta hiilis laua juurest välja eesruumi, andis tagasi sini-must-valge lindikese oma rinnast ja asendas selle lätlaste puna-valge-punasega.

Nii nemad pärast rääkisid — mina seal ei olnud!

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage TORONTO EESTI ÜHISPANGA madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... **9.5% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD ..... **10.2% aastas**
Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

KUHU MINNA?

★ Reedel, 18. nov. Eesti Etnograafilise Ringi „Rahvusliku kunsti õhtu" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.
★ Laup., 19. nov. Välismisjoni Päev Baptisti kirikus algusega kl. 1 p.
★ Laup., 19. nov. Montreali Eesti Võitlejate Ühingu 25. aastap., Vabadussõja alguse ja gaidide-skautide Vanematepäeva tähistamise aktus Jaani kog. saalis algusega kl. 5.30 p.
★ Laup., 19. nov. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.
★ Laup., 19. nov. St. Catharines'i Eesti Seltsi sügispidu Folk Arts Multicultural Centre'is, 185 Bunting Rd. algusega kl. 7.30 õ.
★ Laup., 19.—26. nov. Richard Kaupsi maalide näitus Baptisti kirikus. (Avatud reedel ja laup. kl. 5—9 õ.)
★ Pühap., 20. nov. Õnne Laikve kontsert Congregation Hall'is, 175 St. Claire Ave. W., algusega kl. 2.30 p.
★ Pühap., 20. nov. Vana-Andrese koguduse loterii.
★ Neljap., 24. nov. prof. Ernst Öpik. kõneleb Tartu ülikooli aastapäeval Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

TERMOMEETRID
Celsius/Fahrenheit
$2.50 pluss O.S.T.
saadaval
„Meie Elu" talituses

★ Neljap., 24. nov. Aiandusklubi loeng Eesti Majas algusega kl. 8 õ.
★ Reedel, 25., 26. ja 27. nov. Arville Pusträm-Uus'i maalide näitus Eesti Majas.
★ Laup., 26. nov. esitab Eesti Rahvusteater Lembit Kooritsa komöödia „Kiusatus" Monarch Park Secondary School'i auditooriumis, 1 Hanson Rd. algusega kl. 7.30 õ.
★ Pühap., 27. nov. Ingemar Korjuse kontsert St. Lawrence Centre Town Hall'is algusega kl. 7 õ. Samas Osvald Timmase tööde näitus. Avamine tund aega enne kontserti.
★ Laup., 26. nov. Vabadussõja alguse 59. aastap. perekonnaõhtu Toronto Eesti Majas algusega kl. 7 õ.
★ Pühap., 4. dets. Eesti Abistamiskomitee loterii ja jõulumüük Eesti Majas alguseka kl. 1 p.